

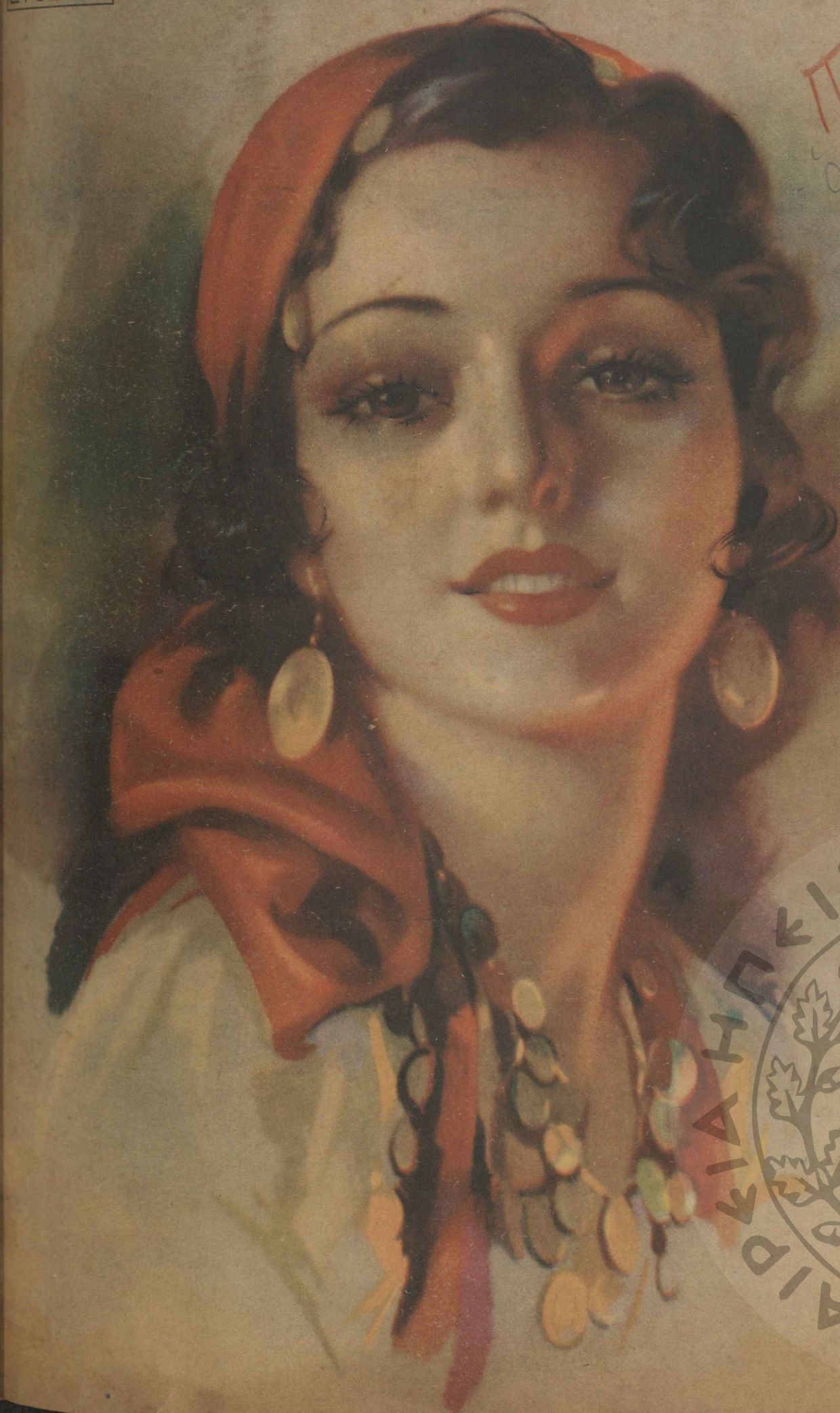
3 ΟΚΤ. 1935

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

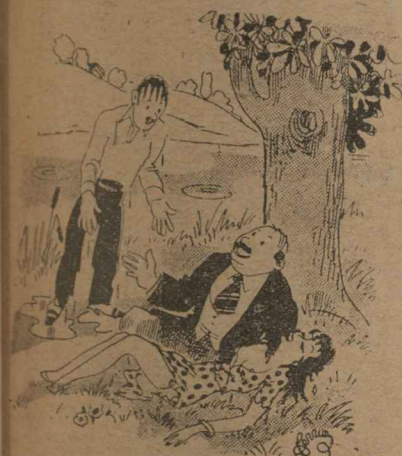
ΕΤΟΣ 12^{ΟΝ}

ΑΡ. 605

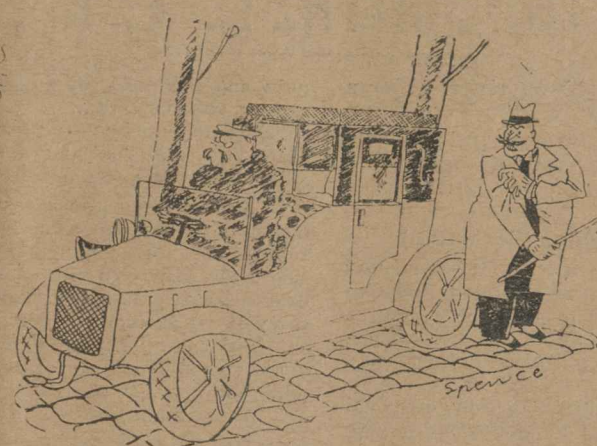
ΠΑΤΗΤΕ
ΟΧΛΗΝ ΠΛΑΤΩΝ, Ο ΚΙΛΙΚΙΩΝ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΗΣ

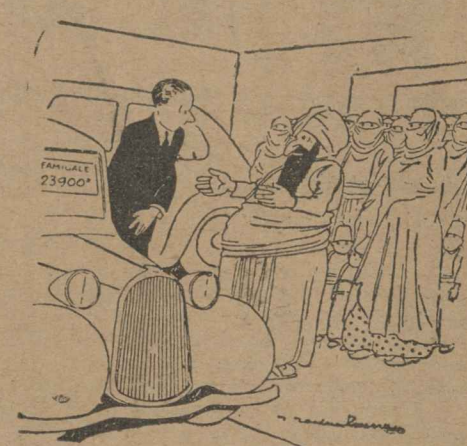
ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

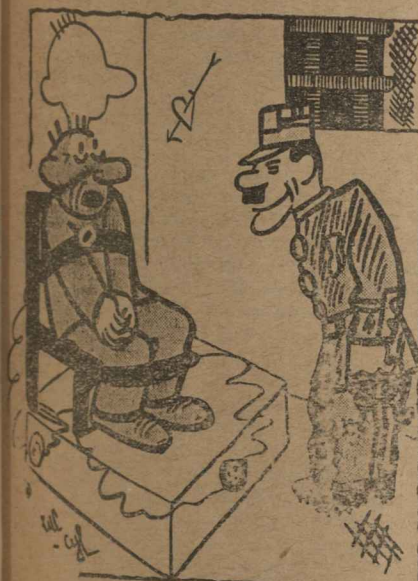
Ο πατέρας.— Σκεφθήκατε, φίλε μου τον κίνδυνο που διατρέξατε, σώζοντας την κόρη μου;—
Ο υιός.— Ω! Δεν υπάρχει κανείς κίνδυνος. Είμαι... παντρεμένος!...

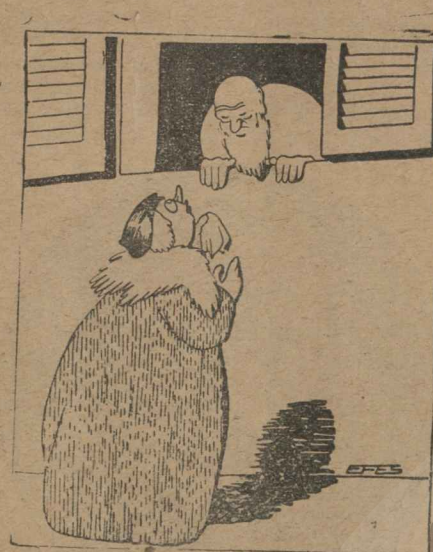
Ο Έπιβάτης (ξυγνόμενος).— Τι περίεργο!... Αυτό το ταξί που πήρα, μολονότι δεν έχει ραδιόφωνο, έχει... παράσιτα!

Ο ΠΑΣΑΣ ΠΟΥ ΘΕΛΕΙ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ ΓΙΑ ΤΟ ΧΑΡΕΜΙ ΤΟΥ.
— Μου χρειάζεται ένα αυτοκίνητο... εκατό θέσεων!...

Ο Δεσποφύλαξ.— Ποιά είναι η τελευταία επιθυμία;
Ο Μελοφάνατος.— ('Επί της ηλεκτρικής καρέκλας).— Θάθελα να κάνω ένα... ταξιδάκι στην Κρήτη!

Η νυκτερινή επισκέπτις.— Γρήγορα, γιατρέ μου ένας ξαφνικός πόνος έπιασε τον άνδρα μου!
Γιατρός.— Πού;
—... Στην όδω 'Ιπποκράτους, 45!

Έκείνος.— "Ω! Δεσποινίς είμαι ενθουσιασμένος πάλι σ'αυξανασηκώ. 'Εσείς είστε—δεν είν' έτσι— που έχετε μι' αδελφή τόσο ωραία;
'Εκείνη.— "Ω! "Οχι, έχω... 'Η αδελφή μου!

Μέγας Ναπολέων, (δ' επιλεγόμενος «κουκουναίος» προς ένα πανύψηλο Γρεναδιέρο της φρουράς).— Στρατιώτα, είμαι ευχαριστημένος από σε. Σκόψε να σου τραβήξω τ' αυτί!...

Ο Έπισκέπτης.— Τι χάλια είν' αυτά, σίλε μου;
Ο Τραπεζίτης.— Ένας υπάλληλός μου κέρδισε τον πρώτο αριθμό του λαχείου και μου... επέβαλε την παραίτησή του!

— "Ω! Τώρα πια δεν θα βείσσομαι στην ανάγκη να κάνω έξοδα για την 'Αδέλα. 'Αρ-ραβωνιάστηκε...
— Πώς; με ποιόν;
—... Με μένα!

ΤΡΥΦΕΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΣΑΝ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Η μικρή πριγκίπισσα περπατάει με μικρά βήματα άνω στην δροσερή γλάνη. Είναι πολύ συγκινημένη και λαμπερά δάκρυα σιγοτρέμουν στην άκρη των μαύρων της βλεφαρίδων. Θέλουν να την παντρεύουν: Και για διπλωματικούς λόγους αποφάσισαν να την αρραβωνιάσουν με τον πρίγκηπα Ρενώ. Μά εκείνη δεν τον ξέρει αυτόν τον πρίγκηπα. Ποιος ξέρει; Δεν θα τον αγαπήσει ίσως και θα ζήσουν δυστυχισμένοι. Γιατί τότε οι πριγκίπισσες πρέπει να παντρεύονται χωρίς έρωτα;

— «Υψηλοτάτη, αυτές η σκέψεις είναι άναξίες για την κόρη του βασιλέως», θα της έλεγαν, αν ήξεραν τι σκεφτόταν, ή γρηές και αυστηρές κυρίες της πηγής, που η καρδιά τους ξεράθηκε σιγά-σιγά από τις χίλιες δύο διατάξεις του πρωτοκόλλου.

Διάβολε! Η κόρες των βασιλέων δεν έχουν λοιπόν καρδιά; Κι όμως νοιώθουν την ανάγκη ν' αγαπήσουν σαν τις άλλες κοπέλες κι ακριβώς μέσα στο λεπτό στήθος της, η μικρή πριγκίπισσα νοιώθει να χτυπάει μια καρδιά που λαχταρεί την αγάπη, όπως κι η καρδιά της κόρης ενός ευλοκότου.

— Μά γιατί να κάνω τώρα αυτές τις σκέψεις; Μήπως δεν είναι σχεδόν αραβωνιασμένη με τον πρίγκηπα Ρενώ; Μά να η μικρή πριγκίπισσα αρχίζει να κλαίει. Κυλούν άνω στα τριανταφυλλένια της μάγουλα, τα κρυστάλλινα της δάκρυα, διάφανα και στρογγυλά σαν μαργαριτάρια...

— Ένα, δύο, τρία, τέσσερα. Δεν μπορούνε πια να μετρηθούν... Είναι πολλά, μπερδεύονται και σε λίγο πλημμυρίζουν το μικρό της προσωπάκι σαν δόκιμη η πρωινή δροσιά να καταστράξει σ' αυτό...

— «Αυτό είν' αναισιωπητές για την κόρη του βασιλέως», θα έλεγαν και πάλιν η κυρίες της τιμής, αν την έβλεπαν να κλαίει.

Μά, ευτυχώς, βρίσκεται μόνη της μέσα στο πάγκο. Και λυπημένη η πριγκίπισσα, τραβάει κοντά στο πάγκο, όπου κάθε πρωί, ύστερ' απ' τον περιπάτο της, αναπαύεται μερικές στιγμές πριν ξαναγυρίσει στον πύργο.

Η μικρή πριγκίπισσα είναι κόκκινη—κόκκινη σαν μια φράουλα των δασών που η βροχή την μούσκεψε. Πλησιάζει στον πάγκο και ξαφνιασμένη βλέπει εκεί ένα γράμμα και μια ανθοδέσμη.

Ποιος τόλμησε να τ' αποδέσσει σ' αυτό το μέρος. Ποιος είν' αυτός ο αυθάδης, ο αναιδής; σκέπτεται.

Και με το λευκό χέρι της που τό έχει παγώσει λίγο ο άνεμος, η πριγκίπισσα ετοιμάζεται να πετάξει καταγής αυτό το θαρραλέο δείγμα της αγάπης κάποιου άγνωστου.

Μά μια σκέψη τη συγκρατεί. Ποιος ξέρει αν δεν είναι κρυμμένος σε κανένα γειτονικό σάβανο ο ένοχος; Κι αν τη δη εξοργισμένη, θα νομίσσει ότι τη συγκίνησε. Και ψυχρή, γαλήνια, αξιοπρεπής, η πριγκίπισσα γυρίζει τη ράχη της στα λουλούδια και ξαναπαίρνει το δρόμο του πύργου...

Η μικρή πριγκίπισσα περπατάει με μικρά βήματα πάνω στη δροσερή γλάνη. Μά διατάζει: Ίσως αυτός που της άφησε την επιστολή και τα λουλούδια να μην είναι κανείς θρασυς τύπος... Απεναντίας μπορεί να είναι κανένας ιππότης δειλός, γεμάτος σεβασμό προς αυτήν, ποιητής χωρίς άλλο, που την αγαπάει με όλη την ψυχή του! «Ε, λοιπόν; Η πριγκίπισσα ζητούσε τόν έρωτα... Νάτος που ήρθε και αυτή τον διώχνει... Κι αυτός ο φτωχός έρωτευμένος, αν την παραμόνευε πρό όλίγου, πόσο θα υπέφερε, βλέποντας την περιφρόνησή της.

Κι έξαφνα η μικρή πριγκίπισσα σταματάει και γυρίζει πίσω... Πάει στο πάγκο, παίρνει την επιστολή και την ανοίγει...

Όχι από περιέργεια αλλά από οίκτο.

Η μικρή πριγκίπισσα είναι κόκκινη, κόκκινη σαν μια φράουλα των δασών, που η βροχή τη μούσκεψε! «Ω! τα τρυφερά λόγια της αγάπης, τα τόσο γλυκά, τα τόσο χαϊδευτικά, τα τόσο ικετευτικά που διάβασε στο γράμμα και που έκαναν τα μάτια της να χύσουν άφθονα δάκρυα, ήταν τόσο βαθεία και φλογερά που ανέβασαν όλο το είδος της στά μάγουλά της... Δεν της ζητάει ραντεβού αυτός ο ιππότης που δεν είχε τολμήσει και να υπογράψει το γράμμα του... Της ζητάει πάλι την άδεια να την αγαπάει και να της γράφει κάθε μέρα.

Η καρδιά της μικρής πριγκίπισσας χτυπάει πολύ δυνατά; Ποιος είνε τότε ο δειλός αυτός έρωτευμένος; Μήπως... μήπως είνε ο πρίγκηπ Ρενώ; Μήπως την είδε και την αγάπησε ο μοναχός της και, ρομαντικός όπως εκείνη, θέλησε να την κάνει να τον αγαπήσει χωρίς η πριγκίπισσα να μάθει ποιος είνε... Ποιος άλλος θα τόλμησε να γράψει στην κόρη του βασιλέως;

Η μικρή πριγκίπισσα περπατάει με μικρά βήματα επάνω στη δροσερή γλάνη...

Όχι μέρους τώρα, ο άγνωστος της γράφει καθημερινά ένα γράμμα. Οι αραβωνίες της αποφασίστηκαν οριστικά, μά έτσι δεν κλαίει πια κρυφά; Τι άλλο θέλει αφού την αγαπάει ένα άγνωστο ιππότης; Γιατί ο άγνωστος επιστολογράφος της, πρέπει να είναι ο γαίος, γενναίος κι αγαθός, αφού ξέρει να μιλά τόσο ώμορα για την αγάπη.

Μά σήμερα έγινε πιά τολμηρός και της ζητάει ένα ραντεβού. Σίγουρα δεν μπορεί να είναι άλλος από το Ρενώ. Σήμερα το πρωί πριγκίπισσα πήγε και κύτταξε το πορτραίτο του... Έχει μεγαλόπρεπες όψεις... «Ω! πώς αυτά τα γκριζά και ψυχρά μάτια του τη φλογιστούν γι' αυτήν και πώς αυτό το στόμα το λεπτό και σαρκώτικό θα γλυκάνει άποψη για να της ζητήσει ένα φίλημα, γιατί σίγουρα πρέπει να είναι ο άγνωστος επιστολογράφος. Ένα φίλημα. Μά θα του το επιτρέψει εκείνη; «Ω! όχι!.. «Α! να!.. Πόσο είνε γλυκό και πόσο θα γελάσει καθώς θα λησέ λίγο στο πρόσωπό της... «Σας είχα μοντέψη!..»

Πάνω απ' το αραχνούφαντο λευκό φόρεμά της έχει ερίξει πάλι ένα μεγάλο μανδύα για να μη την δει κανείς που τριγυρίζει σαν γάλη πεταλούδα, μέσα στη σκοτεινή νύχτα...

Φοβάται... Ξέρει πως αυτό που κάνει δεν είναι καλό, με τη χροιά χωρίς να διατάζει.

Ο νυχτερινός άνεμος, που φέρει έκαι ζοηρός, αναταράζει τα μαύρες πουκιές της και τη φιδυρίζει με την άερνή φωνή του: «Πού πάς, μικρή αδελφή, πού πάς;»

Επάνω στα στελέχη που είνε από πράσινο σατέν, λουλούδια ανασηκώνονται τα πέταλά τους μισανοίγοντας να τη ρωτήσουν: «Πού πάς, μικρή αδελφή, πού πάς;»

Κι εκεί ψηλά, τα λουλούδια στο γαλάζιο και ο ουρανός, την κυττάζουν και τα ξαφνιασμένα να περπάτη στη νύχτα και τη ρωτούν: «Μια τρεμμένη όχτινα;»

Πάς μικρή αδελφή, πού πάς; Η μικρή πριγκίπισσα απαντάει και στη χλωμάδα κρίνων του συγκινημένου σώπου της, λάμπει μέσα στα μάτια της ο πόθος της για έρωτα.

Η μικρή πριγκίπισσα είναι κόκκινη, κόκκινη σαν μια φράουλα των δασών που η βροχή την μούσκεψε...

Ριγμένη στο κρεβάτι της μακριά από την άγκαλιά της παραμόνα, που η νύχτα την αποκοίμισε, κλαίει και έρωτικό της δνερσ που έθνηκε, ενώ τα μάγουλά της γιζόνται καθώς συλλογίζεται προσβολή που της έγινε πάλιν.

Ο ώραιος πρίγκηπς ο έρωτευμένος ιππότης, χοντράς τροβαδόρος, ο γιος Θεέ! Παναγία Παρθένε...

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΚΑΙ ΑΣΤΕΙΑ

Ο κατά του Λασκαράτου άφορισμός της 'Ι. Συνόδου. Τό παράπονο του συγγραφέως των «Μυστηρίων» της Κεφαλλονιάς. Τά δεινοπαθήματα του άειμνήστου Γενναδίου. Άστεγος στους Άθηνάϊκους δρόμους. Μία θλιβερή πομπή. Ζητείται δωμάτιον! Η παληές δόξες του θεάτρου Φαρέα. Πώς... δεν έσουβλίστηκε ο Άθανάσιος Διάκος. Ο Γερμανός, ή πέντε αίσθήσεις και ή κλασική μύτη του κτλ. κτλ.

Όταν ο Άνδρέας Λασκαράτος έμαθεν ότι ή Τερά Σύνοδος της Ελλάδος τον άφώρισε, για τά «Μυστήρια της Κεφαλλονιάς», τά όποια είχε έγχει έκδοσει ρώτησε:

— Καί τώρα, που με άφώρισαν, τι θά πάθω;
— Άνα πεθάνεις, δεν θά λυώσης, του άπάντησαν.
— Δεν άφώριζαν τότε και τά παπούτσια των παιδιών μου για να μή λυώνονταν ποτέ! Παρεπονέθη ο καυστικός συγγραφέας των «Στιγμών».

Όταν ο Άναστάσιος Γεννάδιος, παρητήθη από καθηγητής του Πανεπιστημίου, για να μείνει ελεύθερος και να κηρύσει τις ιδέες του, πώς άφώρισε τον Άθηνάϊκο, δεν πέρασε πολύς καιρός, και έπεσε σε μία άσπερτα, από την όποιαν δεν ξεκόλλησε πλέον ποτέ, μέχρις ότου πέθανε.

Ο ώραιος έκείνος τύπος των παλαιών Άθηνών, με τό επιβλητικό ανάστημα και τό υψηλό σταχί καπέλλο, έφτασε στιγμή, που δεν είχε να πληρώσει ούτε τό νοίκιό του.

Ο σπιτονοκίκης του έκαμεν ύπομονή, έπεριμένεν ένα, δύο μήνες, οι μήνες έγιναν έξι μήνες, αλλά ο Γεννάδιος, μη έχων ούτε όβολόν διπολεύεταν να τόν πληρώσει. Έτσι ο σπιτονοκίκης του του έκαμε, μια ήμερα έβρασε και του πέταξε τά ρούχα του στο δρόμο.

Τά έπιπλα του Γενναδίου, δεν ήσαν και πολλά. Έλάχιστα. Μόνον βιβλία άφθονα, είχαν ο φτωχός, καθηγητής της Ιστορίας στο Έθνικό Πανεπιστήμιο.

Ο Γεννάδιος, σαν είδε, τά πράγματά του στο δρόμο παταγμένα δεν έταράχθη και πολύ. Έκάλεσε άμέσως ένα κάρο, τά έφόρτισε, και τράβηξε μπροστά αυτός με τόν αλόνιον σταχτή και ύψηλόν του αϊόν και πίσω τό κάρο με τά έπιπλα, έφύλαξε νέαν κατοικίαν.

Όπου έβλεπεν ένοικιαστήριον, ή συνοδεία σταματούσε, αλλά οι ιδιοκτήται τόν παύουν, μόλις άκούγανε τό όνομα «Γεννάδιος», του έδήλωναν ότι δεν έχουνε δωμάτια για ένοίκιόν.

Τό «καρβάνι» αυτό, που ζητούσε σπίτι να ένοικιάσει, σπίτε ή δωμάτιον, και που ούτε σπίτα δεν εύρισκε, έκίνησε τη περιέργεια των Άθηνάϊκων, και έτσι πίσω από τό κάρο, με τά λίγα έπιπλα, μια όλοκληρη συνοδεία από περιέργους και από χίμαιρες έσχηματίσθηκε.

Η συνοδεία αυτή που όσο πήγαινε και παύανε, προχωρούσε—προχωρούσε προς τό άγνωστον και στεκόταν, όπου έβλεπε ένοικιαστήριον.

Και ή ιστορία αυτή βάσταξε όρες άρκαίως, ότου κάποιος έλυτήθηκε στο τέλος, τόν σόφον ιδεολόγον και τόν περιελάττωσε στο σπίτι του.

Στό περίφημο θέατρο του Φαρέα, στό Θησείο, τά παλαιά χρόνια, τά προπολεμικά, έπαιναν δύο λαϊκοί ήθοιοι και διάσημοι... παντομίμας της εποχής ο Κανέλλος και ο Μπαλαφάρας, άστεία της Πλάσκας, του Ψυρρή, και των Παντομενάδικων.

Τό θέατρο του Φαρέα, ήταν τότε μια ζύληνη παράγκα, με ένα παλαιονενο σανιδένιο, που έτρεξε και βογγούσε μόλις κανένας ήθοιοι...

ήταν... ήταν ο Τριφυλιέτος, ο γελωτοποιός του πατέρα της. Σίγουρος για την άτιμωρησία του, αυτός που δεν σέβεται τίποτε—της σκάφης της εποχής ο Κανέλλος και ο Μπαλαφάρας, άστεία της Πλάσκας, του Ψυρρή, και των Παντομενάδικων.

Κ' ή φτωχή πριγκίπισσα σκέπτεται πώς όλα τελείωσαν πια... Κανένας ιππότης δεν την αγαπά και ή καρδιά της θά μείνι για πάντα άδειαν από έρωτα!.. Θα παντρευτεί τόν πρίγκηπα Ρενώ, με τά ψυχρά μάτια και τά σαρκαστικά χείλη... Η κόρες του βασιλέως δεν έχουν τό δικαίωμα νάχουν καρδιά...

Κι άπάνω στα τριανταφυλλένια της μάγουλά, τα κρυστάλλινα δάκρυα άρχίζουν να κυλούν, διάφανα και στρογγυλά, σαν μαργαριτάρια... ΜΑΞ ΠΟΛ

ποιός έκανε, κανένα βήμα πιά βαρύ και πιά σταθερό.

Υγρο-υγρο στο θέατρο, αντί για σανιδώματα, είχαν άνηστημένες τρύπιες λινάτσες, που ήσαν τά... θεωρεία της άριστοκρατίας των Γαυριάδων, που μαζεύνονταν και κυττάζανε από τις τρύπες.

Η είσοδος στο θέατρο τό όποιο φωτίσανε τρεις νυσταγμένες λάμπες πετρελαίου, ήταν είκοσι λεπτά.

Πρωταγωνιστής του θιάσου του Θεάτρου του Θησείου ήταν ο Γιάννης ο Κρύος, αυτός έπαίξε πάντοτε τό πρόσωπα του έραστού. Όταν όμως έπαίξε ο θιάσος, τίποτε ηρωικά δράματα, που δεν είχαν έρωτες, ο Γιάννης ο Κρύος, καθώτανε στην είσοδο και μάζεσε τά εισιτήρια. Και εκεί όμως δεν καθώτανε άεργος. Έπαίξε τόν... έραστή στα γειτονικά δουλικά, που κορμάντουσαν σε μπαλκόνια και παράθυρα «για να ίδωνε τη παράσταση».

Ένα βράδυ ο θιάσος έπαίξε τόν «Άθανάσιο Διάκο», «δράμα ηρωικών, που θά συγκινούσε τό νοήμον κοινόν κτλ...». Έτσι ο Κρύος ήταν και πάλι στη πόρτα και μάζεσε τό εισοσόλεπτο και γλυκιές ματιές από τά δουλικά της γειτονιάς. Τόν Διάκον υπεύθετο ο Κανέλλος και τόν Πασά ο Μπαλαφάρας.

Τό δράμα πήγαινε καλά. Ο κόσμος ήταν ένθουσιασμένος. Ως πού ήλθεν ή στιγμή, να σουβλίστη ο Διάκος.

Μόλις οι κομπάρσοι, που παριστάνανε τούς Τούρκους στρατιώτες ντυμένους όμως... Ισπανιόλικά, έβλεαν χέρι, για να πιάσουν τό Διάκο και να τόν σουβλίσουν, τό «νοήμον κοινόν» έξεδήλωσε την ένδικήν του συμπάθειαν προς τόν Διάκον, τόν Κανέλλον δηλαδή, και άρχισε να θορυβή και να φωνάξει στους «Τούρκους στρατιώτες»:

— Όχι τόν Διάκο, ρέ, τόν Πασά να σουβλίσετε!

Οι ήθοιοιόι κάνανε χειρονομίες για να σπιάσει τό κοινόν, αλλά τό «νοήμον κοινόν» δεν άσπασε.

— Όχι τό Διάκο, είπαμε. Τό Πασά να σουβλίσετε, ρέ σεις!

Τότε ο Μπαλαφάρας, ο όποιος, καθώς είπαμε και παραπάνω, παριστάνε τό Πασά σηκώθηκε άπάνω και έλεε στους κομπάρσους, δεικνύων σ' αυτούς τό κοινόν, που φώναζε:

— Σουβλήστε με, ρέ, αφού τό θέλουν οι... μπαρσάδες!

Και τόν έσουβλίσαν.

Ο μακαρίτης Ν. Γερμανός, ο άλλος διευθυντής του Ζωολογικού κήπου του Φαλήρου και τώρα τελευταίως, Γενικός Διευθυντής της Διεθνούς Έκθεσης της Θεσσαλονίκης ως έξης, καθώρισε τις απόδηστες πεταύδις διπλών, τετραπλών, πενταπλών, άπτερον, έρόντων και νηχομένων.

— Στους ανθρώπους, πρώτη αίσθησις είνε ή άφή, δεύτερη ή γεύσις, τρίτη ή όσφρησις, τέταρτη ή άκοή και πέμπτη ή όσφρησις. Στα τετράποδα, ή όσφρησις είνε πρώτη, ή γεύσις δεύτερη, ή όσφρησις τρίτη, ή άκοή τέταρτη και τελευταία ή άφή. Στα πτηνά, ή όσφρησις είνε πρώτη, ή άκοή δεύτερη, ή άφή τρίτη και τελευταία ή γεύσις και ή όσφρησις.

— Σε σας, του έλεε κάποτε ο κ. Ν. Λεβίδης ύπονοώντας τη μεγάλη του τη μύτη, ή όσφρησις θά είνε άσφαλός ή πρώτη.

Ναι, άπάντησεν ο μακαρίτης Γερμανός, αλλά μόνον όταν παρακάθημαι εις γεύμα. Κατόπιν έρχεται ή όσφρησις και άκολουθεί ή γεύσις. Η άκοή και ή άφή μένουν τελευταίες!

Μια φορά, στα προπολεμικά τά χρόνια, που ή άποκρηές, ήσαν πιά Έλληνικές στάς Άθήνας, πολλά σπίατα έλγανόιντες τις πόρτες των, και δειγματολογούν μετρηματισμένους, άγνωστους και γνωστούς.

Οι πρόστυχοι όμως και οι χυδαίοι, δεν λείπουν ποτέ από τόν κόσμον. Πολλοί δηλαδή όμωρύνονται πια από τό άγνωστον της μάσκας, έπιπαιναν στα σπίατα και έλεγαν διάφορες προστυχίες εις βάρος των προσκεκλημένων. Και τόσο μάλιστα είχε προχωρήσει τό κακό, που και σκάνδαλα δημιουργήθηκαν, και πολλά σπίατα έκλεισαν τις πόρτες των. Τότε ο κ. Γ. Παπ, έλεε τό έξης όρατον:

— Δύο πράγματα φοβήθηκα πολύ στη ζωή μου. Την εύλογία και τούς μασκαράδες. Και οι δύο άμα σε πλησιάζουν, σου άφήνουν σπίατα, φανερά μόν ή πρώτη, βαθύτερα όμως, ψυχικά, οι δεύτεροι!

ΤΑ ΠΡΑΙΟΤΕΡΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

Τὸ μινωτικό

ΤΟΥ ΕΥΓΕΝΙΟΥ ΣΥΗ
τῶν περιόδων

(ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ)

Οἱ ἥρωες τῶν «Μυστηρίων τῶν Παρισίων» ἀνέχονται στὰ ἀνόητα καὶ στὰ κατώτατα στρώματα τῆς Παρισίνης κοινωνίας τοῦ 1835-1840. Εἰς τὸ μυθιστόρημα αὐτό, τοῦ ὁποῦ τὴν ἀπάνταστη ἐπιτυχία δὲν ἐσημείωσε ποτὲ κανένα ἄλλο μυθιστόρημα, συναπῶς ἀπὸ τῆς μιᾶς μεριᾶς πρίγκηπος, δούκας, μαρκησίου καὶ κόμητος, καὶ ἀπὸ τῆς ἄλλης ἀγγελοῦ πλάσματα, ποὺ ἡ μοῖρα τῶν ἡρώων, καὶ τερατώδεις ἐγκληματίας. Τὰ κυριώτερα πρόσωπα τοῦ ἔργου εἶναι ὁ πρίγκηψ Ροδόλφος, ἡγεμὼν τοῦ Γερμανικοῦ κρατιδίου τοῦ Γερμανοῦ καὶ ἡ Μαριάνθη ἡ Κελαϊδίστρα, μιὰ κοπέλλα ἀγγελοῦ ὁμορφίας καὶ καλοσύνης ποὺ ὁ πρίγκηψ τὴν τράβηξε ἀπὸ τὸ περιβάλλον τῶν ἐγκλημάτων, ὅπου ζοῦσε γιὰ νὰ τὴν μορφώσει καὶ νὰ τὴν διαπαιδαγωγήσῃ. Τρομεροὶ ὁμοῦ ἐχθροὶ ἀπειλοῦν τὴν Μαριάνθη, οἱ ὁποῖοι κατορθώνουν νὰ τὴν ἀπαγάγουν ἀπὸ τὸν πρίγκηπα καὶ νὰ τὴν κλείσουν σὲ τὴν γυναικεία φυλακὴ τοῦ Σαίν-Λαζάρ.

Ἐντωμεταξὺ ὁ πρίγκηψ Ροδόλφος, ὁ ὁποῖος λατρεῖ τὴν Μαριάνθη γιὰ τὴν θιμὴν τὴν κόρη ποὺ ἀπέκτησε ἀπὸ τὸν κρυφὸ γάμο του μὲ κάποια καταχθόνια γυναίκα, τὴν κόμισσα Σάρα Μὰν Γρεγκόρ, τοῦ ἀκούει φράζει παντοῦ γιὰ νὰ τὴν ξαναβρῇ. Μὰ δὲν ἀπελπίζεται.

Γύρω ἀπὸ τὸν πρίγκηπα καὶ τὴν Κελαϊδίστρα κινεῖται καὶ δρῶν καὶ οἱ ἄλλοι ἥρωες τοῦ ἔργου: Ἡ γυνὴ Κονκουβάγια, μιὰ τρομερὴ μέγαιρα ποὺ ἐβράσανε τὴν Κελαϊδίστρα κατὰ τὴν παιδικὴν τῆς ηλικία, ὁ Δάσκαλος, ἕνας ἐγκληματικὸς ἀπάχης, τὸν ὁποῖο ἐτύφλωσε ὁ πρίγκηψ γιὰ τὰ ἐγκλημάτα του, ὁ συμβολαιογράφος Ζὰκ Φερὰν, ἕνας καταχθόνιος καὶ σατανικὸς ἄνθρωπος ποὺ παρουσιάζεται ὡς ὑπόδειγμα ἠθικῆς, ἡ Σάρα Μὰν Γρεγκόρ, ἡ μυστικὴ σύζυγος τοῦ πρίγκηπος τὴν ὁποία ὁ Ροδόλφος ἐδίωξε ὅταν τοῦ ἀπεκάλυψε τὸ σατανικὸ χαρακτὴρ της, ἡ δυστυχεμένη οἰκογένεια τοῦ τρελλοῦ λιθογράφου Μορέλ, τὴν ὁποία προστατεύει ὁ πρίγκηψ, ἡ χαριτωμένη καὶ ἀνοήτως ἀκαρδὴ μοδίστρα Ἑλσάβιτ, ἡ φιλόδοξη καὶ ὀνειρώδης μαρκησία ντ' Ἀρβίλ, τὴν ὁποία ἀγαπᾷ ὁ πρίγκηψ χωρὶς νὰ τῆς τὸ ἔχῃ ἐξομολογήσῃ ποτὲ, ἡ ἐπιπολαία καὶ καλοκαρδὴ δούκισσα ντὲ Λυσινάι, ὁ ἄσπρος καὶ καταχρεωμένος ὑποκόμης Φλωρεστὰν ντὲ Σαίν Ρεμύ, ἐραστὴς τῆς δούκισσας, ὁ κόμης ντὲ Σαίν Ρεμύ, ὁ αὐστηρὸς πατέρας τοῦ Φλωρεστὰν, ὁ ὁποῖος ὅμως δὲν ἀγαπᾷ καθόλου τὸ γιό του, γιὰ τὸν θεωρεῖ ὡς καρπὸ κακοῦ ἐνόχου ἐρωτός τῆς συζύγου του, ἡ κόμισσα ντὲ Φερὰν καὶ ἡ ὁραία κόρη τῆς Κλάρα, τὸν ὁποῖον ὁ συμβολαιογράφος Ζὰκ Φερὰν κατεχάρωσε ὅλη τὴν περιουσία γιὰ νὰ τὴν ρίξῃ στὴν ἐσχάτη ἐνδεία, κτλ. κτλ.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ τοῦ μυθιστορήματος, ὁ κόμης ντὲ Σαίν Ρεμύ πηγαίνει γιὰ πρώτη φορὰ, εἴπειτ' ἀπὸ πολλὰ χρόνια στὸ μέγαρο τοῦ γιου του, γιὰ νὰ ζητήσῃ πληροφορίες γιὰ τὴν κόμισσα ντὲ Φερὰν καὶ τὴν κόρη της, τὴν ὁποία θέλει νὰ προστατεύσῃ στὴν δυστυχία τους. Ἀντὶ ὅμως τοῦ γιου του, συναντᾷ τὴν ἐρωμένην του δούκισσα ντὲ Λυσινάι, μὲ τὸν πατέρα τῆς ὁποίας συνέδετο φιλικὰ ἄλλοτε καὶ μὲ τὴν ὁποία συνομιλεῖ:

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενου)

— Θὰ μ' ἐθλίβε πολὺ μιὰ συνάντησί μου μαζὺ μὲ τὸ γιό μου. Εἶπε ὁ κόμης ντὲ Σαίν Ρεμύ. Μοναχὰ ἡ ἐλπίδα νὰ μάθω ἀπ' αὐτὸν τίποτε γιὰ τὴν κυρία ντὲ Φερὰν καὶ τὴν κόρη της μ' ἀνάγκασε, ναρθῶ στὸ σπίτι του εἴπειτ' ἀπὸ τόσα χρόνια. Λοιπὸν, χαίρε, ἀγαπητὴ μου δούκισσα.

— ὦ! Εἰστε πολὺ σκληρόκαρδος ἄνθρωπος! Εἶπε ἡ δούκισσα ντὲ Λυσινάι. Γιατί ἀφήνετε τὸ παιδί σας, ἔτσι μόνον καὶ ἀπροστάτευτο; Καὶ ὅμως, δὲν φαντάζεστε πόση ἀνάγκη ἔχει τῶν συμβουλῶν σας...

— Τί λές Κλοτίλδη; ἔκανε ὁ κόμης ἐφαρσισμένος. Μὰ ὁ γιός μου εἶναι πλούσιος, εὐτυχής...

— Ναί, ἀλλὰ ἐθοδεύει τυφλά καὶ ἀσυνείδητα τὴν περιουσία του καὶ ζῇ μὲ μεγαλο-

πρέπεια πρίγκηπος. Καὶ γι' αὐτὸ φοβᾶμαι προερχομαι μὴπως τὸν μπλέξουν. Δὲν τόλμησα ποτὲ νὰ τοῦ ἀπευθύνω τὴν παραμικρὴ παρατήρησι γιὰ τὴν ἀναισχύνειά του, ἐν πρώτοις γιατί κ' ἐγὼ τοῦ μοιάζω λίγο... Κ' εἴπειτα γιὰ μερικὲς ἄλλες οἰτίες. Ἐσεῖς ὁμοῦ σὰν πατέρας του ποὺ εἶστε σὲ θὰ μπορούσατε...

Ἡ δούκισσα ντὲ Λυσινάι δὲν ἐτελείωσε τὴν φράση της. Τρομερὸς φωνὴν ἀκούστηκε στὴ διπλανὴ αἴθουσα ἀνάμεσα σὲ ὁποῖους ἐξεχώριζε ἡ φωνὴ τοῦ ὑποκόμητος Φλωρεστὰν ντὲ Σαίν Ρεμύ.

— Μὰ εἰν' ἀδύνατον νὰ πληρώσω! ἔλεγε ὁ ὑποκόμης. — Τότε, τοῦ ἀπάντησε κάποιος ἄλλος ὁ ὁποῖος βρισκόταν μαζὺ του, μέσα σὲ τέσσερες ὥρες θὰ συλλεθθῇ καὶ ὁ λακιστὴς ὡς πλαστογράφος. Καὶ ἔξερτε πὼς τιμωρεῖται ὁ πλαστογράφος; Μὲ κάτεργο. Ναί, μὲ κάτεργο, δυστυχισμένε μου ὑποκόμης.

Εἶναι ἀδύνατον νὰ παραστήσουμε τὸ βλέμμα ποὺ ἀλλάζει ἡ δούκισσα ντὲ Λυσινάι καὶ ὁ πατέρας τοῦ Φλωρεστὰν, μὲ ἀκούσαν τὴν λέξι: κάτεργο. Ὁ κόμης ἔγινε κατάχλωμος πονογόνά του ἄρχισαν νὰ τρέμουν καὶ στηρίχθη σὲ μιὰ πολυθρόνα γιὰ νὰ μὴν πέσῃ κάτω. ὦ! ἦταν τρομερὸ αὐτὸ ποὺ ἀκούγε. Νὰ κινδυνεύῃ ν' ἀτιμασθῇ τὸ σεβαστὸ καὶ εὐδοκίμο δνομά του ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο αὐτὸ ποὺ τὸν θεωροῦσε ὡς πατέρα του, ἀλλὰ καρπὸ τοῦ ἐνόχου ἐρωτός τῆς συζύγου του!

Μόλις τοῦ πέρασε ἡ πρώτη του ταραχὴ, μιὰ ἔκφρασι τῆς μερῆς ὀργῆς ἀπλώθηκε στὰ χαρακτηριστικά του, καὶ ἀπειλητικὰ, θύληξε νὰ ὀρμήσῃ πρὸς τὸ διπλανὸ δωμάτιο.

Μὰ ἡ δούκισσα ντὲ Λυσινάι τὸν ἔρπαξε ἀπ' τὸ μπράτσο καὶ τοῦ εἶπε μὲ φωνὴν γεμάτη πεποίθησι:

— Εἶνε ἀδῶδες!... Σὰς ὀρκίζομαι!... Εἶνε ἀδῶδες!... ἔλεγε ὁ κόμης.

Ὁ κόμης στάθηκε. Ἦθελε νὰ πεισθῇ ἂν ἦσαν ἀλήθεια ὅσα τοῦ ἔλεγε ἡ δούκισσα ἂν ἤθελε νὰ τὸν ξεγελάσῃ. Τίποτε ὅμως ἀπ' αὐτὰ τὰ δυὸ δὲν συνέβαινε, γιατί ἡ δούκισσα ἔσπευε τυφλὰ στὴν τιμιότητα τοῦ Φλωρεστὰν. Ὁ ὑποκόμης γὰρ ν' ἀποσπᾷ καὶ ἄλλα χρήματα ἀπὸ τὴν γενναϊότητα αὐτῆς γυναίκα ποὺ τὸν εἶχε σώσει καὶ τώρα ἀπὸ τὴν φυλακὴν καὶ τὴν καταδίωξιν τοῦ συμβολαιογράφου Ζὰκ Φερὰν, τὴν εἶχε ἐξομολογήσει καὶ εἶχε παρουσιάσει τὸν αὐτὸν τὸν ὡς θύμα πλαστογραφῶν, οἱ ὁποῖοι ἤθελαν νὰ φορτωθοῦν τὰς τὴν πλαστογραφίαν σ' αὐτόν. Ἡ δούκισσα ἤξερε πόσο ἄσπρος ἦταν ὁ ἐραστὴς της, ὅλοι τὸν θεωροῦσε ἀνίκανο νὰ διαπράξῃ καὶ τὴν παραμικρὴν ἀτιμία.

Ἡ συναλλαγματική σας ἦσαν πλαστὲς! ἔλεγε ὁ Πιζάν! ἀκούστηκε ἀπὸ τὸ διπλανὸ δωμάτιο τὴν φωνὴν τοῦ συνομιλητοῦ τοῦ Φλωρεστὰν.

Τότε ὁ ὑποκόμης τοῦ ἀπάντησε γεμάτος ὀργή: — Ψέμματα, Μπαντινώ! Φταίει ὁμοῦ ἐσὺ ποὺ μοῦ δίνεις ἕναν τέτοιο τύπο νὰ μὴ δανείσῃ χρήματα... Δὲν τοὺ φτάνουν ὅσα μοῦ ἔφαγε ὁ τῶρα!... Θέλει ἀκόμα νὰ ἐκβιάσῃ.

Μὴν παραφέρεσαι, ἀγαπητὴ μου ὑποκόμης, τοῦ ἀπάντησε ὁ Μπαντινώ. Φόβος εἶναι μόνον νὰ βρῇς τὰ χρήματά σου... Ἡ ὁραία σου δούκισσα ἔχει ἀφθονία γιὰ νὰ σοῦ δώσει... Ἀλλοιῶς εἶσαι χαμένος ἄνθρωπος... Καὶ θὰ ἦταν καὶ γιὰ μιὰ πλαστογραφημένη συναλλαγματική πᾶς ν' ἀναπνεύσῃς τὸν αἶρα τῶν κατῳργητῶν τῆς Τουλῆς. Δὲν εἶναι ἀλλοῦς πολλὰ αὐτὰ ποὺ σοῦ ζητοῦν ὁ Πιζάν γιὰ νὰ σὺ τὴν ἐπιπληρώσῃς... Εἰκοσιπέντε χιλιάδες φράγκα καὶ ξεπερνᾷς γιὰ

Ὁ κόμης θέλει νὰ ὀρμήσῃ πρὸς τὸ διπλανὸ δωμάτιο...

πάντες ἀπ' αὐτόν...

Αὐτὰ τὰ λόγια εἶπε ὁ γνωστός μας δικηγόρος Μπαντινώ, ὁ ὁποῖος, ὅπως θὰ θυμῶνται, οἱ ἀναγνώστες μας, ἦταν ἐκτός τῶν ἄλλων, καὶ διαχειριστὴς τῆς ἀνύπαρκτης πείδᾳ περιουσίας τοῦ ὑποκόμητος.

— Τί νὰ κάνω; Τί νὰ κάνω; Θεέ μου; μουρμούριζε ὁ Φλωρεστὰν. Ἀπ' ὅσα ἔχω μέσα σ' αὐτὸ τὸ μέγαρο, τίποτε πείδᾳ δὲν μοῦ ἀνήκει. Δὲν ἔχω δικὰ μου οὔτε εἰκοσι χιλιάδες φράγκα...

— Ποιὸς σὰς εἶπε νὰ θελήσῃς νὰ ξεγελάσῃς τὸν κόσμο μὲ πλαστογραφημένες συναλλαγματικές; εἶπε ὁ Μπαντινώ. Τώρα ὅμως δὲν ὑπάρχει ἄλλη λύσις παρὰ νὰ καταφύγετε στὴν ἀσφάλεια τῆς δούκισσας. Εἰστε πολὺ ἔξυπνος καὶ μπορείτε νὰ τὴν μπλέξετε μὲ τὰ λόγια σας... Πηγαίνετε μάλιστα ἀμέσως... Ἐντωμεταξὺ θὰ πάω κ' ἐγὼ στὸν Πιζάν καὶ θὰ προσπαθῶ νὰ τοῦ πάρω μιὰ δυὸ ὥρων ἀνάβολή...

— ὦ, τί τροπὴ! Τί ἄσχος!... — Λοιπὸν, ὠρεβουάρ, ἀγαπητὴ μου κόμη.

Καὶ ὁ Μπαντινώ βγήκε ἔξω. Ἀφοῦ ἡ πόρτα ἔκλεισε πίσω του ἀκούστηκε ὁ Φλωρεστὰν νὰ φωνάζῃ μ' ἀπελπισία.

— Θεέ μου! Θεέ μου! Θεέ μου!

Ἐπειτ' ἀπὸ τὴν συνομιλία αὐτὴ ἀπ' τὴν ὁποία εἶχαν μάθει ὁ κόμης τὴν ἀτιμία τοῦ γιου του καὶ ἡ δούκισσα τοῦ ἀνθρώπου ποὺ εἶχε ἀγαπήσει τυφλὰ, ἔμειναν κ' οἱ δυὸ ἀμίλητοι καὶ ἀκίνητοι. Εἶχαν ἀκούσει τὸν ἴδιον τὸν Φλωρεστὰν νὰ ὁμολογῇ μόνον τὰ αἰσῶν του!

Τέλος ὁ γέρος κόμης, ἀπλῶνοντας τὸ χέρι του πρὸς τὸ δωμάτιο στὸ ὁποῖο βρισκόταν ὁ γιός του, χαμογέλασε πικρὰ καὶ συγχρόνως ἔριξε ἕνα βλέμμα περιφρονητικὸ στὴ δούκισσα, σὰν νὰ τῆς ἔλεγε: «Νὰ ὁ ἀνθρώπος γιὰ τὸν ὁποῖον ἔκανες τόσες θυσίες! Νὰ ὁ ἀνθρώπος γιὰ τὸν ὁποῖον μὲ κατηγοροῦσες πρὸ ὀλίγου ὅτι τὸν ἐγκατέλειπα!»

Ἡ δούκισσα κατάλαβε γιὰ μιὰ στιγμὴ τὴ μομφὴ τοῦ κ' ἔσκυψε τὸ κεφάλι τῆς χωρὶς νὰ πῇ λέξι.

Ἡ κόμης φαινόταν τώρα ἐκμηδενισμένος. Τὰ μάτια του ἦσαν ἀπλῶν, τὸ κεφάλι του σκυμμένο, τὰ χέρια του κρεμόντουσαν. Κάθε τόσο ἕνας στεναγμὸς φούσκωνε τὸ στήθος του.

Ἡ δούκισσα τὸν κύτταξε μ' ἀνησυχία. Σὲ μιὰ στιγμὴ μάλιστα τὸν πλησίασε καὶ τοῦ εἶπε μὲ σιγαλὴ φωνή:

— Θάρρος, σεβαστὴ μου φίλε. Ξέρω τώρα τί μοῦ μένει νὰ κάνω καὶ γιὰ σὰς καὶ γι' αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο.

Ὁ γέρος κόμης τὴν κύτταξε στὰ μάτια. Ἐπειτα ἀνασήκωσε τὸ κεφάλι του, ἡ ὄψη του πῆρε μιὰ ἔκφρασι ἀπειλητικὴ καὶ ἐξηγώντας ὅτι μπορούσε νὰ τὸ ἀκούσῃ ὁ γιός του, φώναξε:

— Κ' ἐγὼ ξέρω τί μοῦ μένει νὰ κάνω καὶ γιὰ σὰς καὶ γιὰ τὸν αὐτὸν μου καὶ γι' αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο.

— Ποιὸς εἶναι μέσα; ἀκούστηκε, ἐκείνῃ τῇ στιγμῇ, ἀνήσυχῃ ἡ φωνὴ τοῦ ὑποκόμητος ἀπὸ τὸ πλαγινὸ δωμάτιο.

Ἀμέσως ἡ δούκισσα θέλοντας ν' ἀποφύγῃ μιὰ συνάντησι μὲ τὸν ἐραστὴ της, ἔφυγε ἀπὸ τὴν κρυφὴ πόρτα ποὺ ὡδηγοῦσε στὴν ἰδιαιτέρη ἐξοδὸ τοῦ μεγάρου.

Ὁ Φλωρεστὰν, ἀφοῦ καὶ πάλι ρώτησε ποιὸς εἶναι μέσα, καὶ δὲν ἔλαβε ἀπάντησι, μπήκε μέσα στὸ γραφεῖο ὅπου βρέθηκε ἀνιμέτωπος μὲ τὸν πατέρα του.

Ἡ λευκὴ γενειάδα τοῦ γέροντος, τόσο εἶχε ἀλλοιώσει τὴν εὐσημενότητα του, ὥστε ὁ γιός του ποὺ εἶχε χρόνια νὰ τὸν ἔβλεπε, δὲν τὸν ἀναγνώρισε στὴν ἀρχὴ καὶ προχώρησε ἀπειλητικὰ πρὸς αὐτόν:

— Τί ζητᾷτε ἐδῶ; τὸν ρώτησε μὲ συγκρατημένον θυμὸ. Ποιὸς εἶστε;

— Εἶμαι ὁ σύζυγος αὐτῆς τῆς γυναίκας! ἀπάντησε ὁ κόμης δείχνοντας μὲ τὸ χέρι του τὴν προσώπογραφον τῆς μητέρας τοῦ Φλωρεστὰν, ἡ ὁποία κρεμόταν σὲ τὸν τοίχο.

— Πατέρα μου! φώναξε ὁ Φλωρεστὰν καὶ τραβήχθηκε πίσω φοβισμένος.

— Ὁρβίος, ἐξαγριωμένος, μὲ τὸ πρόσωπο κατακόκκινο ἀπὸ τὴν ὀργή του, μὲ τὰ χέρια του σταυρωμένα ἐπάνω στὸ στήθος του, ὁ κόμης προκαλοῦσε

Προκαλοῦσε ἕναν ἀπερίγραπτο φόβο στὸ γιό του, ὁ ὁποῖος δὲν τόλμοιτο νὰ τὸν κυττάξῃ στὰ μάτια.

τώρα ἔναν ἀπερίγραπτο φόβο στὸ γιό του, ὁ ὁποῖος δὲν τόλμοιτο νὰ τὸν κυττάξῃ στὰ μάτια.

— Πατέρα μου! ἔκανε εἰς ὅσον ὁ Φλωρεστὰν ἐκμηδενισμένος.

Εἰσαχτε ἐδῶ;

— Ναί, ἤμουν ἐδῶ!

— Ἀκούσατε λοιπὸν;

— Ναί, τὰ ἀκούσα ὅλα!...

— ὦ! ἔκανε ὁ ὑποκόμης μὲ συντριβή, κρύβοντας τὸ πρόσωπό του μέσα στὰ χέρια του.

Ἐπακολούθησε μιὰ στιγμὴ σιωπῆς.

Τώρα, ὁ Φλωρεστὰν, ὁ ὁποῖος εἶχε ἀρχίσει νὰ συνέρχεται κάπως ἀπὸ τὴν κατάπληξι καὶ τὸ φόβο ποὺ τοῦ εἶχε προκαλέσει ἡ ἀπροσδόκητὴ ἐμφάνισις τοῦ πατέρας του, πονηρὸς καθὼς ἦταν, σκέφθηκε νὰ ἐπωφεληθῇ τῆς εὐκαιρίας αὐτῆς.

«Δὲν χάθηκαν ἀκόμα ὅλα, σκέφθηκε μέσα του. Ποιὸς ξέρει; Μπορεῖ νὰ μὲ σώσῃ ὁ πατέρας μου... Τὰ ἀκούσα ὅλα καὶ ἀσφαλῶς δὲν θ' ἀφήσῃ τὸν ὄνομά του νὰ δυσφημισθῇ... Πλούσιος δὲν εἶναι, ἀλλὰ ἀσφαλῶς θὰ μπορέσῃ νὰ μοῦ ἐξοικονομήσῃ εἰκοσιπέντε χιλιάδες φράγκα. Ἐδῶ χρειάζεται πονηρία... Ἀς προσπαθῶ νὰ τὸν καλοπιάσω...

Ἐπειτα δίνοντας στὴ θελκτικὴ μορφὴ τοῦ μιὰ πικρὴ ἔκφρασι ἀπελπισίας, ἐφώνησε ἐνώνοντας ἱκετευτικὰ τὰ χέρια του.

— ὦ! πατέρα μου! Εἶμαι ἀξιοπρόσητος! Νὰ σὰς ξαναβλέπω εἴπειτ' ἀπὸ τόσα χρόνια σὲ μιὰ τέτοια στιγμῇ! Πόσο ἔνοχο θὰ μὲ νομίζετε; Ἀλλὰ δεχθῆτε νὰ μὰς ἀκούσετε... Σὰς ἱκετεύω! Δὲν θέλω νὰ δικαιολογηθῶ. Θέλω μόνον νὰ σὰς διηγηθῶ τὴ ζωὴ μου... Πατέρα μου, μοῦ τὸ ἐπιτρέπετε αὐτό;

Ὁ γέρος κόμης ντὲ Σαίν Ρεμύ δὲν ἀποκρίθηκε. Ἡ ἔκφρασις τοῦ προσώπου του παρέμενε ἀναλλοίωτη.

Κάθισε σὲ μιὰ πολυθρόνα καὶ στηρίζοντας τὸ σαγόνι του στὴν πάλαμψ του, κύτταξε τὸν ὑποκόμητα σιωπηλός.

Ὁ Φλωρεστὰν ἀγνοοῦσε τὰ πραγματικὰ αἰσθήματα τοῦ πατέρα του ἀπέναντί του: ἀγνοοῦσε τὴν τρομερὴν ἀμβολίαν ποὺ τὸν βασάνιζαν, σχετικῶς μὲ τὴν γνησιότητά του ὡς παιδί του καὶ τὸν νομίζε γιὰ κανένα ἀγαθὸ γεροντάκι ποὺ θὰ μπορούσε νὰ τὸν ξεγελάσῃ εὐκόλα καὶ νὰ πετύχῃ κατόπιν ἀπ' αὐτὸν ὅτι ἤθελε.

— Πατέρα μου, ξαναρώτησε μὲ δειλία, μοῦ ἐπιτρέπετε νὰ μιλήσω;

Καὶ νομίζοντας τὴ σιγὴ τοῦ κόμητος, ὡς σιωπηλὴ συγκατάθεσι, ἐξακολούθησε:

— Ὅταν εἶχα τὸ δυστύχημα νὰ χάσω τὴν μητέρα μου, τὴν καλὴν μου μητέρα ποὺ τόσο τρυφερά μ' ἀγαποῦσε, ἤμουν μόλις εἰκοσι χρόνων. Βρέθηκα τότε κατὰμονος, χωρὶς κανένα σύμβουλο, χωρὶς κανένα προστάτη. Ἦμουν κάτοχος μιᾶς μεγάλης περιουσίας καὶ καθὼς ἤμουν ἀπὸ παιδί συνθιμισμένος στὴν πολυτέλεια, τὴν δαπανοῦσα ἀσυνλόγιστα. Τὸ μεγάλο πάθος μου ἦταν ἡ κομψότης. Μὲ τὴν κομψότητά μου ντρόπιαζα ἄλλους νέους ποὺ ἦσαν δέκα φορές πλουσιώτεροι ἀπὸ μένα. Ἐθυσίασα τὰ πάντα στὴν κομψότητα καὶ στὴν πολυτέλεια. Γὰ ἤθελα ὅλα, λαμπρά, τέλεια. Ἀπὸ τοὺς σταύλους μου ὡς τὴν τραπεζαρία μου κ' ἀπὸ τὴν γραβᾶτες μου ὡς τὰ παρτιστούνια μου. Ἐγὼ εἶχα ὁ ρυθμιστὴς τῆς μόδας στὸ Παρίσι, κ' ὅτι φοροῦσα ὅλοι ἐσπεύδαν νὰ τὸ μιμηθοῦν. Ὅλη ἡ ἀριστοκρατία φρόντιζε νὰ ἐκασφαλίσῃ τὴν προσκλησινὴν τοῦ χοροῦ τοῦ μεγάρου μου. Ὅλοι μὲ θαύμαζαν, ὅλοι μ' ἐξυμνοῦσαν!

Ἦμουν ὁ βασιλεὺς τῆς μόδας. Ἀπ' αὐτὸν συμπεραίνετε, πατέρα μου...

— Συμπεραίνω— τὸν διέκοψε σαρκαστικὰ ὁ κόμης— ὅτι καὶ σὺ κάτεργο, ποὺ εἶμαι βέβαιος πὼς θὰ πᾶς, θὰ βρῇς ἕναν καινούργιο τρόπο νὰ φορᾷς τὴν ἀλυσίδα καὶ ὁ τρόπος αὐτός θὰ γίνῃ κατόπιν τῆς μόδας μεταξὺ τῶν ἐγκληματιῶν. Θὰ λένε πὼς φορᾷς τὴν ἀλυσίδα τοῦ ἀλὰ Σαίν Ρεμύ.

Καὶ μ' ἕνα μικρὸ τόνο στὴ φωνὴν του, ὁ γέρος κόμης ἐπρόσθεσε:

— Καὶ Σαίν Ρεμύ εἶναι τ' ὄνομά μου.

Ἐπειτα σάπασε πάλι.

(Ἀκολουθεῖ)

ΛΙΘΟΥΑΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΟΜΙΧΛΗ

Ο άμαξι του νοσοκομείου χάθηκε μέσα στην πυκνή ομίχλη, ενώ το πολυτελές αυτοκίνητο που είχε προκαλέσει το δυστύχημα εξακολούθησε τον δριμυτικό δρόμο του.

Όταν ο αστυνόμενος έμαθε ποιός ήταν ο ιδιοκτήτης του αυτοκινήτου, έδειξε το μεγαλύτερο σεβασμό και άμεσως το ύψος του από απότομο και ατύχητο έγινε ταπεινό και φιλοφρονέστατο. Το πλήθος που είχε συγκεντρωθεί εκεί

θαύμασε την όμορφη της νέας γυναίκας που συνόδευε τον κύριο, όταν εκείνη πρόβαλε το κεφάλι της απ' το παράθυρο για να μάθει αν το παιδάκι πάνω απ' το οποίο πέρασε το αυτοκίνητο είχε τραυματιστεί σοβαρά.

Κατόπιν προχώρησαν πάλι, αλλά με την καθυστέρηση που είχαν πάθει, θ' άργούσαν να φτάσουν στο γεύμα που ήταν προσκαλεσμένοι. Έκείνη διέκοψε πρώτη τη σιωπή:

— Τι τρομερή ομίχλη! είπε. Αυτά τα παιδιά είνε τόσο απρόσεχτα! Για να πούμε την αλήθεια, ο φτωχός 'Ιούλιος, ο σοφέρ μας, δεν φταίει και τόσο.

Έκείνος εσώπαινε. Τα λόγια πνιγνόντουσαν μέσα στο λάγυγγά του. 'Η γαλήνη και η ψυχραιμία της συζύγου του τον έννευριζαν.

Κατά την διάρκεια του γεύματος κατόπιν άκουσε άφηρημένος τις φλυαρίες της διπλανής του κυρίας. Τό βλέμμα του, χωρίς να τό θέλη, καθρονόταν με περιέργεια στη γυναίκα του, η οποία διηγόταν τό δύστυχημα κ' έξιμνυσε τάν τέγνη και την επιτηδειότητα του σοφέρ τους. Όσο την κύταζε, αντίλαμβάνονταν ότι ο τραυματισμός του φτωχού παιδιού δέν είχε ταραξει τη γαλήνη της, ενώ αυτός δέν μπορούσε ακόμα να συνέλθη από την ταραχή του και τό χέρι του έτρεφε κάθε φορά που σήκωνε τό ποτήρι του για να τό φέρη στά χείλη του.

Γιά τη γυναίκα του, γι' αυτό τό τέλειο δείγμα του μοντέρνου πολιτισμού, που την παντρεύτηκε γιατί την εύρισκε αξία σύντροφο ενός μεγάλου πολιτικού όπως αυτός, περηφανευόταν πάντοτε. Συμφωνούσαν σε όλα. Κατά την αντίληψή τους, δέν έπρεπε ν' άνησυχούν για τίποτε. 'Απόδειξή ή έκπληκτική ψυχραιμία που είχε δείξει εκείνη κατά τη στιγμή του δυστυχήματος, για την όποια θά μπορούσε νά την συγχωρή κανείς.

Αλλά, αλλά ποιά γυναίκα, γυναίκα πραγματική, που είνε ίκανή ν' αγαπά και να ύποφέρει μπορεί να μένη αδιάφορη όταν βλέπει τό αυτοκίνητό της να παρυσούη ένα παιδάκι, να τό καταπληγώνη και να τό αφήνη κατά γής, πλημμυρισμένο στο αίμα του;

Και ο σύζυγος, καθώς άναπολούσε την εικόνα αυτή, έκανε και με-

ρικές άλλες σκέψεις. Όλοι τόν μακάριζαν. Στά μάτια του κόσμου φαινόταν ο εύτυχέστερος τών θνητών... Πλούτη, δόξα, τιμές, αξιώματα, τίποτε δέν του έλειπε. Κι' όλ' αυτά τό συμπλήρωνε μιά ώραιότατη συζυγος που τόν λάτρευε.

Και όμως ή οικογενειακή ζωή του ήταν στερεμένη και από τό παραιτικό θέλητρο. Άμα έμεναν μόνο οι δύο τους μιλούσαν για τά πολιτικά ή για την κοσμική κίνηση.

Τό σημερινό περιστατικό μέσα στην ομίχλη είχε ταραξει τά νεύρα του. Έννοιωθε τόν έαυτό του καταβεβλημένο, άρρωστο σχεδόν.

Με πολύ δυσκολία κάθισε ως τό τέλος του γεύματος και μόνο όταν βορέθηκε μόνος του στο αυτοκίνητο άνέπνευσε έλεύθερα. 'Η γυναίκα του δέν τόν συνόδευσε τώρα, γιατί εκείνη θά πήγαινε σε μιά έσπεριδα, όπου ή δική του παρουσία δέν ήταν απαραίτητη.

Όταν έφτασε σπίτι του, πήγε στο γραφείο του, κάθισε σε μιά αναπαυτική πολυθρόνα κι' άναψε ένα πούρο. Νόμιζε πως θάβρισκε εκεί κάποια ήσυχία. Μά γελούσαν. Στ' αυτιά του άντηχούσαν ακόμα σπαρακτικές, διαπεραστικές, ή κραυγές του πληγμένου παιδιού.

Κι' έξαφνα, τόν κυρίευσε ένας άκατανίκητος πόθος να μάθει πως ήταν ή κατάσταση του παιδιού. 'Η άδιαφορία της γυναίκας του τόν είχε έξοργισει. Όστε δέν είχε καρδιά, αλλά μόνον ένα κομμάτι πάγο στο στήθος της. Ό! πόσο θάθελε τώρα ή γυναίκα του να ήταν πραγματική γυναίκα, μιά γυναίκα που θάερε να έκτιμά τη δύναμη της αγάπης,

μιά γυναίκα τρυφερή, γλυκειά, αισθηματική που θά συμπονούσε τό δυστύχημα τών άλλων!

Ό! αν μπορούσε να πη στή γυναίκα του: «Βαρέθηκα την όψη θεί που έχω στή κοινωνία και την κοσμική ζωή, την άδειαν ψευδτική. Λαχτάρησα να χαρώ την πραγματική οικογενειακή ζωή. Διψώ τόν έσωτα σου, την άφροσύνη σου».

Μά πώς να της τά πη όλ' αυτά που εκείνη θά γελούσε και τό του άπαντούσε δυσαρεστημένη: «Μή γίνεσαι άνόητος!».

Ήταν μόνος, μόνος στον κόσμο. Δέν είχε κανένα για να τόν τάς αυτά.

Σηκώθηκε έξαφνα άποφασιστικά, χτύπησε ένα κουδούνι και έταξε τόν ύπνρητή που παρουσιάστηκε να φωνάξη ένα ταξί. Όταν έφτασε στο νοσοκομείο, ο μισοκοιμισμένος φύλακας πού άρχη δέν τόν άφησε να μπη μέσα. Μόλις όμως έμαθε τόνομα του ταξιστή, ο οποίος έφώναζε την άρχινοσοκόμα. Όταν έδωκε παρουσίαστική, της είπε ποιός είνε και τη ρώτησε για τό παιδάκι.

Τό παιδάκι είνε πολύ καλύτερα, τού άπάντησε. 'Η κατάσταση του δέν έμπνέει την παραμικρή άνησυχία. Μήπως θά θέλατε να δήτε;

Έκείνος άκολούθησε τη νοσοκόμα κ' ενώ άνέβαινε τη σκάλα του νοσοκομείου, αισθανόταν διαφορετικά τόν έαυτό του. Τού φαινόταν νά είχε ξεπνήσει από ένα λήθαργο και να γυρίζει στην πραγματική ζωή με τις συγκινήσεις της και τις άγωνίες της.

Δέν ήταν πειά ο ισχυρός πολιτικός που εργαζόταν για την πρόοδό και τό συμφέρον του Κράτους, αλλά μόνο ο άνθρωπος πού ζούσε για τόν έαυτό του και πού ή πιο μεγάλη του φροντίδα, έπει τη στιγμή, ήταν τό φτωχό εκείνο πλάσμα, τό θύμα του αυτισμού του, και ο μόνος του πόθος ο έρωας, ή άφροσύνη, ή σιωπή.

Αυτές ή σκέψεις τόν βασάνιζαν καθώς διέσχισε τούς διαδρόμους του νοσοκομείου. 'Η νοσοκόμα τέλος τόν ώδήγησε σε μιά μεγάλη αίθουσα, κατά μήκος τών τοίχων της όποιες ήταν άραδιασμένα μιά άσπρα κρεβάτια.

Κοντά σ' ένα απ' αυτά, ή νοσοκόμα στάθηκε.

Και τότε εκείνος διέκρινε μιά γυναίκα ή όποια με σκυμένο κεφάλι της, καθόταν πλάι στο κρεβάτι αυτό κ' είχε περάσει τό της κάτω απ' τό κεφάλι ενός άρρωστου παιδιού, τού ίδιου παιδιού που είχε πληγώσει τό αυτοκίνητό τους.

Ή πολύτιμη γούνα της είχε γλιστρήσει απ' τούς ώμους της και κολιούταν κάτω.

Όταν πλησίασε και την είδε από κοντά, άπόρησε, άναγνώ-

ζοντας σ' αυτή τη γυναίκα τού καρδιά του ξεχείλιζε από ένα στήθια λατρείας και θερμής γνωμοσύνης.

Και όταν εκείνη άναστήθηκε ώραίο της κεφάλι και τού χέρι γέλασε, τού φάνηκε πως με τό γλυκό χαμόγελο της άνοιξε ή πύλη της ψυχής της κι' είδε μέσα αυτήν...

Τήν είδε να άχτινοβολά ένας λαμπρός ήλιος και συγχρόνως τόν μεθυστικό άρωμα θισμένων ρόδων.

— Άποκοιμήθηκε τό καπνιστό ψιθύρισε με σιγαλή φωνή γυναίκα του. Δέν μπορούσα να συλλάω αν δέν έρχόμουν να τή οροφορηθώ μόνη μου τί καί...

Τό έρω της άπάντησε: Έτρεμε όλόκληρος από μιά άρρωστη συγκίνηση.

Έννοιωθε ότι από τη στιγμή εκείνη ή ψυχές τους είχαν συννοηθή, είχαν συναντηθή κι' ένωθή όριστικά πειά.

Τώρα πειά ήξερε ότι είνε επιτέλους τη γυναίκα τών όντων και τών γλυκών του οντων, τη γυναίκα που τρώει όλη του την ύπαρξη.

Και ήταν εύτυχισμένος.

ΒΕΡΘΑ ΝΤΙ ΦΡΙΜΕΝ

1 Οκτωβρίου 1985

ΕΚΛΕΚΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ ΜΙΑΣ ΟΛΟΚΛΗΡΗΣ ΖΩΗΣ

Οδοσκόπος ποιητής Σαντιπέρ, μάς έλεγε ένα βράδυ την ώρα που συγκεντρωμένοι τη λέσχη, καπνίζαμε πούρα και πίναμε λικέρ:

— Γνώρισα πολλές φορές στή ζωή μου αυτό που λέγεται ήλιος: γνώρισα έρωτες εύτυχισμένους που μ' έκαναν να γίωμαι ήλιος, έρωτες δυστυχισμένους που άφου με βασάνισαν, μ' έκαναν νά γιομωλάω, φίλεις που ο χρόνος τις σκόρπισε, θεατρικά κ' έκδοικες επιτυχίες και κοινοβουλευτικές επιτυχίες ακόμα στή Βουλή, γιατί ήμουν αρκετά χρόνια βουλευτής έλαβα πλήθος άναστημένα γραμματάκια θαυμαστών και μοχθηρές άνώμυμες έπιστολές κακεντρεχών και ζηλότυπων ανθρώπων. Όλ' αυτά, ήμεις, επιτυχίες, τιμές κι' αυτή ακόμα ή μαύρη ζήλεια τών άνω- ντων έπιστολογράφων, θά ήσαν αρκετά για ν' άποτελέσουν αυτό

τό βελουδένιο σακκάκι...

Έβλεπα τόν έαυτό μου καθισμένο με τ' άλλα παιδάκια πίσω, χαρούμενο κι' εύτυχισμένο να ξεφωνίζει: «Χόπ! Χόπ!»

Μά αλλοίμονο... 'Η άλλη μέρα— αυτή ή «άλλη μέρα» που ο άνθρωπος την περιμένει σ' όλη του τη ζωή, ως τη μαύρη τρύπα του τάφου— άνέτειλε πάνω απ' την παιδίαστική άναμνή μου, τη γεμάτη πυρετό. Θεέ μου! Εκείνη την ήμέρα έβρεχε στο Παρίσι! Έπεστε μιά θλίβε- ρή βροχή, γκρίζα, άδυσώπητη... Και τό άμαξάκι με τις κατοίκες, δέν φάνηκε καθόλου εκείνη την ήμέρα στον κήπο τού Λουξεμ- βούργου.

Τι τραγωδία! Και τη μεθεπομένη και την άλλη μέρα ακόμα ο ήλιος δέν φάνηκε καθόλου...

Η ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

ΤΥΠΟΙ ΚΑΙ ΚΑΚΕΚΤΥΠΟΙ

Και ο κ. 'Αντώνιος Μπενάνης... ο δεύτερος μετά τόν Κάι- ζερ κλωστομύνητα θνητός.

Ο πάντοτε... άνηθρός και πάντοτε [βλοσυρός, αλλά και πάντοτε] καλός κ' αγαθός πρόεδρος ής Βουλής κ. Χ. Αλαμπός Βοτίνης. (2 κίτσα τού κ. Σοφ. Άντων άθή)

Έτσι ξαναφύγαμε με την μητέ- ρα μου και πήρα μαζί μου στήν πατρίδα μου τό μικρό παρόπινο αυτό το άπραγματοποίητο ό- νειρο. Όστόσο είχα την όριστη έλπίδα ότι θ' άνέβω κάποια μέ- ρα στο άμαξάκι με τις κατοίκες.

Έλεγα μέσα μου, «Θά ξαναγυ- ρίσω κάποτε στο Παρίσι, και στο Παρίσι θά ξαναβρώ τό όμορφο άμαξάκι, τό άμαξάκι με τις κα- τοίκες».

Μά δέν άνέβηκα ποτέ μου... Καθένας μας έχει τη μυστική κι' άπραγματοποίητη φιλοδοξία του. 'Η δική μου φιλοδοξία ήταν αυτή: Ένας περίπατος με τό μικρό άμαξάκι κάτω από τό δέν- δρα ενός πάρκου τού Παρισιού.

Όταν ξαναγύρισα στο Παρίσι για νά σπουδάσω, ήμουν πειά πολύ μεγάλος για ν' άνέβω στο άμαξάκι με τις κατοίκες, θά γι- νόμουν γελοίος αν μ' έβλεπαν νά στριμώγνομαι άπάνω σ' αυτό με τό ξανθό εκείνο παιδάκι.

Μεγάλωσα και γέρεσα, μά πο- τέ δέν άνέβηκα στο άμαξάκι με τις κατοίκες. Φταίει όμως κ' έγω γι' αυτό, γιατί ενώ ή επιθυμία μου μ' έσπρωχνε, ή ντροπή μου με συγκρατούσε.

Έλεγα μέσα μου: Ένας ποιητής που τά έργα του παίζονται στην Γαλλική κομωδία, ένας άκαδη- μαϊκός, ένας κύριος που όλοι τον θεωρούν σοβαρό, πως είνε δυνατό τόν ν' άνεβή στο άμαξάκι με τις κατοίκες;

Έτσι δέν άνέβηκα ποτέ! Κ' έβλεπα πάντοτε νά περνά, όταν σε μιά όπτασία έφτανει, τό αέ- ριστο, τό γιγνευτικό, τό θριαμβη- τικό άμαξάκι με τις κατοίκες, με ένα σωρό παιδάκια έπάνω, με τά γέλια τους και τά ξεφωνητά τους!

Και τά ήρωαίδια ήρωαί. Δέν έχω πειά πολλή όνειρα, δέν έχω πειά παρά άναμνήσεις και, για να είμαι ειλικρινής, θά έβλεπαύ- σα τη μοίρα μου, αν σε όλες τις χαρές που μου έδωσε, έπρό- σθετε κι' αυτή τη μεγάλη εύτυ- χία τό άμαξάκι με τις κατοί- κες. Αλλοίμονο! Θά γελούσα νά είχα μόνον τόν ήλιό μου όταν τούς ποταμούς πιστούς που λαχταρούσαν σ' όλη τους τη ζωή να πάνε στή Μέννα και δέν έπληγαν ποτέ. Θά πεθάνω χωρίς ν' άνέβω στο άμαξάκι με τις κατοίκες.

Ή δυστυχία της ζωής μας στή γή είνε ότι όλοι μας παί- νουμε μέσα στις έσπερες σάνιδες τού φρεσέρου μας, κάποιο όνειρο άπραγματοποίητο, κάποια άπο- γοητευσι που μας βασανίζει σ' όλη μας τη ζωή, σαν πληγή άγ- νις άρρεστη. Όλοι μας έχουμε από

(Ή συνέχεια εις την σελίδα 1878)

πιάνου.

— Άδερφό δεν έχετε;
— Δυστυχώς. Τρία κορίτσια ήμασταν. Ή μικρότερη, που δεν πρόφτασε να μάθει αρκετά γράμματα, πλέκει νταντέλλες στο σπίτι.

— Ε, κάτι βγάζει κι' αυτή...
Η συνομιλία γινόταν σιγά σιγά, με διακοπές, ενώ κι' οι δυο εργαζόνταν. Η Εύτυχία άπαντούσε στις ερωτήσεις του πρόθυμα, γιατί καταλάβαινε πρώτα πως ήταν ανάγκη να γνωρισθούν, αφού δημέρα θάταν μαζί. Ήπειτα γιατί ήθελε να δείξει στο νέο συνάδελφό της, πως ήταν κι' αυτή από οικογένεια που είχε κάποτε τα μέσα για να δώσει στα παιδιά της κάποια ανατροφή. Και τέλος γιατί αυτός ο Παπαζώης με τό ύφος του, με τον τρόπο του, με την άσχημία του άκομα, της γεννούσε έμπιστοσύνη...

— Σεις έχετε πτυχίο της Έμπορικης; τόν ρώτησε σε λίγο αυτή.
— Βέβαια.
— Και πήγατε στρατιώτης;
— Ω, πρό πολλού! Δεν είμαι τόσο νέος όσο ίσως με κάνετε...
— Σας ρώτησα, γιατί ο άλλος που είχαμε, πήγε τώρα στρατιώτης.

— Ο Παπαζώης χαμογέλασε.
— Τό ξέρω... αλλά έννοια σας κι' εγώ δεν θά φύγω με τέτοιο λόγο. Θά μ' έχετε ως που να με βαρεθήτε!...

Χαμογέλασε κι' η Εύτυχία, μα χωρίς ν' άπαντήσει.
Σε λίγο πάλι έκλεινος τη ρώτησε:

— Διαβάζετε;
— Όσο μπορώ, του άποκρίθηκε μ' ένα μικρό μορφασμό. Δεν εύκαιρώ πολύ, βλέπετε, ούτε βρίσκω εύκολα βιβλία που να μ' άρέσουν... Για ν' αγοράζω; Ούτε περιοδικό τώρα πιά...
— Κακό αυτό... Ό άνθρωπος, ότι δουλεύει κι' άν κάνει, σ' όποιον κύκλο κι' άν βρίσκεται, πρέπει να διαβάζει... Ή ποιήσι σας άρέσει;
— Πολύ!... Άλήθεια, κάνετε ποιήματα;
— Ό νέος κοκκίνησε έλαφρά:
— Ποιός σας τό είπε;

— Η Εύτυχία τό μετάνιωσε. Έπρεπε τώρα να του πη πως ο Πετράκης της είχε κάνει λόγο και δεν ήταν ίσως σωστό. Προσπάθησε να τό υπαλύσει:

— Μ' άν δεν κάνω λάθος... βλέπω κάποτε τ' όνομά σας, κάτω από ποιήματα, σε περιοδικά...

— Δεν τό πιστεύω... Μόνο μία φορά δημοσίευσα λίγους στίχους σ' ένα περιοδικό... Μπορεί να τούς είδατε, μα δύσκολο μου φαίνεται να θυμηθήκατε και τ' όνομα...

Και με μία πινελιά έλικρινε κι' αυτοειρωνεία, ο Παπαζώης πρόσθεσε:

— Δεν είμαι καθόλου γνωστός ποιητής! Γράφω, δεν σας τό κρύβω, στέλνω συχνά σ' άπορικά, μα πάντα μου τ' άπορρίπτουν. «Ακ α τ α λ η λ α» μου άπαντούν στην άλληλογραφία. Φαίνεται πως τα ποιήματά μου είνε του γλυκού νερού!...

Αισθάνθηκε την ανάγκη να τόν παρηγορήσει:

— Όχι δά!... Ίσως του γλυκού νερού είν' εκείνοι που τα κρίνουν...

Με τό ίδιο αυτοσαρκαστικό ύφος, ο νέος άποκρίθηκε:

— Μπορεί κι' αυτό. Ό χρόνος θά τό δείξη. Πητε μου όμως την άλήθεια, γιατί με ρωτήσατε αν κάνω ποιήματα; Σας είπε κανένας, ή τό μαντέψατε απ' τη... μεγαλοφυΐα που λάμπει στο μέτωπό μου;

— Η Εύτυχία χαμογέλασε. (Πού μεγαλοφυΐα στο στενό έκείνο μέτωπο, όπου τα μαλλιά φύτρωναν δυο δάχτυλα σχεδόν πιο πάν' απ' τα φρύδια!)

— Δεν ξέρω, είπε... Όχι, δεν μούπε κανένας... Έτσι μου ήρθε να σας ρωτήσω...

— Ο Παπαζώης σήκωσε τους ώμους του, ξανάσκυψε σ' άβιβλία του κι' άρχισε να γράφει. Έξακολούθησαν έτσι την εργασία τους, χωρίς να μιλούν πιά. Στο μεταξύ ξαναμπήκε κι' ο Πετράκης, ξαναβγήκε πολλές φορές κι' ο Παπαζώης, έλειψε κι' η Εύτυχία που τη φώναζε κοντά του ο κ. Χαββίδης. Έτσι πέρασε ή ώρα. Κι' άξαφνα άκουσαν τις καμπάνες να χτυπούν μεσημέρι.

(Ακολουθεί)

— Η Εύτυχία

ΤΗΣ ΣΤΙΓΜΗΣ

ΜΙΚΡΟΙ ΕΥΘΥΜΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

(Από τ' άένα σατυρικά φύλλα)

Διάλογος μεταξύ γαμπρού και πεθεράς:

— Κυρία!
— Κύριε!
— Ή κόρη σας είνε άνυπόφορη!
— Ά! Μπα!
— Την πιάνουν τ' α νευρά της τρεις φορές την ήμέρα.
— Κ' έπειτα;
— Είνε κοκέτα, άπαιτητική, δξύθυμη...
— Έπειτα;
— Όλ' αυτά δεν σας φτάνουν;
— Η πεθερά άνορθώνεται και λέει στο γαμπρό:
— Και νομίζετε πως θά την ξεφορτωθώ αν δεν τ' άρεσά τα;

Δυο νεόνυμφοι Άγγλοι έγκαθίστανται σ' ένα βαγόνι πρώτης θέσεως του τραίνου, με τό όποιο θά κάνουν τό γαμήλιο ταξίδι τους.

— Ό σύζυγος λέει στη σύζυγό του:
— Μικρή μου άγγελε, είσαι καλά στη θέση σου;
— Πολύ καλά, φίλε μου, άπαντά ή σύζυγος.
— Δεν είνε πιάνει τό κρύο;
— Καθόλου.
— Ή πόρτα πλάι σου είνε κλεισμένη καλά;
— Πολύ καλά, εύχαριστώ.
— Τότε... δώσε μου τη θέση σου!

— Ό κόρης Χ... έχει πάει για προσκύνημα στην θαυματουργή Παργία της Λούδης και γράφει στην αγαπημένη του σύζυγο μια επιστολή που άρχίζει έτσι:

«Άγαπητή μου γυναίκα,

Σ' ό γράφω κρατώντας ήν κερδί στο χέρι κι' ένα κομμάτι λ' ό στο άλλο...»

Αυτό θυμίζει έναν παλιό λαϊκό μυθιστοριογράφο που γράφει:

«Ό συμβολαιογράφος που φερόταν σ' όν κήπο του με τ' ό χέρια π' όσ' άπό την πλάτη και διαβάζοντας την έφημ' του...»

— Ό Γκαλιό πρόκειται να παντρευτεί.

— Φίλε μου, ρωτάει; ρωτάει ή μηνητή του μια φίλη.
— Ποτέ, άγαπητή μου.
— Και πως τό ξέρετε;
— Έμμεσα... διάλειψη νύχτα άγρυπνος... για να δείξω θ' ώ!...

— Η κ. νεέ Χ... ζητάει από τ' ό σύζυγό της να της πάρη και καινούργια τουαλέτα.

— Μά, καλή μου φίλη, άπαντάει έκείνος, είνε ή τεταμένη σου μέση από τ' ό δυο γένες.

— Θά με κάνεις να π' αναι! ξεφώνίζει ή κ. νεέ Χ... λολυζόντας. Και θά δ' ός, ός, ός, κηδεία μου θά σου στοιχίση πιο άκριβά απ' τη τουαλέτα που σου ζητάω!

— Δεν λέω όχι, άπαντάει ο σύζυγος γαλήνιος, μα θά π' ένα έξοδο που θά γίνει με τ' ό ρά μόνο!

— Η καμαριέρα συλλαβίζει στον αυτόφωρο τόν κύριο της να τον τορτοπέ με μία φίλη της καμίας της.

— Ρόζα, σε έκτελεί, λέει έκείνος. Μην π' αναι στην κυρία.

— Ό! Ό κύριος που είνε ή σ' αναι! άπαντά ή καμαριέρα. Ή αυτά τ' ά πράγματα είμαι να διακριτική... Ρωτήστε την...

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΤΟ ΧΟΛΛΥΓΟΥΝΤ ΚΑΙ ΣΤΑ ΆΛΛΑ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

Η ΖΩΗ, ΟΙ ΕΡΩΤΕΣ, Η ΑΠΙΣΤΙΕΣ, ΟΙ ΓΑΜΟΙ ΚΑΙ ΔΙΑΖΥΓΙΑ ΤΩΝ ΑΣΤΕΡΩΝ

(Ειδήσεις, πληροφορίες, κουτσομπολιό)

ΙΑ τόν έγωισμό και τό πείσμα της Τζόαν Κράουφορντ λέγονται πολλά. Μα τό έπεισμένο πού θά σας αναφέρουμε σήμερα είνε άπό τ' ά πιο έξωφρενικά. Τό άναφέρουν όλα τ' άπορικά του κινηματογράφου και σήμερα κάνει τόν γύρο της Εύρώπης και του Νέου Κόσμου. Άλλά, μα την άλήθεια, είνε άμυμητο.

Ένα βράδυ, δώ και δυο έβδομάδες, ή Τζόαν Κράουφορντ μπήκε στη «Φυλακή» τό πιο έκκεντρικό κέντρο του Χόλλυγουντ, συνοδευόμενη από τους φίλους της. Τά γκαρσόνια φυσικά, τσακίσθηκαν να την περιποισθούν. Ή διάσημη όμως «βεντέτα» έκείνο τό βράδυ είχε δαιμονισμένο κέφι. Φώναζε λοιπόν τόν «μαίτρ» της «Φυλα-

κή» και του είπε... άλλά Μουρούζη:

— Θέλω να κλειστείτε τό κέντρο. Άπόψε θά διασκεδάσω μόνο εγώ κι' οι φίλοι μου!

— Αυτό είνε άδύνατον, παρατήρησε ο διευθυντής. Οι πελάτες που θά δυσαρεστηθούν. Όταν μάλιστα μάθουν την ατία θά θυμώσουν μαζί σας κι' αυτό δεν είνε καθόλου κολακευτικό για σας. Θά σ' άς ζημιώση στη φήμη σας.

— Η Τζόαν Κράουφορντ όμως έπέμενε, με γυναικείο πείσμα. Και για να δείξη ότι δεν λογαριάζει κα' έναν προχώρησε στη μέση του κέντρου και φώναξε με δυνατή φωνή στους θαμώνες... άλλά Μουρούζη πάλιν:

— Όποιος δεν είνε θαυμαστής μου, τόν παρακαλώ να φύγη άμέσως από δώ πέρα!

Ήταν βέβαιη ότι κανείς δεν θά κουνιόταν από τη θέση του. Όπόσο έκείνο τό βράδυ ήταν μοιραίο να πάρη ένα καλό μάθημα. Όλοι οι θαμώνες σηκώθηκαν κι' έφυγαν έπιδεικτικά. Μα ή Τζόαν Κράουφορντ δεν έδειξε ότι στενοχωρήθηκε. Είπε ότι ή αθούσα άδειασε πολύ γρήγορα κι' ότι μπορούσε τώρα να διασκεδάση με τους φίλους της. Και γλετοκόπησε άγρίως.

Μα την άλλη μέρα όλο τό Χόλλυγουντ γελοούσε για λογαριασμό της.

— Η Σιμόν Σιμόν άρχισε πιά να κατακτά τ' άποκάδια πολλών «άστέρων» της φιλομουπώλεως. Πρώτος ο Γκάρι Κούπερ έσπευσε να την έπισκεφτεί στο ξενοδοχείο της και να της δηλώση ότι είνε ένας από τους καλύτερους θαυμαστάς της. Πολλοί όπόσο νομίζουν ότι αυτή ή προθυμία του Γκάρι Κούπερ δεν είνε και τόσο ελκυστική. Ή κακές γλώσσες μάλιστα διαδίδουν ότι αυτό τό έκταμ για να σχολιασθή άλλη μία φορά τ' όνομά του στις έφημερίδες και να δώση άθρονο αλά, για λόγους ρεκλάμας, στους συντάκτες των κινηματογραφικών περιοδικών.

Τό βέβαιο όμως είνε ότι ή Σιμόν Σιμόν είνε πολύ δυστυχισμένη. Πρώτη φορά στη φιλομούπολη παρατηρείται αυτό τό ομαδικό μίσος των ήθοποιών για έναν καινούργιο «άστέρα». Τη Σιμόν Σιμόν όμως είνε γνωστόν, ότι δεν την χωρεύουν και διότι δεν έννοει να προσαρμωσθή στις συνήθειες και στην έξωφρενική ζωή των Άμερικανιδων βεντέτων.

— Είνε μία φαντασμένη, δηλώνει με περιφρόνησι ή Μαίη Γουέστ.

— Είνε μία «σιγαλοπαπαδιά» υποστηρίζει με φανατισμό ή Μόρινα Λόυ.

— Είνε ένα ύποπτο ύποκείμενο με μορφή άγγέλου, διαδίδει ή Τζάν Χάρλοου.

Και τό ύβρεολόγιο εναντίον της ώμορφης Γαλλίδος «βεντέτας» δεν έχει τελειωμό. Κι' όλα αυτά από ένα άδικαιολόγητο μίσος. Τη μισούν γιατί έννοει να διατήρησι την άθωότητά της, άκόμη και σ' αυτή την φιλομούπολη.

— Φαντασθήτε, έλεγε τελευταίως ή Κόνστανς Μπέννερ στους φίλους της, αυτή ή φαντασμένη Γαλλίδα δεν έχει πάρει ούτε ένα διαζύγιο! Άσφαλώς θά κάνει δυστυχισμένο τόν άντρα που θά μπλέξη μαζί της.

Όπόσο ή καλωσύνη της Σιμόν Σιμόν δεν έχει όρια. Γελάει μ' αυτές τις κακογλωσσίες και δεν στενοχωρείται για τ' άποκαταστάσεις λόγια των συναδέλφων της. Είνε πράγματι, με πολύ καλή κι' άδωα «βεντέτα».

Μία κινηματογραφική άπαγωγή συνέβη την περασμένη έβδομάδα στη φιλομούπολη. Μία συμμορία νεαρών γκάγκστερς θέλησαν να κλέψουν τό σπλίτ της Γκρέτα Γκάρμπο. Για να πετύ-

χουν τό σκοπό τους κατόρθωσαν να συλλάβουν έναν, έναν από τους ύπηρέτες της Γκάρμπο και να τούς μεταφέρουν δεμένους στο γειτονικό δάσος. Έκαναν όμως την άνοησία να τούς τοποθετήσουν όλους στο ίδιο μέρος. Κι' ύστερα γύρισαν για να λεηλατήσουν τό σπλίτ του «άστέρος των άστέρων». Για κακή τους τύχη όμως από τό δάσος έτυχε να περνούν μερικοί άστυνομικοί οι όποιοι πρόσεξαν φυσικά τους δεμένους ανθρώπους, τούς έλευθέρωσαν και μάθαν τι συμβαίνει. Έσπευσαν λοιπόν να ειδοποιήσουν την άστυνομία και τρέξανε στη βίλλα της Γκρέτας. Πρόλαβαν τούς λωποδύτες την ώρα άκριβώς που ξεκρεμούσαν τούς διάφορους πολύτιμους πινάκες και, φυσικά, τούς συνέλαβαν. Κι' έτσι γλύτωσαν την μεγάλη γόησσα από μία νέα στενωγόρια. Γιατί ή Γκρέτα Γκάρμπο αγαπάει την πινακοθήκη της όπως τ' άδωα της κι' έχει πληρώσει πολλές χιλιάδες δολάρια για ν' άποκτήση έργα των πιο μεγάλων ζωγράφων.

Σήμερα οι «έξυπνοι» αυτοί λωποδύτες βρίσκονται στο «φρέσκο» και περιμένουν ύπομονετικά τη μέρα της δικής τους...

— Ένα νέο ειδύλλιο έγινε γνωστό έξ' άφορμής μιας άδισκρισίας γνωστής «βεντέτας» της όθνης. Πρόκειται για την αίσθηματική περιπέτεια του Άδόλφου Μανζού, του άειθαλούς γόητος, με μία χαριτωμένη χορεύτρια της «Μέτρο». Μα τό πιο σπουδαίο είνε ότι αυτή τη φορά ο Άδόλφος Μανζού την έχει πάθει για τ' ά καλά. Ό έρωτάς του είνε άθεράπευτος. Ύποφέρει και στενοχωριέται με τις ίδιοτροπίες της φίλης του και την φοβερίζει ότι θά την σκοτώση και θά θέση τέρμα στη ζωή του! Κι' έπειτα σου λένε ότι ο γεροντικός έρωας δεν είνε επικίνδυνος...

— Η Κάτε φόν Νάγκυ, ή πιο γλυκειά κι' ή πιο χαριτωμένη Γερμανίδα ήθοποιός του κινηματογράφου, στην ιδιωτική ζωή της είνε φαινόμενο άλόγητος και νοικοκυροσύνης. Γι' αυτήν όλες ή έφημερίδες διηγούνται ένα σωρό ώμορφα ανέκδοτα. Έν' απ' αυτά είνε και τό άκόλουθο. Ή ειδική για την μαγειρική στήλη συνεργάτις της «Έφημερίδος του Βερολίνου», έλάμβανε τακτικά γράμματα από μία άναγνώστριά της, ή όποια υπέγραφε με τό ψευδώνυμο, «Μίτσι». Αυτά τ' ά γράμματα ήτον σεμνά και καλογραμμένα κι' έδειχναν ότι προερχόντουσαν από μία γυναίκα που αγαπάει τό σπλίτ της και της άρέσει να άνοηλ' ηται μόνη της με την έτοιμασία του φαγητού.

Ή προσεχτική λοιπόν «Μίτσι» τη ρωτούσε για ένα πλήθος δύσκολων φαγητών και την παρακαλούσε να της δώση σχετικές πληροφορίες. Ή δημοσιογράφος φυσικά συμπάθησε την άγνωστη αυτή νοικοκυρόελλα και θέλησε να την γνωρίση. Την προσκάλεσε λοιπόν στην έφημερίδα για να τ' ά πουν καλύτερα. Φαντασθήτε όμως την κατάληξη της όταν είδε να παρουσιάζεται μπροστά της ή Κάτε φόν Νάγκυ.

Κι' ή δημοσιογράφος σήμερα μιλάει μ' ένθουσιασμό γι' αυτή την «βεντέτα» που έφ' ερει να σκλαβώνη τούς ανθρώπους μ' ένα γλυκό χαμόγελό της.

Τό 1934 έφέρετε πόσα διαζύγια έξεδόθησαν στο Χόλλυγουντ; Ό αριθμός τους είνε τόσο καταπληκτικός ώστε φοβούμεθα να σας τόν αναφέρουμε γιατί μπορεί και να μη τόν πιστέψετε. Σε πληθυσμό τετρακοσίων χιλιάδων κατοίκων έξεδόθησαν δέκα χιλιάδες διαζύγια! Άηλαδή, αν λογαριάσουμε ότι όλος ο πληθυσμός της φιλομουπώλεως δεν άποτελείται από άνδρόγυνα, φαίνεται καθαρά ότι οι έγγαμοί κάτοικοι του Χόλλυγουντ έστειλαν περίπου τήν άντίρροφη της ζωής τους για να την αντικαταστήσουν με μία καλύτερη. Πρόκειται δηλαδή για μία πραγματική έπιδημία διαζυγίων.

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Κάνετε όσον ήμπορείτε οικονομία, έστω μικρά, αν δεν σας περισσούν πολλά. Καταθέτετε αυτές εις τό Ταμείο της Έθνης Τραπεζής. Έτσι άσφαλίζετε άνελέως τ' ά λεπτά σας και μαζί με τούς τόκους, σχηματίζετε σιγά — σιγά ένα σεβαστόν κεφάλαιον άπαραίτητον διά τ' ά γεράματα και διά κάθε άπαιτητήν ανάγκην της ζωής σας.

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΤΟ ΨΑΡΙ

Πώς περνούσε τις ώρες του, ο κύριος Ειρηνοδίκης, σ' εκείνη τη παλαιά, έπαρχιακή την πόλη, που τον έστειλαν; Πράφα και τ' βλί, ταβλι και πρέφα και σιρτζή στο καφενέτο, δεν άρχιζε.

—Και τώρα τι να κάνω; είπεν
ο κ. βουλευτής...

Πολιτική συζήτηση δεν επιτρέπεται στους δημοσίους υπαλλήλους. Η έφημερίδα; τι να σου κάνει κι αυτή; Έξη σελίδες έχει, αλλά και δεκάξη νάχε, δεν θα φτάνανε, για του χωριού τη πληξί! Την καλαμίδα, το λοιπόν, επ' όμου κι' αυτός και δόσ' του, για τη λίμνη.

Εκεί θυμώσανε τα νιάτα του, όταν παιδί ακόμα, στην Άνδρο, την πατρίδα του, κατέβαζε την «καλαμίδα» ή πετούσε τη «συρτή» την «πετονιά», κι' ανόσωνε, σπαρταριστά, τ' αψάρια απ' τ' αβάνη. Να λοιπόν που τώρα ξαναβρή το γούστο το παλιό. Άς είν' καλά η λίμνη, που φιλούσε τις άκρες του χωριού, κι' η μονότονη ζωή της Έπαρχιας.

Τις ώρες, που το γραφείο ήταν κλειστό στον ίσκιό μιας τρυφερής νεογνής, κοντά σε κάτι λευκές, σάν μεγαλοκυρίες ψηλές, και δίπλα στον παλιό τον μύλο, έρχοιγε την «πετονιά» του με λίγη άμμου του βαρελιού, σαρδέλλα, για το δόλωμα, και τούδινε η λίμνη, ψάρια μεγάλα και λαταριστά, άσπροψαρρα, πλατύες και κάτι άλλα πράσινα βελουδιτά, που λυώνανε στη χύτρα, από το πάχος το πολύ, σάν τάβρασαν για σουπα.

Μά σήμερα όμως, το πρωί, τι τύχη ήταν έτούτη! Έπιασε ένα γοιβάδι (κυτρίνο) παραπάνω από τρεις δκάδες και μισή!

Μέ τι τρομάρα που το έσυρε σιγά—σιγά, μην σπάση το καλάμι, η νά μην κοπή η αλογόκριχα της πετονιάς και φύγη!...

Κ' όταν τώβγαλε και τ' άφησε να σπαρταράη απάνω στά χόρτα της άκρολιμνιάς, χτυπώντας τα νερόν και μια «δικαστική» έφημερίδα τυλιγμένο από έξω, που την είχε διπλωμένη για να την διαβάση, στην πίσω τσέπη του παντελονιού του.

Αυτός ο Δημητρός ο Σπυριονίκος, το κατόρθωσε αυτό!...

Αυτός!...

Μωρέ, μπράβο Δημητρώ! του είπε κι' η γυναίκα του, σάν το κουβάλησε στο σπίτι, δεμένο με τ' αβάνη της άκρολιμνιάς, και τυλιγμένο σε μέντες άγριες του βάλτου και άγριοδύσμονος τών νερόν και μια «δικαστική» έφημερίδα τυλιγμένο από έξω, που την είχε διπλωμένη για να την διαβάση, στην πίσω τσέπη του παντελονιού του.

Κοινομέσσηκα, είπε στη γυναίκα του, ως να το κουβαλήσω.

Μωρέ μπράβο, Δημητρώ!

Λοιπόν, Μιμίκα μου, είπε, στη σύζυγό του. Έγώ, το θέλω αντίκριστα. Τη κεφαλή και την ουρά βραστή, με λίγο εβδι και καρύδι μέσα, ή μέση στον ταβιά, πλακι κι' η...

Μάρθα, φώναζε η κυρία δυνατά στην υπηρετριά, πριν τον άφιση ν' αποτελειώση, πάστο, παιδί μου να το καθαρίσης, να το ξελεπίσης...

Η Μάρθα, μια δουλίσσα, πιά μισή από το ψάρι, δεν το άγγιξε.

Νά μη με φάν, κυρία!

Μη φοβάσαι, βρε κοιτή!

Μιμίκα μου, έγω το θέλω απ' το χέρι σου, ξαναείπε ο Ειρηνοδίκης. Έτσι κι' έγω θα αισθανθώ λιγάκι, το κατόρθωμά μου.

Λοιπόν, πώς το θέλεις Δημητρώ;

Είπα, το κεφάλι το θέλω ανδριώτικα...

—Για

στάσου, βρε άνδρα, να σου πώ, του ξαναείπε εκείνη. Εμείς τα ψάρια τα χορτά α μ.ε. Κάθε μέρα, φέρνεις. Δεν το στέλνουμε, λέω, στο γιατρό, να ξεποχρεώθω ο ίδιος!...

Τόσες φορές, μιάς έπισκέφθη κι ε

για τη γρίπη πούχαμε το χειμώνα, και πεντάρα δεν δέχτηκε. Για εσύ κι' η λίμνη νάν' καλά, και ψάρι σ' ό θ' άναπαύσης, τόσο κι' εγώ. Και του έδωσε το ψάρι, καθώς ήταν τυλιγμένο από την άρχη, να το πάη στον κύριο ειρηνοδίκη.

Μόλις η κυρία Μιμίκα πήρε το δώρο του κυρίου βουλευτού και το άνοιξε και κούταξε να ιδή τί είναι, σάστισε.

Ήταν το ψάρι το δικό τους, άμπαλαρισμένο, όπως το έφερνε ο Δημητρός από τη λίμνη το πρωί με τις άγριομέντες και τους άγριους δούλους του νερού, στά ίδια βούρλα περασμένο και τυλιγμένο στη «δικαστική», που ήταν συνδρομητής ο άνδρας της και είχε άπάνω γραμμένη τη διεύθυνσή του.

Παρέργο! είπε η κ. Μιμίκα, κιντώντας και ξανακιντώντας το. Το ίδιο είναι το ψάρι το δικό μας!...

Πώς βρέθηκε στο βουλευτή;... Παναγιώτη, βρε Παναγιώτη, βρε Παναγιώτη βρε!...

Φώναζε τον υπηρετή για να τον ρωτήσει, αλλά ο Παναγιώτης είχε φάει πελά. Καθισμένος τώρα σ' όν περά καφενέ, έπινε το ουζο του, παινεύοντας τον ειρηνοδίκη, που θα κάνει πειά όλες τις δουλειές του βουλευτού.

Μην είσαι στοιχειωμένο το ψάρι!...

Πώς βρέθηκε στο σπίτι του παπιά;

Κούταξε από δω ο Δημητρός, κούταξε από κεί, το ίδιο, το δικό τους το ψάρι ήταν. Μά σε τί χάλια βρισκόταν τώρα πειά!...

Θεά! τα μάτια και σκοτεινά τα σπάρταχνα. Η μέντες κι' οι δούλοι μαρμαμένοι και λυωμένοι ή «δικαστική» απ' την πολλή χρήση. Και το ψάρι είχαν άρχει να μυρίση πειά για καλά.

Νά μυρίση... να μυρίση!...

Στάθηκε έτσι από πάνω από το «κατόρθωμά» του, σκεπτικός ο Δημητρός, το μυαλό του βασανίζοντας, για να βρή τη λύση, όσο δεν το βασάνισε ποτέ, στην πιο δύσκολη δικαστική απόδειξη, για να βγάλει μια απόφαση που να ταιριάζει με τους Νόμους.

Τι το κιντάς και το ξανακιντάς, του είπεν η Μιμίκα. Έβρώμισε το σπίτι πειά!...

Δεν το παίρνεις λέω έγω, να πώς να το πετάξης στο ποτάμι!...

Μωρέ γυναίκα, καλά λές! Ξαναπεν ο Ειρηνοδίκης.

Κι' φορτώθηκε το ψάρι, το όποιο ξαναγύρισε έτσι στά νερά του. Άλλά σε πειά κατάστασι; Γυάλιζε σάν λάμα άσημένια το πρωί, και άφηνε σημάδια καταγής, όπου χτυπούσαν η ουρά του. Κι' η μέντες που όνταν ήταν φρέσκες και δροσερές και κοσμοβολούσε. Ξωανάνα θα- ρεις, ο δούλος κι' αδιάβαστη παρθενική το είχε ντύσει λευκή, και α- τσαλάκωτη, σάν νυφικό φουστάνι ή «δικαστική».

Και τώρα;

Όλα μαρμαμένα, σχισμένα, λερωμένα, γυρίσαν από εκεί, όπου με τόσο δόξα το πρωί ξεκίνησαν.

Ο γυρός αυτός του ψαριού, σκέφθηκαν ο Ειρηνοδίκης, είναι ο γυρός της ζωής του υπάλληλου στα χωριά... Φεύγει νέος και δροσερός από το τόπο του, γεμάτος έλπίδες και γυρίζει άπουσυντεθειμένος και μαρμαμένος κι' έλεινός!...

Ένα του μένει μοναχά: Νά πείση με την άγάδα του κι' αυτός μέσος στη λίμνη και να πνιγί!...

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

—Ω είπεν η Μιμίκα
και ποιος κόθεται, τώρα,
να το καθαρίση!...

—Για

στάσου, βρε άνδρα, να σου πώ, του ξαναείπε εκείνη. Εμείς τα ψάρια τα χορτά α μ.ε. Κάθε μέρα, φέρνεις. Δεν το στέλνουμε, λέω, στο γιατρό, να ξεποχρεώθω ο ίδιος!...

Τόσες φορές, μιάς έπισκέφθη κι ε

για τη γρίπη πούχαμε το χειμώνα, και πεντάρα δεν δέχτηκε. Για εσύ κι' η λίμνη νάν' καλά, και ψάρι σ' ό θ' άναπαύσης, τόσο κι' εγώ. Και του έδωσε το ψάρι, καθώς ήταν τυλιγμένο από την άρχη, να το πάη στον κύριο ειρηνοδίκη.

Μόλις η κυρία Μιμίκα πήρε το δώρο του κυρίου βουλευτού και το άνοιξε και κούταξε να ιδή τί είναι, σάστισε.

Ήταν το ψάρι το δικό τους, άμπαλαρισμένο, όπως το έφερνε ο Δημητρός από τη λίμνη το πρωί με τις άγριομέντες και τους άγριους δούλους του νερού, στά ίδια βούρλα περασμένο και τυλιγμένο στη «δικαστική», που ήταν συνδρομητής ο άνδρας της και είχε άπάνω γραμμένη τη διεύθυνσή του.

Παρέργο! είπε η κ. Μιμίκα, κιντώντας και ξανακιντώντας το. Το ίδιο είναι το ψάρι το δικό μας!...

Πώς βρέθηκε στο βουλευτή;... Παναγιώτη, βρε Παναγιώτη, βρε Παναγιώτη βρε!...

Φώναζε τον υπηρετή για να τον ρωτήσει, αλλά ο Παναγιώτης είχε φάει πελά. Καθισμένος τώρα σ' όν περά καφενέ, έπινε το ουζο του, παινεύοντας τον ειρηνοδίκη, που θα κάνει πειά όλες τις δουλειές του βουλευτού.

Μην είσαι στοιχειωμένο το ψάρι!...

Πώς βρέθηκε στο σπίτι του παπιά;

Κούταξε από δω ο Δημητρός, κούταξε από κεί, το ίδιο, το δικό τους το ψάρι ήταν. Μά σε τί χάλια βρισκόταν τώρα πειά!...

Θεά! τα μάτια και σκοτεινά τα σπάρταχνα. Η μέντες κι' οι δούλοι μαρμαμένοι και λυωμένοι ή «δικαστική» απ' την πολλή χρήση. Και το ψάρι είχαν άρχει να μυρίση πειά για καλά.

Νά μυρίση... να μυρίση!...

Στάθηκε έτσι από πάνω από το «κατόρθωμά» του, σκεπτικός ο Δημητρός, το μυαλό του βασανίζοντας, για να βρή τη λύση, όσο δεν το βασάνισε ποτέ, στην πιο δύσκολη δικαστική απόδειξη, για να βγάλει μια απόφαση που να ταιριάζει με τους Νόμους.

Τι το κιντάς και το ξανακιντάς, του είπεν η Μιμίκα. Έβρώμισε το σπίτι πειά!...

Δεν το παίρνεις λέω έγω, να πώς να το πετάξης στο ποτάμι!...

Μωρέ γυναίκα, καλά λές! Ξαναπεν ο Ειρηνοδίκης.

Κι' φορτώθηκε το ψάρι, το όποιο ξαναγύρισε έτσι στά νερά του. Άλλά σε πειά κατάστασι; Γυάλιζε σάν λάμα άσημένια το πρωί, και άφηνε σημάδια καταγής, όπου χτυπούσαν η ουρά του. Κι' η μέντες που όνταν ήταν φρέσκες και δροσερές και κοσμοβολούσε. Ξωανάνα θα- ρεις, ο δούλος κι' αδιάβαστη παρθενική το είχε ντύσει λευκή, και α- τσαλάκωτη, σάν νυφικό φουστάνι ή «δικαστική».

Και τώρα;

Όλα μαρμαμένα, σχισμένα, λερωμένα, γυρίσαν από εκεί, όπου με τόσο δόξα το πρωί ξεκίνησαν.

Ο γυρός αυτός του ψαριού, σκέφθηκαν ο Ειρηνοδίκης, είναι ο γυρός της ζωής του υπάλληλου στα χωριά... Φεύγει νέος και δροσερός από το τόπο του, γεμάτος έλπίδες και γυρίζει άπουσυντεθειμένος και μαρμαμένος κι' έλεινός!...

Ένα του μένει μοναχά: Νά πείση με την άγάδα του κι' αυτός μέσος στη λίμνη και να πνιγί!...

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

—Ω είπεν η Μιμίκα
και ποιος κόθεται, τώρα,
να το καθαρίση!...

—Για

στάσου, βρε άνδρα, να σου πώ, του ξαναείπε εκείνη. Εμείς τα ψάρια τα χορτά α μ.ε. Κάθε μέρα, φέρνεις. Δεν το στέλνουμε, λέω, στο γιατρό, να ξεποχρεώθω ο ίδιος!...

Τόσες φορές, μιάς έπισκέφθη κι ε

για τη γρίπη πούχαμε το χειμώνα, και πεντάρα δεν δέχτηκε. Για εσύ κι' η λίμνη νάν' καλά, και ψάρι σ' ό θ' άναπαύσης, τόσο κι' εγώ. Και του έδωσε το ψάρι, καθώς ήταν τυλιγμένο από την άρχη, να το πάη στον κύριο ειρηνοδίκη.

Μόλις η κυρία Μιμίκα πήρε το δώρο του κυρίου βουλευτού και το άνοιξε και κούταξε να ιδή τί είναι, σάστισε.

Ήταν το ψάρι το δικό τους, άμπαλαρισμένο, όπως το έφερνε ο Δημητρός από τη λίμνη το πρωί με τις άγριομέντες και τους άγριους δούλους του νερού, στά ίδια βούρλα περασμένο και τυλιγμένο στη «δικαστική», που ήταν συνδρομητής ο άνδρας της και είχε άπάνω γραμμένη τη διεύθυνσή του.

Παρέργο! είπε η κ. Μιμίκα, κιντώντας και ξανακιντώντας το. Το ίδιο είναι το ψάρι το δικό μας!...

Πώς βρέθηκε στο βουλευτή;... Παναγιώτη, βρε Παναγιώτη, βρε Παναγιώτη βρε!...

Φώναζε τον υπηρετή για να τον ρωτήσει, αλλά ο Παναγιώτης είχε φάει πελά. Καθισμένος τώρα σ' όν περά καφενέ, έπινε το ουζο του, παινεύοντας τον ειρηνοδίκη, που θα κάνει πειά όλες τις δουλειές του βουλευτού.

Μην είσαι στοιχειωμένο το ψάρι!...

Πώς βρέθηκε στο σπίτι του παπιά;

Κούταξε από δω ο Δημητρός, κούταξε από κεί, το ίδιο, το δικό τους το ψάρι ήταν. Μά σε τί χάλια βρισκόταν τώρα πειά!...

Θεά! τα μάτια και σκοτεινά τα σπάρταχνα. Η μέντες κι' οι δούλοι μαρμαμένοι και λυωμένοι ή «δικαστική» απ' την πολλή χρήση. Και το ψάρι είχαν άρχει να μυρίση πειά για καλά.

Νά μυρίση... να μυρίση!...

Στάθηκε έτσι από πάνω από το «κατόρθωμά» του, σκεπτικός ο Δημητρός, το μυαλό του βασανίζοντας, για να βρή τη λύση, όσο δεν το βασάνισε ποτέ, στην πιο δύσκολη δικαστική απόδειξη, για να βγάλει μια απόφαση που να ταιριάζει με τους Νόμους.

Τι το κιντάς και το ξανακιντάς, του είπεν η Μιμίκα. Έβρώμισε το σπίτι πειά!...

Δεν το παίρνεις λέω έγω, να πώς να το πετάξης στο ποτάμι!...

Μωρέ γυναίκα, καλά λές! Ξαναπεν ο Ειρηνοδίκης.

Κι' φορτώθηκε το ψάρι, το όποιο ξαναγύρισε έτσι στά νερά του. Άλλά σε πειά κατάστασι; Γυάλιζε σάν λάμα άσημένια το πρωί, και άφηνε σημάδια καταγής, όπου χτυπούσαν η ουρά του. Κι' η μέντες που όνταν ήταν φρέσκες και δροσερές και κοσμοβολούσε. Ξωανάνα θα- ρεις, ο δούλος κι' αδιάβαστη παρθενική το είχε ντύσει λευκή, και α- τσαλάκωτη, σάν νυφικό φουστάνι ή «δικαστική».

Και τώρα;

Όλα μαρμαμένα, σχισμένα, λερωμένα, γυρίσαν από εκεί, όπου με τόσο δόξα το πρωί ξεκίνησαν.

Ο γυρός αυτός του ψαριού, σκέφθηκαν ο Ειρηνοδίκης, είναι ο γυρός της ζωής του υπάλληλου στα χωριά... Φεύγει νέος και δροσερός από το τόπο του, γεμάτος έλπίδες και γυρίζει άπουσυντεθειμένος και μαρμαμένος κι' έλεινός!...

Ένα του μένει μοναχά: Νά πείση με την άγάδα του κι' αυτός μέσος στη λίμνη και να πνιγί!...

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

—Ω είπεν η Μιμίκα
και ποιος κόθεται, τώρα,
να το καθαρίση!...

—Για

στάσου, βρε άνδρα, να σου πώ, του ξαναείπε εκείνη. Εμείς τα ψάρια τα χορτά α μ.ε. Κάθε μέρα, φέρνεις. Δεν το στέλνουμε, λέω, στο γιατρό, να ξεποχρεώθω ο ίδιος!...

Τόσες φορές, μιάς έπισκέφθη κι ε

για τη γρίπη πούχαμε το χειμώνα, και πεντάρα δεν δέχτηκε. Για εσύ κι' η λίμνη νάν' καλά, και ψάρι σ' ό θ' άναπαύσης, τόσο κι' εγώ. Και του έδωσε το ψάρι, καθώς ήταν τυλιγμένο από την άρχη, να το πάη στον κύριο ειρηνοδίκη.

Μόλις η κυρία Μιμίκα πήρε το δώρο του κυρίου βουλευτού και το άνοιξε και κούταξε να ιδή τί είναι, σάστισε.

Ήταν το ψάρι το δικό τους, άμπαλαρισμένο, όπως το έφερνε ο Δημητρός από τη λίμνη το πρωί με τις άγριομέντες και τους άγριους δούλους του νερού, στά ίδια βούρλα περασμένο και τυλιγμένο στη «δικαστική», που ήταν συνδρομητής ο άνδρας της και είχε άπάνω γραμμένη τη διεύθυνσή του.

Παρέργο! είπε η κ. Μιμίκα, κιντώντας και ξανακιντώντας το. Το ίδιο είναι το ψάρι το δικό μας!...

Πώς βρέθηκε στο βουλευτή;... Παναγιώτη, βρε Παναγιώτη, βρε Παναγιώτη βρε!...

Φώναζε τον υπηρετή για να τον ρωτήσει, αλλά ο Παναγιώτης είχε φάει πελά. Καθισμένος τώρα σ' όν περά καφενέ, έπινε το ουζο του, παινεύοντας τον ειρηνοδίκη, που θα κάνει πειά όλες τις δουλειές του βουλευτού.

Μην είσαι στοιχειωμένο το ψάρι!...

Πώς βρέθηκε στο σπίτι του παπιά;

Κούταξε από δω ο Δημητρός, κούταξε από κεί, το ίδιο, το δικό τους το ψάρι ήταν. Μά σε τί χάλια βρισκόταν τώρα πειά!...

Θεά! τα μάτια και σκοτεινά τα σπάρταχνα. Η μέντες κι' οι δούλοι μαρμαμένοι και λυωμένοι ή «δικαστική» απ' την πολλή χρήση. Και το ψάρι είχαν άρχει να μυρίση πειά για καλά.

Νά μυρίση... να μυρίση!...

Στάθηκε έτσι από πάνω από το «κατόρθωμά» του, σκεπτικός ο Δημητρός, το μυαλό του βασανίζοντας, για να βρή τη λύση, όσο δεν το βασάνισε ποτέ, στην πιο δύσκολη δικαστική απόδειξη, για να βγάλει μια απόφαση που να ταιριάζει με τους Νόμους.

Τι το κιντάς και το ξανακιντάς, του είπεν η Μιμίκα. Έβρώμισε το σπίτι πειά!...

Δεν το παίρνεις λέω έγω, να πώς να το πετάξης στο ποτάμι!...

Μωρέ γυναίκα, καλά λές! Ξαναπεν ο Ειρηνοδίκης.

Κι' φορτώθηκε το ψάρι, το όποιο ξαναγύρισε έτσι στά νερά του. Άλλά σε πειά κατάστασι; Γυάλιζε σάν λάμα άσημένια το πρωί, και άφηνε σημάδια καταγής, όπου χτυπούσαν η ουρά του. Κι' η μέντες που όνταν ήταν φρέσκες και δροσερές και κοσμοβολούσε. Ξωανάνα θα- ρεις, ο δούλος κι' αδιάβαστη παρθενική το είχε ντύσει λευκή, και α- τσαλάκωτη, σάν νυφικό φουστάνι ή «δικαστική».

Και τώρα;

Όλα μαρμαμένα, σχισμένα, λερωμένα, γυρίσαν από εκεί, όπου με τόσο δόξα το πρωί ξεκίνησαν.

Ο γυρός αυτός του ψαριού, σκέφθηκαν ο Ειρηνοδίκης, είναι ο γυρός της ζωής του υπάλληλου στα χωριά... Φεύγει νέος και δροσερός από το τόπο του, γεμάτος έλπίδες και γυρίζει άπουσυντεθειμένος και μαρμαμένος κι' έλεινός!...

Ένα του μένει μοναχά: Νά πείση με την άγάδα του κι' αυτός μέσος στη λίμνη και να πνιγί!...

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

—Ω είπεν η Μιμίκα
και ποιος κόθεται, τώρα,
να το καθαρίση!...

—Για

στάσου, βρε άνδρα, να σου πώ, του ξαναείπε εκείνη. Εμείς τα ψάρια τα χορτά α μ.ε. Κάθε μέρα, φέρνεις. Δεν το στέλνουμε, λέω, στο γιατρό, να ξεποχρεώθω ο ίδιος!...

Τόσες φορές, μιάς έπισκέφθη κι ε

για τη γρίπη πούχαμε το χειμώνα, και πεντάρα δεν δέχτηκε. Για εσύ κι' η λίμνη νάν' καλά, και ψάρι σ' ό θ' άναπαύσης, τόσο κι' εγώ. Και του έδωσε το ψάρι, καθώς ήταν τυλιγμένο από την άρχη, να το πάη στον κύριο ειρηνοδίκη.

Μόλις η κυρία Μιμίκα πήρε το δώρο του κυρίου βουλευτού και το άνοιξε και κούταξε να ιδή τί είναι, σάστισε.

Ήταν το ψάρι το δικό τους, άμπαλαρισμένο, όπως το έφερνε ο Δημητρός από τη λίμνη το πρωί με τις άγριομέντες και τους άγριους δούλους του νερού, στά ίδια βούρλα περασμένο και τυλιγμένο στη «δικαστική», που ήταν συνδρομητής ο άνδρας της και είχε άπάνω γραμμένη τη διεύθυνσή του.

Παρέργο! είπε η κ. Μιμίκα, κιντώντας και ξανακιντώντας το. Το ίδιο είναι το ψάρι το δικό μας!...

Πώς βρέθηκε στο βουλευτή;... Παναγιώτη, βρε Παναγιώτη, βρε Παναγιώτη βρε!...

Φώναζε τον υπηρετή για να τον ρωτήσει, αλλά ο Παναγιώτης είχε φάει πελά. Καθισμένος τώρα σ' όν περά καφενέ, έπινε το ουζο του, παινεύοντας τον ειρηνοδίκη, που θα κάνει πειά όλες τις δουλειές του βουλευτού.

Μην είσαι στοιχειωμένο το ψάρι!...

Πώς βρέθηκε στο σπίτι του παπιά;

Κούταξε από δω ο Δημητρός, κούταξε από κεί, το ίδιο, το δικό τους το ψάρι ήταν. Μά σε τί χάλια βρισκόταν τώρα πειά!...

Θεά! τα μάτια και σκοτεινά τα σπάρταχνα. Η μέντες κι' οι δούλοι μαρμαμένοι και λυωμένοι ή «δικαστική» απ' την πολλή χρήση. Και το ψάρι είχαν άρχει να μυρίση πειά για καλά.

Νά μυρίση... να μυρίση!...

Στάθηκε έτσι από πάνω από το «κατόρθωμά» του, σκεπτικός ο Δημητρός, το μυαλό του βασανίζοντας, για να βρή τη λύση, όσο δεν το βασάνισε ποτέ, στην πιο δύσκολη δικαστική απόδειξη, για να βγάλει μια απόφαση που να ταιριάζει με τους Νόμους.

Τι το κιντάς και το ξανακιντάς, του είπεν η Μιμίκα. Έβρώμισε το σπίτι πειά!...

Δεν το παίρνεις λέω έγω, να πώς να το πετάξης στο ποτάμι!...

Μωρέ γυναίκα, καλά λές! Ξαναπεν ο Ειρηνοδίκης.

Κι' φορτώθηκε το ψάρι, το όποιο ξαναγύρισε έτσι στά νερά του. Άλλά σε πειά κατάστασι; Γυάλιζε σάν λάμα άσημένια το πρωί, και άφηνε σημάδια καταγής, όπου χτυπούσαν η ουρά του. Κι' η μέντες που όνταν ήταν φρέσκες και δροσερές και κοσ

ΙΠΠΟΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

Η ΚΑΤΑΡΑ ΤΗΣ ΠΕΘΑΜΕΝΗΣ

ΤΟΥ ΜΙΣΕΛ ΖΕΒΑΚΟ

(ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ)

Μία νέα αριστοκρατική καταγωγή, η Άνναϊς ντε Λεσπάρ, ώραία σαν άγγελος, και γενναία όσον όλοι οι άνδρες, όρκίζεται να έγκλινη-θῇ τόν πανίσχυρο Καρδινάλιο Ρισελιέ, όστις έγινε αίτία ν' άνιμα-σθῇ και να πεθάνη πρόωρα ή μητέρα της. Φτάνει στο Παρίσι ντυ-μένη άνδρικά, άναμινύεται σ' όλες τις συνωμοσίες κατά τού Καρδι-νάλιου, διατρέχει τρομακτικούς κινδύνους, μάχεται σάν άνδρας. Τήν Άνναϊδα ερωτεύεται τρελλά ό νεαρός καθηγής της ξιφασκίας Τρα-γκαβέλ, ό ώρατος και ήρωικός Τραγκαβέλ, έχθρος κι' αυτός τού Καρ-δινάλιου, και γίνεται ή σκιά της νέας, άκούλουθώντας την σ' όλες τις τρελλές και ριψοκίνδυνες περιπέτειές της, μαζί με τούς φίλους του κόμητα Μωλουί και Μονταριόλ.

Ήδη ό Καρδινάλιος άνακαλύπτει μιá νέα συνωμοσία κατά της ζωής του, κι' άρχιζό τόν άδελφό τού Βασιλέως, δούκα ντ' Άνζού, περικυκλώνει με τούς άνδρας της φρουράς τήν έπαυλὶ όπου επρόκειτο να τόν θανατώσουν οι συνωμότες.

Η «Κατάρ της Πεθαμένης» εἶνε από τὰ πλέον ύπεροχα και συ-ναρπαστικά μυθιστορήματα τού Μισέλ Ζεβακό.

(Συνέχεια έκ τού προηγούμενου)

Δέν είχε τήν ύπομονή να άκούση περισσότερα ό βαρώνος. Μπήκε επί κεφαλῆς τών ίππέων του κι' έφυγε καλπάζοντας προς τó Φλερύ. Κάθε τόσο, στο δρόμο, έπαναλάβαινε:

— Θά γίνῃ επιτέλους δική μου!

Κι' άφού τὰ τακτοποίησε όλα έτσι, ό "ήγουμένος, άνέ-βηκε στο άπάνω πάτωμα τού πανδοχείου και έγκάτασάθη-κε στο παράθυρο πού έβλεπε πάνω και κάτω και σ' άρκετῇ απόστασι, πρὸ τó δρόμο τού Φλερύ. Έπ' εκεί, παρακολουθώ-ντας τις κινήσεις όλων, θά έβλεπε έγκαίρως τήν εξέλιξη της καταστάσεως.

ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΟ ΦΛΕΡΥ

Όχι πολλή ώρα μετά τήν άναχώρησι τού Σαμπριάκ από τó πανδοχείο «ό Χρυσός Φασιανός», φάνηκαν στο βάθος τού δρόμου τού Παρισιού δυό αλλόκοτες μορφές, καβαλάρηδων. Ό ένας ήταν λιγνός και ψηλός—ψηλός σάν στέκα κι' ό άλ-λος κοντός και χοντρός σάν μπαλόνι. Ήσαν ό Κορινιάν κι' ό Ρασκάς, πού όρφανοί από άφέντη, ερχόντουσαν όπλισμένοι ως τὰ δόντια, να προσκολληθούν στον ισχυρότερο της ήμέρας.

Ό Ρασκάς, πάντα πιό προσεχτικός από τó Κορινιάν, πού φορούσε πάλι στολή όπλιτου, άντελήφθη από πολύ μακριά πώς από τó καπηλειό, εκεί πέρα, ξεκινούσαν ίππείς.

— Καλόγερε! είπε στο σύν-τροφό του. Μού φαίνεται πώς εκείνα ή έμπροστοφυλακή.

— Μπα! έκανε ό Κορινιάν. Τό δικό μου μάτι δέν γελιέ-ται... Αυτόι εἶνε λωποδύτες.

Ή αν ό Σαμπριάκ με τούς ίππείς του.

Θά ρωτήσω τόν κάπελα, είπε ό Ρασκάς, γιατί πρέπει να ξέρονται πού βαδίζουμε... Άν μάς πιάσουν οι άνθρωποι τού Έκλαμπροτάτου πριν γίνῃ ή μάχη, θα μάς τουφεκίσουν επί τόπου!...

Άμα λοιπόν έφτασαν έξω από τó πανδοχείο, ό Ρασκάς πήδησε άπ' τ' άλογότου, έδωσε στον Κορινιάν να κρατήσῃ τὰ γκέμια, και μπῆκε μέσα να πληροφορηθῇ τι γίνεται.

Ό Κορινιάν περίμενε. Ή ώρα περνούσε.

—Ό «συνεταίρος» μου θα πίνει κρασί! σκεφτόταν ό κα-λόγηρος, βλέποντας πώς ό Ρα-σκάς άργούσε να γυρίσῃ.

Άξαφνα φάνηκε ό Ρασκάς

Ή Άνναϊς τραβούσε τó δρόμο της ολομόναχη...

τρομαγμένος. Πήδησε σάν αἴλουρος στο άλογο του, και εἶπε βιαστικά στον Κορινιάν:

— Πρέπει να φύγουμε εὐθύς!... Όλόκληρη ή βασιλική φρου-ρά βρίσκεται στο πόδι, έδω τριγύρω!...

Κι' έγω κάτι τέτοιο ύποπτεύθηκα, τού άπάντησε ό κοι-τοπόνηρος καλόγηρος. Βάσταξε τó άλόγο μου να κατεβῇ και να βεβαιωθῷ... Θ' άφηνες λίγο κρασί και για μένα!... Δέν εἶνε έτσι;

— Πήγαινε και θά καλοπεράσεις... εἶπε ό Ρασκάς. Θα σε περιποιηθῇ ό ήγουμένος σου, ό όποιος βρίσκεται πίσω από τήν κουρίτινα τού παραθυριού πού βλέπεις ψηλά εκεί!...

Μόλις άκουσε τὰ λόγια αυτά, ό Κορινιάν, χτύπησε τ' άλόγο του κι' άρχισε να καλπάζῃ σάν βέλος. Τόσο ώστε ό Ρασκάς δυσκολευόταν να τόν προφτάσῃ.

Όταν έφτασαν στον πρώτο σταύλο, μακριά από τó Φλε-ρύ, ό Ρασκάς φώναξε:

— Άλτ!... Άς αφήσουμε τ' άλογά μας έδω, για να δοῦμε τι γίνεται στους δρόμους.

Ξεχώρισαν πέρα ψηλά, σ' ένα πυκνό δασύλλιο τήν έπαυλὶ τού Έκλαμπροτάτου, όπου όλα θά ἦσαν έτοιμα για τó γέν-μα, κι' άναστέναν άπ' τὰ φυλλοκάρδια τους...

Τήν ίδια εκείνη ώρα ό Πάτερ Ίωσήφ έβλεπε από τó πα-ρατηρητήριο του να κατευθύνεται ένας κομψός ίππότης πρὸς τó Φλερύ.

— Όχι... Δέν σφάλλω, μονολογούσε με σφιγμένα δόντια ό ήγουμένος. Εἶνε ό Άνναϊς ντε Λεσπάρ!

Ήταν πράγματι ή γενναία και τολμηρή νέα. Ντυμένη με στολή ίππότη, τραβούσε τó δρόμο της ολομόναχη, διευθύνον-τας με άβυσσῃ χάρι τó ώρατο και άνήσυχο άλόγο της. Άγέρη-ψως ἦταν, με τó σπαθὶ κρεμασμένο ελεύθερα στη μέση της, με τó μακρὸ φτερό τού πλατύγυρου καπέλλου της άνεμίζο-μενο στον άέρα, θά τήν έπαιρνε κανείς για όπισθία.

— Πρώτη αὐτῇ και μοναχῇ: άναρωτιόταν ό ήγουμένος. Γιατί!... Αὐτῇ εδῆλωσε πολλές φορές ότι δέν θά ελάβαινε ποτέ μέρος σε δολοφονικές άπόπειρες κατά τού Ρισελιέ, αὐτὸν ότι θά σκότωνε τόν Καρδινάλιο μονομαχώντας μαζί του... Ό θά τόν προκαλούσε σε μιá πάλη, από εκείνες κατά τις όποιες έπεμβαίνει ως κριτής ή Θεία Δίκη!... Πιστεύει λοιπόν ή γε-νναία αὐτῇ πώς θά βρῇ τόν Καρδινάλιο ολομόναχο!... Πήγα-νε κικροῦλα μου, πήγαινε και θά σ' υποδεχτῇ ό Σαμπριάκ!...

Έκανε να γελάσῃ, όταν νέα άπορία τού γεννήθηκε: — Ποιοι νάνε αὐτοί οι τρεῖς!... Δέν συνοδεύουν βέβαια τὴν κοπέλλα, άφού ερχονται ύστερα άπ' αὐτή... Δέν τούς γνωρί-ζω αὐτούς, θά εἶνε ίσως περαστικοί όδοιπόροι!...

Οἱ τρεῖς κατά τόν ήγουμένο περαστικοί όδοιπόροι, μ' έ-ναν τέταρτο σύντροφο, τὸν τούς άκολουθοῦσε σε κάποια απόστασι ἦσαν: ό Τραγκαβέλ, ό Μωλουί, ό Μονταριόλ, και τó «μπεκρόμωτρο» ό Ρασκάς...

Εἶχε λοιπόν ή Άνναϊς ζήτῃ-σει τή συνδρομή τού φρου-ρού; Όχι. Έκείνη θά έσπασε τόν Καρδινάλιο μόνη της, με τόν κομμάτιασε με τó δικό της σπαθὶ. Μόνο έτσι θά ένοιωθε ότι έκδικήθηκε τó δολοφόν-της μητέρας της.

Ακάλεστος και πάλιν, Τραγκαβέλ πήγαινε με τούς φίλους του να ύπερασπιστῇ τὴν νέα τήν όποια λάτρευε, ή όποιας τήν εὐτυχία είχε κερ-μοναδικό σκοπό της ζωῆς του.

Απὸ τó χαμόδιπό τού συν-ναντι στο μέγαρο της κοι-κίσσης ντε Σεβρέ, ό Τραγκα-βέλ παρακολουθούσε μέρα-μύ-χτα τήν καινούργια κατοικία της άγαπημένης του. Για τὴν εξωτερικὴν του δουλειά μετὰ χειρίζονταν τόν Πρασινάδα,

όποιο τού είχε παραχωρήσει ό Μωλουί.

Έτσι, τó προηγούμενο βράδυ, άντελήφθη πώς ή κίνησις στο μέγαρο Σεβρέ ἦτον ύποπτη. Ή έρωτευμένη καρδιά του ένοιωσε και πάλιν ότι ή όρασις κόρη θά εξετίθετο σε νέον κίνδυνο. Κι' έστειλε εὐθύς τόν Πρασινάδα να εἰδοποιήσῃ τούς φίλους: τó Μωλουί και τó Μονταριόλ.

Σ' επιφυλακή λοιπόν κι' οι γενναῖοι φίλοι του, πέρασαν όλη τὴ νύχτα στο έτοιμόρροπο σπιτικό τού Τραγκαβέλ. Δέν είχαν όμως φέρι μαζί τούς κρασί, κι' ό Πρασινάδας ἦταν να σκάσῃ...

Σημέρωνε. Ό Πρασινάδας έτοιμάζε για να φάνε κάτι. Αὐ-τοί έζωναν τὰ σπαθία τους και συζητούσαν:

— Δέν εἶμαι περίεργος να μάθω τὰ της συνωμοσίας, εἶπε ή κόμης Μωλουί. Όποιο βασιλέα κι' αν βάλουν, βασιλεύς πάντα θάνε... Τὰ πράγματα θά μένουν τὰ ίδια... Έγώ ἦρθα έδω να θυσιάστῃ για τó φίλο μου... Όπως κι' αὐτός ἔμα θά τού τὴ ζητήσω, θά θυσιάστῃ, όταν θά κινδυνεύῃ εκείνη πού αγαπῶ!...

Δέν τó εἶχουσι τού άπάντησε ό Τραγκαβέλ, μά αν λάχῃ και συμβῇ τέτοιο πρᾶγμα, τὴ μέρα εκείνη θά εἶμαι εὐ-τυχῆς να χῶσῃ τó αἷμα μου για σένα και για όσους αγαπᾷς!...

— Και πειά εἶνε αὐτῇ π' αγαπᾷς; ρώτησε ό Μονταριόλ. Ποτέ δέν μάς εἶπες τίποτα για τὴ λάτρευτῇ σου,

— Εἶνε, φίλοι μου τó κοῦρτσι, πού μάς σεβρίρη στην ταβέ-ρνα!... άπάντησε σοβρά ό κόμης Μωλουί.

—Εὐγε!... Εὐγε, Κόμη! Ξε-φώνισε ό Τραγκαβέλ. Ζήτω ή κατάρησι τών κοινωνικῶν τάξεων!

— Εἰ!... Εἰ!... τούς διέκοψε ό Πρασινάδας με τὴ βραχνια-σμένη αλκοολική φωνή του. Έ, κύριοι!... Ή δεσποινὶς Άνναϊς φεύγει, καβάλλα στο άλόγο της.

Δέν τούς χειαζόταν άλλη εἴρησι. Βρέθηκαν εὐθύς πά-νω σ' άλογά τους.

Τήν ίδια στιγμή κατέφθανε επί τόπου κι' ό Μπισιέρ με τούς τρεις φίλους του...

— Μας ξέφυγε φώναξε ό Λιβερνάν, καθώς εἶδε τó Τραγκαβέλ να απομακρύνε-ται πειά καλπάζοντας, μαζί με τó Μωλουί, τó Μονταριόλ, και τόν Πρασινάδα.

— Να τούς άκολουθήσουμε, φώναξε ό Φοντράνι.

— Έμπρός λοιπόν! εἶπε κι' ό Σεβέρ, βίνοντας πρώτος τó παύσιγμα.

Έτσι, ή Άνναϊς, χωρίς να τó ξέρῃ, προχωρούσε πρὸς τó Φλερύ, με μιá πρώτης τά-ξεως φρουρά.

Άλλά δέν άργησε να φα-νῇ κατόπιν από πίσω τους κι' ό δούξ ντ' Άνζού με τούς άλλους φίλους του...

Ό Σαμπριάκ με τούς άν-δρες του... κατέλυσαν—όπως εἶδαν—στο μοναχικό, πριν από τó Φλερύ, καπηλειό, όχι μακριά από τó σταύλο όπου ό Ρασκάς κι' ό Κορινιάν άφῃ-καν τ' άλογά τους. Τό μέρος αὐτό ἦταν άσύχναστο. Στο κα-πηλειό βρισκόταν μόνο ένας μικρός ύπηρέτης. Ό Σαμπριάκ τόν διέταξε να τούς φέρι κρασί, τόν πλήρως κατόπιν στο διπλάσιο της άίαςας τού κρασιού, και τόν διέταξε να εξαφαν-ιστῇ άπ' εκεί, και να μὴ μιλήσῃ σε κανένα για ό,τι εἶδε.

Κατόπιν ό Σαμπριάκ τοποθέτησε δυό φρουρούς στην έξω-πορτα πού έβλεπε πρὸς τόν μόνο δρόμο πού πήγαινε στο Φλερύ, άρρησε τούς άλλους να πίνουν, και πήγε και κᾶθηκε μο-νάχος του στη μεγάλη αἴθουσα, άφού εξέτασε πρώτα καλά όλα τὰ γύρω.

Πίσω άπ' τó καπηλειό εκεί ἦταν ένας ερημικός κήπος. Άπ' έξω άπ' τó παζάρι της αἰθῴζης, κολλητά στον τοίχο, βρισκόταν ή χαρούσα με τó ποτιστικό νερό. Ό Σαμπριάκ προσπαθούσε ν' άνοίξῃ τὴ πεινή πύρτα τού καπηλειού, πρὸς τόν κήπο, αὐτῇ δέν άνοιγε. Φιμόνταν σάν να ἦταν χτισμένη από πίσω ή πόρτα αὐτῇ. Ό Σαμπριάκ δέν έπέμεινε πειό πο-λύ. Δέν θά τού χρειαζόταν άλλωστε ή πόρτα αὐτῇ. Πέρα από τόν κήπο ἦταν τó βουνό.

Άνιρεύσαν τώρα ό βαρώνος τήν άπόκτησι της Άνναϊ-δος και περίμενε να φτάσῃ ή πολυπόθητη στιγμή. Πώς να

βάλῃ ό νοῦς του ότι ή πεινή εκείνη πόρτα είχε φραχτῇ από τὸ Ρασκάς και τόν Κορινιάν, πού παρακολουθούσαν άόρατοι από τόν κήπο καθε του κίνησι! Μά δέν τού έμενε και καιρός για πολλές σκέψεις. Ό φρουρός της εξώπορτας ἦρθε σε λίγο να τόν εἰδοποιήσῃ πώς πλησίαζε κάποιος άγνωστος νεαρός ίππέας.

— Μήπως εἶνε εκείνη! σκέφτηκε ριγώντας ό Σαμπριάκ, και πετάχτηκε άμέσως στην πόρτα.

Πράγματι, ἦταν εκείνη! Ήταν ή Άνναϊς! Ή όποια δέν εαφνίστηκε καθόλου ἔμα εἶδε τόν Σαμπριάκ ν' άρπάξῃ τó χαλινάρι τού άλόγου της.

Τρεῖς ανθρώπους είχε πάντα ή Άνναϊς στο μυαλό της: Τόν Καρδινάλιο, τó Σαμπριάκ και έναν τρίτο, τόν όποιο όμως σκεπτόταν χωρίς και να τó όμολογῇ στον ίδιο τόν εαυτό της.

Με ψυχραιμία τήν όποια δέν θά είχε ένας άντρας, ή νέα πήδησε κάτω άπὸ τ' άλογο και ξιφούλκησε. Άλλ' ό έκφυλι-σμένος βαρώνος δέν ἦταν πειά ίπποτης. Δέν ένοιούσε να μο-νομαχήσῃ. Άρχισε να ύποχωρῇ κι' άνάγκασε έτσι τὴ νέα να προχωρήσῃ ως τὴν αὐλὴ τού πανδοχείου.

— Αἰ!... Αἰ! φώναξε τότε ό φρουρός της εξώπορτας. Ήταν τó σύνθημα ότι πλησίαζε ίππικό.

Ό Σαμπριάκ πετάχτηκε άμέσως στην πόρτα.

λευθέρανε, μολονότι πάλιν ἦταν άνιση.

Οἱ άνδρες τού Σαμπριάκ ἦσαν δέκα, και με τόν ίδιο έν-τεκα, ενώ οι σύμμαχοί της ἦσαν μόνο τρεῖς, γιατί ό τέταρτος, ό Πρασινάδας, είχε κιάλας στρωθῇ σ' ένα τραπέζι κι' άδειασε μέσα του τó κρασί πού οι φρουροί τού Σαμπριάκ δέν πρό-λαβαν να τó πιουν όλο.

Η συμπλοκή άρχισε άγρία, λυσσώδης.

Ό Μωλουί κι' ό Μονταριόλ δεξιά κι' αριστερά στο Τραγ-κοβίλ σταβίζαν σάν δαιμονισμένοι. Στὴ μέση ό Τραγκαβέλ, προσπαθούσε με τούς ξιφισμούς του ν' άνοίξῃ δρόμο, σφά-ζοντας θυρώτους, για να ελευθερώσῃ τὴν Άνναϊδα. τὴν ό-ποια ό Σαμπριάκ κρατούσε ακίνητη στο βάθος της αἰθῴζης.

Όταν όμως ό Σαμπριάκ εἶδε κυλισμένους κάτω έξω από τούς άνδρες του, άντκάσθηκε ν' άρῇσῃ τὴν Άνναϊδα, και να προστεβῇ κι' αὐτὸς στη πρώτη γραμμή.

Έτσι όμως μόρεσε να λάβῃ μέρος στην πάλη κι' ή Άν-ναϊς.

— Έκατό τάληρα τó κεφάλι! φώναξε ό Σαμπριάκ στους άνδρες του, βλέποντας ότι έχανε κειά τὴ μάχη.

— Άθλιε! βρυχήθηκε άρρίζοντας ό Μωλουί. Πληρώνεις για τὰ κεφάλια μάς, αλλά θά χάσῃς τó δικό σου,

(*Ακολουθεῖ)

ΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΚΑΙ Η ΓΥΝΑΙΚΕΣ

Η ΜΙΚΡΗ ΜΝΗΣΤΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΤΟΛΣΤΟΪ

(Ο έρωσ του μεγάλου Ρώσου συγγραφέως και της συζύγου του Σόνιας Αντρέεφνας όπως τον περιγράφει η τελευταία, στα «Απομνημονεύματά» της)

ΤΑΝ ή νεαρωτάτη ακόμη Σόνια Αντρέεφνα Μπέρς αρραβωνιάστηκε τον κόμητα Τολστόι, δεν ήξερε πόσες δυσκολίες και πόσες οδυνηρές απογοητεύσεις γνωρίζει στη ζωή της ή γυναίκα ενός μεγάλου άντρου.

Ήταν δέκα οχτώ χρόνων κι είχε όλη την άθωα χάρι και το ξαφνιασμα μιας κοπέλλας που βλέπει να παρουσιάζεται ξαφνα στη στροφή του δρόμου ένας αρραβωνιαστικός που τα χέρια του είναι γεμάτα δάδα. Δεν προσιθανόταν διόλου ότι ο μεγάλος αυτός άνθρωπος θα της φώναζε σκληρά, ύστερα από είκοσι χρόνια: «Ο έρωσ δεν υπάρχει, υπάρχει μόνο ή φυσική ανάγκη να ενώνεται κανείς μ' έναν άλλο και ή λογική ανάγκη να έχει κανείς ένα σύντροφο στη ζωή του».

Όσο το πρώτο καλοκαίρι των δύο μνηστήρων πέρασε σαν ένα υπέροχο έρωτικό παραμύθι. Η Σόνια άπλωνε προς την ευτυχία τα μικρά θεριά χέρια της κι ο ένδοξος μνηστήρας της, αυτός ο άσπρος που τότε άπαρηγόητα περνούσε την τόσο άγνη και ξαφνιαστική πόρτα που ο ίδιος έβλεπε να ανοίγει για τον έρωτα, τον έρωτα που τότε στίς ήδονες —καινούργιες χαρές στον έρωτα!

Αλλά, ως διηγηθούμε τα πράγματα με τη σειρά τους, ή μάλλον όπως τα διηγείται ή ίδια ή Σόνια στο ήμερολόγιό της.

Ήταν αρχές Αυγούστου. Η Σόνια, ή μητέρα της κ. Μπέρς κ' ή δυο αδερφές της έφτασαν ένα βράδυ με άμαξι στη Γιάσναγια Πολιάνα, το περίφημο παλιό οικόσημο της οικογένειας Μπέρς.

Φαντάζεται κανείς εύκολα αυτή την άφιξη σε μια άγρια έξοχή, το σταμάτημα του άμαξιού και τις τρεις κοπέλλες όρθιες ανάμεσα στις άποσκυές τους, λίγο ξαφνιασμένες, λίγο κουρασμένες να τινάζουν τα σκονισμένα και τσαλακωμένα από το ταξίδι φορέματά τους.

Ευθύς άμέσως ο Τολστόι παρέλαβε τις τρεις κοπέλλες κι άρχισε να τους δείχνει το μεγάλο περιβάλλον του υποστατικού με τα άριστα πιάτα φρούτα και τη μοσχοβολήμενη γλάνη του.

Η Σόνια φορούσε ένα φόρεμα κίτρινο γαυρισμένο, με είκοσι

κουμπιά από μαύρο βελούδο. Από την πρώτη κιόλας στιγμή, ο Τολστόι την ξεχώρισε ανάμεσα στις αδελφές της. Όσο την εκύτταζε, τόσο το φαινόταν της πρόσωπο τον έταραζε. Και δεν έφτανε ούτε στιγμή από κοντά της. Όταν νύχτωσε κ' ή Σόνια ανέλαβε να λύσει τις άποσκυές τους και να έτοιμάσει κρεβάτια για τις αδελφές της και τον έαυτό της, ο συγγραφέας την άκολουθήσε και θέλησε να τη βοηθήσει.

Έγινε άφτίξω το κρεβάτι της Σόνιας Αντρέεφνας, της είπε.

Και με χέρια άδέξια, άρχισε να στρώνει τα σεντόνια και να ταχυποϊη τα μαξιλάρια.

Η Σόνια έφερε λίγο, από κάποια μυστική συγκίνηση. Σε μια γωνία, ή μικρότερη αδελφή της Τάνια κοιμόταν χωμένη στο βάθος μιας πολυθρόνας. Η Λίζα, ή μεγαλύτερη έστριβε τις υποδήσεις της με τα δάχτυλά της. Και στο διπλανό σαλόνι, ή νεαρή θεία του Τολστόι Τατιάνα, έπαιζε με το ένα δάχτυλο στο πιάνο κάποια Ρωσικά μελωδία.

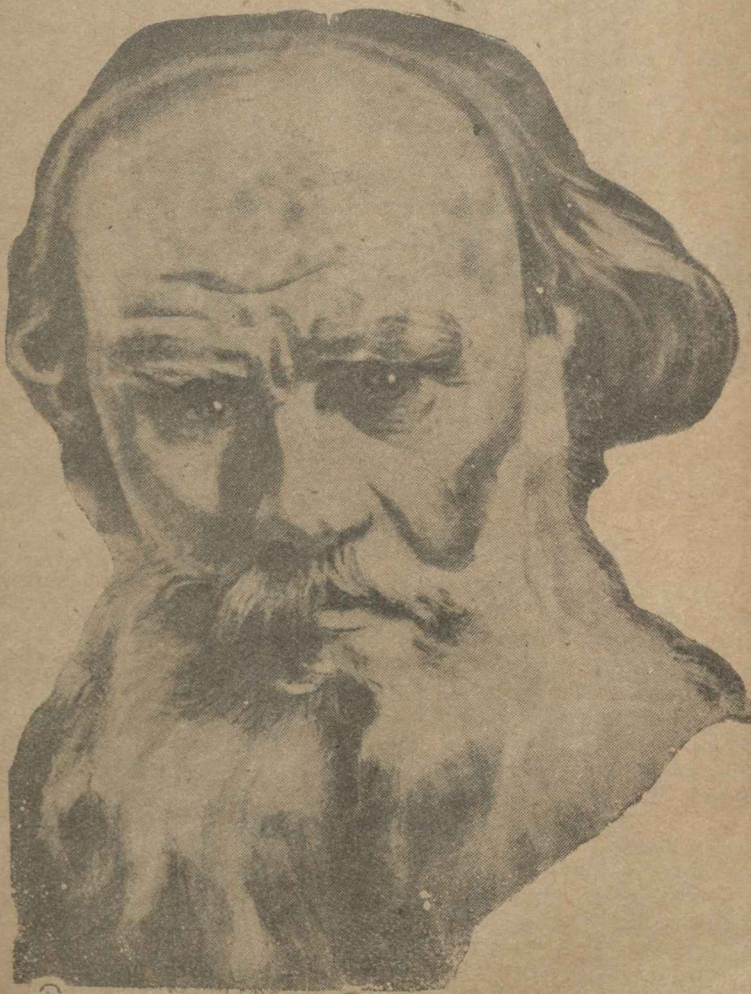
Όλο το τοπίο, ένα υπέροχο τοπίο από δάση, φαινόταν σαν να μπαίνει μέσα στο σπίτι από τα μεγάλα δάσκαλα παράθυρα.

Η Σόνια με τα βλέφαρα χαμηλωμένα, με την καρδιά φουσκωμένη, τα έβλεπε όλα αυτά και προσιθανόταν κιόλας, αν και ο Τολστόι δεν είχε αφήσει άκουα να φανή τίποτε από τα αισθήματά του, ότι αυτό το τοπίο, αυτό το σπίτι, αυτή ή έρημιά, θ' άποτελούσαν το πλαίσιο όλης της της ζωής.

Ξαφνα, καθώς όνειροπολούσε, κάποιος την πλησίασε στο σκοτάδι. Γύρισε το κεφάλι της και είδε τον Τολστόι.

— Πόσο άπλη και φωτεινή είστε, της είπε γλυκά.

Και άπομακρύνθηκε.

Ο Λέων Τολστόι

«Επειτ' από μερικές ήμέρες, ο Τολστόι πήρε τη Σόνια ιδιαιτέρως

και της είπε:

— Σόνια Αντρέεφνα, θέλετε να διαβάσετε κάτι που θα γράφω τώρα;

— Με μεγάλη μου ευχαρίστηση, του άπάντησε εκείνη.

— Μά θα γράψω μονάχα το πρώτο γράμμα κάθε λέξεως και σεις θα μαντεύσετε τα υπόλοιπα.

— Πώς! Έκανε ή νέα ξαφνιασμένη. Μά αυτό εινε άδύνατο. Άς δούμε όμως.

Ο Τολστόι, πήρε τότε μια κιμωλία από το μυλινάριό που ήταν μπροστά τους κ' άρχισε να γράφει επάνω στο άσπρινο τραπέζι. Ήσαν κι' οι δυο πολύ σοβαροί τη στιγμή εκείνη. Τα κεφάλια τους κοντά κοντά καθώς ήσαν, άφηναν να μπερδεύονται τα μαύρα μαλλιά τους.

Και ο Τολστόι έγραψε:

«**Η. ν. σ. κ. η. δ. σ. γ. τ. ε. μ. κ. ν. γ. σ. τ. γ. μ. κ. τ. ε. μ. ν. γ. ε.**»

Η καρδιά της Σόνιας χτύπησε με δύναμη μόλις είδε τ' άρχικά αυτά. Και σαν να τη φώτισε κάποια άστραπή, συμπλήρωσε τη πρώτη μονομιάς. Μά κανείς δεν ξαφνιασθηκε γι' αυτό, γιατί εκείνη ή στιγμή τους φαινόταν άλλόκοτη και παραμυθένια.

Διάβασε λοιπόν τα έξης:

«**Η νεότης σας και ή δίψα σας για την ευτυχία με κάνουν να νοιώθω σκληρά τα γρηστέλα μου και την ανικανότητά μου να γίνω ευτυχισμένος.**»

Μά το όνειρο διαλύθηκε την ίδια κιόλας στιγμή. Κάποιος από ένα πλανόδιό δωμάτιο — ή μητέρα της — φώναζε στη Σόνια πως ήσαν πιά ώρα να κοιμηθώ. Και ή νέα έφυγε χωρίς ν' άπαντήσει στον Τολστόι.

Πέρασαν οι δυο έρωτευμένοι, έρωτευμένοι μυστικά, κι άλλες έρωτες ήμέρες, γοητευτικές νύχτες στο φεγγαρόφωτο, έκαναν περιπάτους με τάλιο και παιγνίδια ανάμεσα στις θυμωμένες.

Μά στο τέλος ήρθε ή ήμέρα της άναχωρήσεως της οικογένειας Μπέρς. Την στιγμή που ή κυρία Μπέρς και ή κόρη της πήγαν να άπομακρυνθούν τον κόμητα Τολστόι, εκείνος παρουσιάστηκε φορούς

τις μπότες του και κρατώντας τα βαλίτσες του:

— Φεύγω μαζί σας, τους είπα απλά.

Και κύτταζε την Σόνια.

Η οικογένεια της νέας άρχισε πεινά ν' άνησυχή για το ενδιαφέρον που δείχνει ο κόμης γι' αυτή, ότι προτιμούσαν να έδειχνε το ενδιαφέρον αυτό για τη μεγαλύτερη αδελφή της, τη Λίζα.

Έλ' άλλωστε οι μέρες περνούσαν χωρίς ο Τολστόι να φανερώνει την ερωτιά του. Φαινόταν σαν να διαπαικεί κ' ή Σόνια που ήταν πραγματικά μικρή τότε, δεν είχε άκουα τη βεβαιότητα πως ο Τολστόι άπολούθησε την οικογένειά της χάριν της. Τέλος ένα βράδυ, της έδωσε μια έπιστολή και της είπε γλυκά.

— Θα περιμένο την άπάντησάς!

Η έπιστολή αυτή ήταν μια άριστή έξομολόγηση και μια άριστή σέ γάμο συγχρόως. Η άπάντη ένοείται, ύληξε εύνοϊκοτάτα.

Ο Τολστόι κ' ή Σόνια ήσαν πια άρραβωνιασμένοι. Τότε άρχισε η φασαρία που προηγείται των γάμων γάμων. Η Σόνια, ενώ έκανε τις προετοιμασίες της, συνέχισε να έρωτικό της παραμύθι. Όσο το έρωτικό της παραμύθι, τόσο άρχισε να την τράβηζε κιόλας φόβος που δηλητηρίασε όλη της τη ζωή: μήπως χάσει την άγάπη του άγαπημένου της.

Ο Τολστόι πάλι φαινόταν άπομόνος και πολύ έρωτευμένος. Τη στιγμή ήταν ή άνημπονησία του, οι άρραβόνες τους μόλις μια μάδα κράτησαν.

Την ήμέρα του γάμου, πολύ πριν πηγε ιδιαιτέρως τη μικρή μητέρα του, κάθισε δίπλα της και άρχισε να τη βασανίζει, κάνοντας της

της, δυο ήλότητες έρωτήσεις. Τόσο δέ τη στενωχόρησε μ' αυτές ώστε πού τέλος ή φωνή άναλύθηκε σε δάκρυα και τα μάτια της έμειναν στην ήμερα φουσκωμένα.

Ήρθε τέλος ή στιγμή να φύγουν οι μελλονύμφες για τη εκκλησία:

Η Σόνια τυλιγμένη στον πέπλο της, έδειχνε μεγάλη άνησυχία. Ο Τολστόι είχε εξαφανιστή... Οι δεσποινίδες της τιμής δεν έκυρβαν κι' αυτές την άνησυχία τους και τα μπουκέτα που κρατούσαν στα χέρια τους παραμόντουσαν...

Μά ώρα πέρασε... δυό...

Η ίδια ότι ο Τολστόι την είχε εγκαταλείψει, έκανε τη Σόνια να κλονιστή και να χλωμάξη όλοένη και πιο πολύ...

Έξανα όμως έφτασε ο ύπηρέτης του, ο όποιος με τραγικές χειρονομίες τους έξηγήσε ότι είχε φυλάξει κατά λάθος το γαμπριάτικο παρακάμσο του κυρίου του στις άποσκυές του που τις είχε δέσει για το γαμήλιο ταξίδι, ότι έπρεπε να τις λύσουν πάλι, ως και να αναβάλουν για δυο τρεις ώρες το γάμο.

Έτσι κι' έγινε πράγματι.

Μετά το γάμο, οι νεόνυμφες ξεκίνησαν για το γαμήλιο ταξίδι τους. Ένα υπέροχο άμαξι με έξη άλογα. Η βροχή του Σεπτεμβρίου χτυπούσε την καπνιστή του άμαξιού κι' ή Σόνια είχε μαζευτεί σε μια γωνιά πλάι στο στήθος της.

Στο ξενοδοχείο όπου κατέλυσαν, το πολυτελές άμαξι τους έγεινε άπορημνι να τους παραχωρήσουν την πιο όρατα κάμαρη, την κάμαρη του Τσάρου, όπως την έλεγαν.

Ο Λέων Τολστόι έγραφε εκείνο το βράδυ στο ήμερολόγιό του:

22 Σεπτεμβρίου 1862. — Άπέραντη ευτυχία. «Επειτ' από μια τέτοια ευτυχία θάπρεπε να τελειώνη ή ζωή. Δατρεύω τη

αυτή μου, τη λατρεύω όσο ποτέ δεν άγάπησε άνθρωπος.»

Μά έπειτ' από χρόνια, ο ίδιος έγραφε σκληρά στη λατρεμένη του Σόνια:

«Δεν μπορώ να ζήσω πεινά μαζί σου, θέλω να χωρίσουμε. Εκεί που βρίσκεσαι, εσύ, άέρας εινε δηλητηριασμένος.»

Και στο τέλος, σε ήλικία ογδόντα δυο χρόνων, την εγκατέλειψε για να πάει να γίνη έρημιτης.

ΤΑ ΠΑΡΑΔΟΞΑ

ΤΟ ΠΙΟ ΜΑΡΤΥΡΙΚΟ ΤΑΞΕΙΔΙ

— Ένας νέγρος λαθρεπιβάτης ο όποιος είχε τρυπώσει σε ένα πλοίο που ταξίδευε για την Νότιο Άφρική, κατά την διάρκεια του ταξιδιού τραυματίστηκε σοβαρά. Η εθδής κατόπιν τρελλάθηκε από τον μεγάλο τρόπο που δοκίμασε.

Οι λεπτομέρειες του παθήματός του εινε άρκετά περίεργες.

Με το σκαπανέβασμα του πλοίου ένας έλέφας και δυό—τρία άλλα άγρια θηρία που βρισκόντουσαν στο άμπάρι και κοντά στη κρύπη του νέγρου, έέφυγαν από τα κλουβιά τους και πρήχθηκαν επάνω του!

Παραδόξως όμως, τα θηρία δεν τον άγγιξαν, ίσως έπειδή είχαν προσβληθώ από... ναυτίασι (!), αλλά το άνακάτεμμα αυτό, νέγρου και θηρίων που διήρκεσε, πέντε δλόκληρες ώρες — όσες ώρες χρειάστηκε το πλοίο για να διασχίση τα παραγμένα νερά του Βισκαϊκού κόλπου—ήταν άρκετό για να κάνει τον άνθρωπο να τρελλαθώ

ΓΙΑ ΝΑ ΞΕΡΕΤΕ

Η ΑΡΙΘΜΗΣΙΣ ΤΩΝ ΣΠΙΤΙΩΝ

Το σύστημα της άριθμήσεως των σπιτιών εφαρμόσθηκε, για πρώτη φορά, στο Βερολίνο, στα 1795. Ο τρόπος όμως της άριθμήσεως ήταν διαφορετικός από σήμερα. Η άριθμηση άρχισε από τη μεγαλειότερη λεωφόρο της Γερμανικής πρωτεύουσας και προχωρούσε καί σ' άλλους τούς άλλους δρόμους.

Το 1803 εφαρμόσθηκε στη Βιέννη ένα νέο σύστημα άριθμησης των σπιτιών. Κατά το σύστημα αυτό ή άριθμηση άρχισε κανονικά από την μια άκρη κάθε δρόμου και τελείωνε στην άλλη.

Το νεώτερο σύστημα των μονών και ζυγών άριθμών εφαρμόστηκε για πρώτη φορά στο Παρίσι το 1805.

ΤΑ ΔΩΡΑ ΜΑΣ

Με 4 δελτία του «Μπουκέτου» και 8 δραχμές άποκτάτε τα έξης άριστουργήματα:

«**ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΙΣ ΦΙΛΥΡΕΣ**» Του ΑΛΦΟΝΣΟΥ ΚΑΡ

«**Η ΚΥΡΙΑ ΜΕ ΤΑΣ ΚΑΜΕΛΙΑΣ**»

Του ΑΛΕΞ. ΔΟΥΜΑ, υιού

«**Η ΜΑΝΟΝ ΛΕΣΚΩ**» Του ΑΒΒΑ ΠΡΕΒΩ

«**ΓΚΡΑΤΣΙΕΛΛΑ**» Του ΛΑΜΑΡΤΙΝΟΥ

«**ΜΙΜΗ ΠΕΝΣΟΝ**» Του ΑΛΦΡΕΔΟΥΜΥΣΣΕ

Στον τόμον της «ΜΙΜΗ ΠΕΝΣΟΝ» συμπεριλαμβάνεται και ή γεμάτη πάθος έρωτική Ιστορία της ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΑΣ ΝΤΑ ΡΙΜΙΝΙ και οίπαθητικοί «ΕΡΩΤΕΣ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ ΜΑΡΓΚΟ».

Έπίσης με τα ίδια δελτία και δραχμές 8 άποκτάτε και την «ΠΑΝΗΓΩΜΕΝΗ ΚΑΡΔΙΑ» του Όνορέ Μπαλζάκ και την «ΣΦΙΓΓΑ ΤΩΝ ΠΑΓΩΝ» του Ίουλιου Βέρν.

Επίσης άρχισε ή διανομή του νέου αισθηματικού άριστουργήματος της ΝΤΕΛΛΥ

«**Ο ΕΡΩΣ ΘΡΙΑΜΒΕΥΕΙ**»

Προσεχώς θα κυκλοφορήσει το έργο

«**ΔΥΟ ΚΑΡΔΙΕΣ ΠΟΥ ΑΓΑΠΗΘΗΚΑΝ**»

ΤΟΥ ΑΛΕΞ. ΔΟΥΜΑ (πατρός) κλπ. κλπ.

ΔΙΑ ΤΟΥΣ Κ. Κ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΣ ΜΑΣ ΜΟΝΑΔΙΚΗ ΕΥΚΑΙΡΙΑ!

Πολλοί άναγνώσται μας ζητούν να άποκτήσουν όλην την σειράν των παλαιότερων εκδόσεων του «Μπουκέτου» για να μην λείπει τίποτε από την βιβλιοθήκην των, καθώς και την σειράν των έκδοθέντων μέχρι τούδε ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΩΝ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ», τα όποια εινε πλήρη Έλληνικής έκλεκτής συνεργασίας των καλύτερων Έλλήνων λογογράφων.

Η Διεύθυνσις του «Μπουκέτου» πρό της ομαδικής αυτής αιτήσεως εύρεθείσα και επιθυμούσα να ευχαριστήση τους άναγνώστας του «Μπουκέτου» και της Οικογένειας, άπεφάσισε εις όσους προσκομίζουν εις τα γραφεία μας τα τέσσερα δελτία και λαμβάνουν τας νεωτέρας εκδόσεις μας, να παρέχη με πέντε μόνον δραχμάς διά τας Άθήνας και έξ δραχμάς διά τας έπαρχίας τα έξης βιβλία:

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΜΕ ΤΗ ΔΙΠΛΗ ΖΩΗ

Του Ρ. ΣΤΗΒΕΝΣΟΝ

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΒΑΛΤΟΥ

Της ΣΕΛΜΑΣ ΛΑΤΚΕΡΛΕΦ

Η ΜΟΝΟΜΑΡΤΗΡΗ Του ΕΡ. ΜΥΡΖΕ

Η ΣΟΝΙΑ Της ΓΚΡΕΒΙΛ

Και ΔΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ ΤΟΥ ΑΡΘΟΥΡΟΥ ΓΟΡΔΩΝΟΣ ΡΥΜ

Του ΕΝΤΙΓΑΡ ΡΟΕ

(δύς τόμοι, έκαστος δρ. 5 διά τας Άθήνας

και 6 διά τας Έπαρχίας)

Και τα όκτώ περίφημα

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ

που τιμώνται δρ. 25, πρὸς 5 δραχ. έκαστον διά τας Άθήνας και

6 διά τας Έπαρχίας έλεύθερα ταχυδρομικῶν τελευτών.

Διά το έξωτερικόν επί πλέον τα ταχυδρομικά έξοδα.

Είδοποιούνται όμως οι άναγνώσται μας ότι τα βιβλία

αυτά πρέπει να τα ζητήσουν άπ' ευθείας από τα γραφεία μας

καθ' όσον δεν θα σταλῶσι εις τα κατά τόπους Πρακτορεία

των έφημερίδων.

ΤΑ ΜΟΝΤΕΡΝΑ ΕΙΔΥΛΛΙΑ

ΟΙ ΕΡΩΤΕΣ ΤΩΝ ΑΕΡΟΠΟΡΩΝ

Πώς αγαπούν ή γυναίκες τους «άσους» του αέρα. Η δραματικές αυτοκτονίες τους. Η «μικροβίωση» των διαφόρων σταθμών. Μια επίσκεψη στη Γενεύη. Τα μπάρ των αεροπόρων κι' η τρυφερές φίλες τους. Μια τραγωδία μπροστά στο ραδιόφωνο. Το δραματικό τέλος του αεροπόρου Τζώρτζ Γουάκερ. Γιατί είναι τρελλοί κι' εθυμοί οι αεροπόροι. Πού οφείλεται ή μεγάλη επιτυχία τους στις γυναίκες κλπ. κλπ.

ΤΟΝ έρωτα οι ναυτικοί έχουν βγάλει το κακό όνομα κι' οι αεροπόροι έχουν τη χάρη. Αυτό τουλάχιστον απέδειξε μια έρευνα του Γάλλου δημοσιογράφου Ρενέ Μαροσό. Σας την μεταφράζουμε, γιατί έχει αρκετό ενδιαφέρον και γιατί δείχνει ότι κι' ακόμη στην εποχή του αεροπλάνου, ή γυναίκες εξακολουθούν να είναι ευκολόπιστες.

«Καταληκτικά πράγματα συμβαίνουν στον πλανήτη μας, γράφει ο Μαροσό. Η γυναίκες αυτοκτονούν ακόμα από έρωτα! Ναι, παίζουν με τα πιστόλια και με τις καρδιές των ανδρών, μέχρι τη μέρα που μια σφαίρα θα κόψει το νήμα της ζωής τους. Συνήθως, έχει παρατηρηθεί ότι ο μοιραίος φίλος τους, τελευταίος, είναι πάντοτε αεροπόρος. Ίδου μια περιεργή στατιστική: Στη Γενεύη, τον περασμένο μήνα, αυτοκτόνησαν χάρη δύο αεροπόρων δύο πεντάμορφα κορίτσια. Στο αεροδρόμιο του Μπουρζέ πάλι μια κυρία δηλητηριάστηκε από την ερωτική απελπισία της για έναν αεροπόρο. Στο Κρόντον επίσης μια γοητευτική Λονδρέζα έπεσε με τ' αεροπλάνο της κι' έγινε χίλια κομμάτια, όταν έμαθε ότι ο Γάλλος φίλος της, αεροπόρος κι' αυτός, επρόκειτο να παντρευτεί. Και ή τραγικές αυτοκτονίες εξακολουθούν να αυξάνουν τον αριθμό αυτής της μακάριας στατιστικής. Πώς τώρα καταφέρνουν ή γυναίκες να στέλνουν περίπατο τη ζωή τους για έναν πρόσκαιρο έρωτα; Αυτό είναι το «μυστήριο» που θέλουμε να εξακριβώσουμε.

«Εκείνο τον καιρό βρισκόμουν στη Γενεύη. Ένα «φρόκερ» των δεκαοχτώ θέσεων μ' είχε μεταφέρει με κάθε ασφάλεια εκεί πέρα, μαζί με τρεις διπλωμάτες, έναν ύπουλο, έναν στρατηγό και μερικούς ταξιδιώτες. Εκείνο, ωστόσο, που από την πρώτη στιγμή μου έκανε εντύπωση ήταν ο αριθμός των γυναικών που περιμεναν στο αεροδρόμιο. Ήταν όλες τους όμορφες νέες, γεμάτες ευθυμία και δροσιά. Τις έβλεπα που αγωνιζόντουσαν να ξεφύγουν από την προσοχή των υπαλλήλων και να περάσουν στο πεδίο προσγειώσεως για να βλέπουν καλύτερα τους αγαπημένους τους, όταν θα κατέβαιναν από τα σύννεφα.

— Ποιές είναι αυτές οι γυναίκες; ρώτησα κάποιον του αεροδρομίου.

— Είναι ή «μικρές», μ' απάντησε, κλείνοντας το μάτι με πονηρία.

— Δηλαδή; τον ρώτησα μη καταλαβαίνοντας.

— Η «μικρές φίλες», ή «μασκότ» των αεροπόρων μας. Είναι ή θανμάστριές τους. Έρχονται στο αεροδρόμιο για να τους ιδούν, να τους φιλήσουν και να πιούν μαζί τους ένα κοκτέιλ. Ύστερα τους αφήνουν πάλι να συνεχίσουν το ταξίδι τους προς το Παρίσι, την Σταμπούλ, τη Βαρσοβία, το Βουκουρέστι, το Βερολίνο, τις Βρυξέλλες, το Λονδίνο, το Μαρόκο, τ' Αλγέρι, την Ιταλία, τη Σαγκάι, την δυτική Αφρική ή για το γύρο του κόσμου. Κι' ύστερα περιμένουν πάλι να γυρίσουν με την ακρίβεια χρονομέτρου.

Αυτά τα κορίτσια είναι εξυπνάτα. Φαντασθήτε ότι ξέρουν να υπολογίσουν σε πόσες ώρες θα κάνει το αεροπλάνο την διαδρομή του, σύμφωνα με την αλλαγή της ατμοσφαιρικής καταστάσεως. Είναι εξετρεμένα στα μετεωρολογικά ζητήματα και ξέρουν απέξω τις μηχανές και τις μάχες τους. Πολλές μάλιστα έχουν και δίπλωμα πιλότου. Είναι ή πιο καλές κι' ή πιο πιστές θανμάστριες των αεροπόρων. Όσοσο ο άσος όταν πετάει στα σύννεφα είναι τόσο άβυσσος και τόσο άστατος! Έτσι δίνει το δικαίωμα στον κάθε αεροπόρο να εχη μια τρυφερή φίλη σε κάθε «ακάλα» της αεροπορικής γραμμής. Καμιά φορά όμως τα πράγματα μπερδεύονται. Ο αεροπόρος δεν αναγνωρίζει. Η εταιρεία του τον χρησιμοποιεί σ' άλλη γραμμή. Η μικρή φίλη του, λοιπόν, τον περιμένει μάταια να γυρίσει. Για παρηγοριά λαμβάνει από τον καλό της δυο-τρία γράμματα. Ύστερα τίποτε. Το αί-

σθηματικό ρωμάντσο τους έχει τελειώσει. Και πολλές φορές ο έρωτας του γράφεται με το θάνατο της εμορφής νέας.

Οι αεροπόροι φαίνεται ότι στην εποχή μας εξασκούν μια άκαμψη κλητική γοητεία στις γυναίκες. Τους άρεσουν, γιατί είναι τολμηροί, είναι μοι και ποτέ δεν λογαριάζουν κανένα. Κάνουν πάντα ότι περνάει από το κεφάλι τους... Κι' αλήθεια, αυτό είναι το μυστικό της επιτυχίας τους. Ρίχνονται σε μια περιπέτεια, αδιαφορώντας για τις συνέπειές τους. Ξέρουν ότι αύριο ίσως θα είναι σκοτωμένοι ή θα έχουν σπάσει τα πόδια τους κι' αυτό τους κάνει ν' απολαμβάνουν τη ζωή όσο είναι ικανοί.

Πήγα να τους δω στη Λέσχη τους και στά διάφορα μπάρ, που όποια συχνάζουν: Στο «Μπάρ των Αεροπόρων», στη «Στρατιώτικη» στον «Κόκκινο Έλικα» και στο «Αισάινο Πουλί». Πρώτη φορά είδα ανθρώπους να διασκεδάζουν με τόσο ευθυμία: — Είπε τότε λίγη ή ζωή μας! μου δικαιολογήθηκαν. Σίγουρα, ζούμε. Αύριο... μπορεί να μη ξαναπατήσουμε! Μή φαντασθήτε ότι δεν έχουμε εμπιστοσύνη στα μηχανήματά μας. Μά πως είναι η φύση των ναυτικών να θαφτούν στη θάλασσα, το ίδιο κι' οι αεροπόροι! Μοιραίο να πέσουν από τ' αεροπλάνο τους. Κι' αυτό, ακριβώς, με κάνει κουράγιο να θέλουμε ν' απολαύσουμε τη ζωή. Είμαστε οι μόνοι απ' τους ανθρώπους που λυπούμαστε γιατί ή ζωή κυλάει τόσο γρήγορα.

Αυτή τη στιγμή, ακριβώς, ο ραδιοφωνικός σταθμός ανακοίνωσε: «Αλλό! Αλλό! Το αεροπλάνο «Φ. 7» έπεσε να δίνει σημάδια ζωής. Ο καιρός χειροτερεύει. Δυνατά ρεύματα αέρος παρεστρήσαν. Αδύνατος ή διάβασις των Αλπεων».

— Καίμενε Ρούγκερ, ψιθύριζαν οι φίλοι του.

Την ίδια στιγμή άκουσθη μια απαραγκτική φωνή και μια γυνή ήρθε κι' έπεσε μπροστά στο ραδιόφωνο. Το πρόσωπό της ήταν μωρφομένο από την αγωνία κι' είχε πιασθή ή όμιλία της. Με χέρια έτρεμε προσπαθούσε πάλι να πάρη το σταθμό που είχε δώσει από την πληροφορία. Κι' ύστερα με μια τελευταία προσπάθεια σηκώθηκε, έφερε το χέρι στην καρδιά της κι' έπεσε καταγής άνασθητη. Πάθει συγκοπή της καρδιάς!

«Εκείνη την ώρα το ραδιόφωνο έδωσε πάλι ειδήσεις: «Αλλό! Αλλό! Καιρός βελτιούται. Η θύελλα υποχωρεί. Αεροπλάνο «Φ. 7» τηλεγραφεί ότι προσεγγιζόηθ δηλαδώς στο τέμμα του ταξιδιού του. Όσοι είμαστε εκείνη τη στιγμή στο μπάρ ανατριχιάσαμε. Κάποιος σκέπασε το πτώμα της άτυχης νέας με ένα τραπέζομάνδουλο βρεγμένο από τη σπορνια. Οι άλλοι κάνανε μηχανικά το παρόμοιο.

Κι' ύστερα ή μουσική άρχισε πάλι να παίζει τους εθιμικούς σκοπούς της τρυφερά ζευγάρια να στροβιλίζονται στα βήματα του χορού. Τα γκαρδόνια άρχισαν να βγάζει έξω το πτώμα, χωρίς ν' άνησινουν τους πελάτες...»

«Ένας αεροπόρος φίλος μου έμαθε αυτή τη στιγμή σε' αϊτί μου και με θυμίζω:

— Γιατί είσαι τόσο ταραγμένος; — Έκασμε, λοιπόν, τόσο εντύπωση ένας τρυφερά ζευγάρια να στροβιλίζονται στα βήματα του χορού. Τα γκαρδόνια άρχισαν να βγάζει έξω το πτώμα, χωρίς ν' άνησινουν τους πελάτες...»

(Η συνέχεια είς την σελίδα 1853)

ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΣΕΛ'ΔΕΣ

ΠΟΙΑΝ ΑΠ' ΤΙΣ ΔΥΟ;

(Μονόλογος για νέα κοπέλλα)

(ΗΚόρα κάθεται μπρος σ' ένα μινιό τραπέζι. Κιτάει με μπερδεμένη, οσπιομένη, δυο φωτογραφίες, τις οποίες ποτέ παίρνει και ποτέ άρνει πάλι σ' ατό τραπέζι, διακρίνοντας τα χείλη της και κατσουφιστάς.)

Ποιά άπ' τις δυο; Ποιά είναι ή καλύτερη;... Σε ποιάν άπ' τις δυο είμαι πιο όμορφη... (Διακρίνοντας τον έαυτό της)... σε ποιά άπ' τις δυο είμαι λιγότερο άσηχημη... Ούτε εγώ ξέρω... Σ' αυτή ή σε τούτη;

Η μητέρα μου προτιμάει αδιήν έδώ... μά ο πατέρας μου προτιμάει την άλλη... Γι' αυτό ενώ πρέπει να διαλέξω μεταξύ των δυο... (Στακάνει τις φωτογραφίες και τις εξετάζει διαδοχικά.) Τά μάτια μου είναι πιο μεγάλα έδώ... μά στην άλλη το στόμα μου είναι πιο μικρό... κι' έξ' άλλου το ύψος μου είναι πιο σεμνό, πιο γλυκό, πιο ήπιο... (Κιτάζοντας την πρώτη φωτογραφία) Άπεναντίας έδώ φαίνομαι πιο κοκκέτα... Φοράω βραδυνη τουαλέτα... Έχω τά μαλλιά μου ήτοιλασμένα της ώρας... χμι... χμι... φαίνονται σάν μια νέα άπ' αυτές που δεν κάνουν άλλο παρό... τά τρέχουν στις κοσμικές συγκεντρώσεις... (Ζωηρά). Πράγμα που δεν είμαι καθόλου... (Στακάνει τη δεύτερη φωτογραφία). Σ' αυτή πάλι φαίνονται σάν μια φρονιμη κορροπη... το φρόμα μου είναι μάλλον κλειστό... το ύψος μου ήπιο, γαλήνιο... μά λιγότερο γοητευτικό.

(Με άποκομηνία). Έτσι μουρχεται να διαλέξω μια από τις δυο φωτογραφίες στην τύχη... (Αναποδογυρίζει τις φωτογραφίες, τις μπερδεύει, μά στέκεται ήρπικά.) Όχι ή τήχη έγγελάει συχνά...

Η καρδιά μου ταλαντεύεται άναμεσα καί στις δυο... Μά τι λέω... δεν τρανιεύεται καθόλου ή καρδιά μου... Βασανίζομαι έτσι γιατί τριονίζω γιατί ή δική του καρδιά...

Ναι, για την καρδιά του ήτοιλασμένη και άγνώστου μνηστήρος μου. Λιγότερο... Όχι έντελώς, γιατί από το πρώτο έρωτά της φωτογραφία του... ή θεία μου την έπαιξε από την πόλη που μένει, στους γονείς μου... Αυτή φροντίζει γι' αυτό το συνικέσιο.

Αν μ' άρεισει; Ρώτησε καρίς άνα άρεσει; Θεέ μου, ναί... Άν δεν συνέβαινε αυτό, δεν ή άνησινούσε τόσο για να του άρεσει... Ενώ με τη σειρά μου... δεν είμαι βέβαια σε θέσι άπέλασιν... Έχω την προίκα μου... καί μέσα μου που είναι όμορφη... το στόμα μου... Μά τι τά θέλω... τά σάς ήρωλογώσω... καί με ήρωτη φωνή άκούω, άνάμεσα σε τόνους άλλους νέους, με κατέκτησε ή άποστάσεως.

Ναι, έξ' άποστάσεως... Η περιπέτεια ή δική μου θα λέγεται άποστάς... έρωας κεραυνοβόλος χάρις σε μια φωτογραφία... Στην άρχη όπόστο έρριξα στη φωτογραφία του ένα βλέμμα άδιαφορο, φαινομενικό... (Δεν πρέπει ποτέ να κολακεύουμε τους άντρες, έτσι και στη φωτογραφία του... Αυτό είν' ένα άέτιμα.)

Και είπα κατόπιν στη μαμά, που περίμενε την άπάντησή μου με άγνια: (με τόνο έλαφρό) Δέν είναι καλός!

Μά μέσα μου συγχρόνως άκούω μια φωνή που μου έλεγε: «Είσε έκτακτος! Ναι! Ναι! Αδύνατον δέν τον άποστήσει!»

Τι άποστή αλήθεια, που είναι με τη σκέψη του το λογαγόν, με το λατό του μουστακάκι που ίσκιώνει τά χαμογελαστά που ίσκιώνει τά μεγάλα του μάτια... έινε αλκυονίδια και χύδια... (Με έθουσιασμό.) Έίσε σε' άέτιμα... (Χαμηλώνοντας τά μάτια μου) Αλλάζοντας τόνο... Είσε σε' άέτιμα... Είσε σε' άέτιμα... Μά τι είν' αυτό που έπαθα; Νά τον έρωτεύθ από μια φω-

τογραφία... Σίγουρα θάμαι μια κοπέλλα έπιτόλαιη... Ξέρω τι άνδρω... πως είναι σέο χαράτσηρα; Μά όχι! Όχι! Η θεία μου τον ξέρει καλά και μάς έγραψε πως έχει όλα τά χαρίσματα που μπορεί να συγκεντρώνη ένας άνδρας... Είσε σοβαρός, έξυπνος, μορφωμένος, άγαθός... Το μέλλον του ως άξιοματι-ού, άνοίγεται μπροστά του λαυρό...

(Στακάνοντας τις φωτογραφίες.) Κ' εγώ... Κ' εγώ τι έντύπωσι θα έω κάνω; Θα νοιώση την καρδιά του να χτυπά λίγο πιο δυνατά καθώς θα κυτάζει τη φωτογραφία που θα του στείλω... Θα νοιώση το κεραυνοβόλο έρωτα που αίσθήθηκα εγώ γι' αυτόν σήμερα το πρωί, καθώς τον είδα για πρώτη φορά στη φωτογραφία του;

Η θεία μου του έγραψε πως έχω γούστα σοβαρά, ήθικες άρχες... καί τά λοιπά... καί τά λοιπά... Ναι, αλλά ή φωτογραφία μου με την τουαλέτα έσπερίδος μπορεί να τόν τρομάξει... Έχω σ' αυτή ύφος κοκκέτικο, είρωνικό, προκλητικό... Τά μάτια μου είχαν έμφρασι κάτωσ τολμηρή που δεν θα του άρέσει ίσως... Έξ' άλλου αυτή ή φωτογραφία δεν δίνει την πραγματική μου φουσιγονομία... Δίνει τη φουσιγονομία που έχω όταν πηγαίνουμε σε κοσμικές συγκεντρώσεις, όταν, όπως είναι φυσικό, θέλω να φανώ λίγο κοκκέτα...

Είσε προτιμώτερη ή άλλη που με παρουσιάζει σάν φρόνιμη φοιτήτρια... Ω! ναί... αυτή δεν θα τόν τρομάξει... Έχω ύφος ύποτακτικό... έκ των προτέρων... Ναι, ναί, κύμπε άγνωστε μνηστήρα μου, θα με κάνης δει θέλεις όταν θα παντρευτούμε... ή γυναίκα πρέπει να ήπακούη στο δάναλ...

Φαίνομαι σ' αυτή τη φωτογραφία έτοιμη να ήπακούω στο συζυγικό ζυγό...

Ναι... αλλά άν αυτή ή φωτογραφία δεν του άναε καμιά έντύπωσι;

Άν βλέποντας την, με νομίξει για καμιά άνόγη κοπέλλα, που δεν έχει καθόλου από κόσμο; Γι' α μια γυναίκα που θα τά χάζη μόλις θα την πάη σε μια συγκεντρώσι και θ' άρχιση να τραυλίζει;... Για μια άσημαντη νοικοκυρούλα;

Θεέ μου! Θεέ μου!...

Ποιάν άπ' τις δυο να διαλέξω; Ω! να μή μπορώ να διαβάσω μέσα στη σκέψη του! Νά μή ξέρω τά γούστα του!

(Βγάζον άς έξω μια μικρή χαρούμενη) «Ω μου ήρθε μια ιδέα! Ποιός μ' έμποδίζει να του στείλω καί τις δυο!»

Ναι, τις δυο φωτογραφίες... Κι' αυτήν που με παρουσιάζει σάν κοσμική νέα καί την άλλη που με δείχνει για κορίτσι του σπιτιού, καί αυτήν όπου φαίνομαι κοκκέτα κι' αυτή όπου φαίνομαι άέτιμα... Ποιός μ' έμποδίζει να του τις στείλω, άφου-καί στις δυο είν' εγώ, άφου κι' ή μια κι' άλλη θάκουν την ίδια καρδιά για να τον άνατήσω.

Θά του φανώ έτσι, όχι πιά μια γυναίκα... αλλά ή γυναίκα με άρχισο κεφαλαίο... Η διπλή και γοητευτική γυναίκα.

Θά είναι έτσι ή ίδια άντέλλος του έαυτού μου... Άν τον παντρευτώ, θα γίνω ή μια ή ή άλλη, σύμφωνα με τή θέλησή του... (Άποφασιστικά.) Έκτός από άν θέλει να είμαι καί τά δυο... καί καί άπ' τί... κοσμική καί γυναίκα του σπιτιού...

(Στακάνοντας χαρούμενη τις δυο φωτογραφίες) Είπαμε λοιπόν... Θα του τις στείλω καί τις δυο... Κι' αυτός θα διαλέξη...

HENRIETTE BEZANCON

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΛΟΥΣ

Ένα πρόχειρο κι' άποστο καλλιτεχνικό φωτόαπο κατά των καλών, είναι καί το έξης: Πάρε ένα φύλλο έρσος, τά βράζε σε πολύ δυνατό βράση, καί τό δένει πάνω στον καλό...

Σε λίγες ήμέρες, ο καλός θα ή έσπανιστή τελείως, άν ήλάξετε ταχτικά τό φύλλο αυτό.

Ποιάν από τις δυο;... Ποιάν από τις δυο;...

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΖΩΗΣ

Α'.
"Ο Προκόπης Κολαούζος ήτανε στο μαγαζί του με τους δυο άχώριστους φίλους του: Τόν Παντελή και τόν Θανάση.
Αυτό τόν μαγαζί, πέρα στού Μανίνα, τὰ πρώην καρβουνιάρικα, ήτανε μιά ταβέρνα από τις

πιό παλιές.

"Ένα μακρινάρι με τὸ πάτωμα σκεβρωμένο, με τὸς τοίχους μαυρισμένους, με τὰ βαρέλια ποτισμένα, πάνω σὲ χοντρά, παμπάλακα δοκάρια, μ' ἕνα πατάρι, πού συγκοινωνοῦσε με τὸ κάτω μαγαζί με μιά σκαλίτσα χιλιοπαλωμένη...

Σ' αὐτὸ τὸ πατάρι ὁ Προκόπης Κολαούζος εἶχε βάσει τὸ σενοῦκι του, τὸ κρεβάτι του καὶ τὴ θρησκεία του—μ' ἄλλα λόγια τὰ εἰκονίσματα καὶ τὸ καντήλι. Εἶχε, μάλιστα, ζωγραφίσει με τὸ χέρι του, με σχέδιο πρωτόγονο καὶ γραμμὲς ἀτσάλες καὶ κάτι ἀγγελάκια παράξενα στὸν τοίχο, πού τάλεγε ἐξαπτερύγια Χερουβεὶμ!

Εἶχε ἀκόμα κι' ἕνα μικρὸ κερόστασι, π' ἀνάβε τὰ κεριὰ του, τὶς μεγάλες γιορτές. Κάθε τόσο θυμιάτιζε κι' ἀφινε συχνὰ τὴν παρέα του γιὰ ν' ἀνέβη νὰ πῇ «τ' ἀγιοτικὰ» του, νὰ ψάλλη καὶ νὰ σταυροκοπήθῃ.

Αὐτὰ τὰ συνήθεια τοῦχανε κολλήσει ἀπὸ τὸν καιρὸ πού του πέθανε ἡ γυναίκα του. Αὐτὸς ὁ θάνατος τοῦχε γυρίσει τὴ σκούφια. Γιὰ πρώτη φορὰ τὰ μάτια του ἀντικρύσανε σ' ὅλο τὸ μεγαλεῖο της, τὴ μυστικὴ δύναμι πού κυβερνᾷ τὸν κόσμο. Τὸν εἶχε χτυπήσει σ' αὐτὴν ἀγαποῦσε περισσότερο στὸν κόσμο, σ' αὐτὴ τὴ γυναίκα πού τοῦχε παρασταθῇ στὴ ζωὴ του σὰ φιλενάδα, σὰ μάννα καὶ σὰν ἀδερφή.

—Υπάρχει κάτι—ἔλεγε μέσα του, γυρίζοντας ἀπ' τὸ νεκροταφεῖο: "Υπάρχει Θεὸς ὅς τάχουμε καλὰ μαζί του; κανένας δὲν ξέρει τί γίνεται στὸν ἄλλον κόσμο!

Τὴν εἶχε ἀγαπήσει αὐτὴ τὴ γυναίκα. "Ἦταν ἡ ἐποχὴ πούκανε μικροτοκογλύφος. Προεξοφλοῦσε τὰ φυλλάδια τῆς συντάξεως, πού τὸν πῆγαιναν ἡ χήρες τῶν ἀπεξιωματικῶν τὸν ναυτικοῦ—καμμιά φορὰ καὶ τῶν ἀξιωματικῶν. Πηγαῖναν ἡ κακομοιροῦλες, τὴ νύχτα, στὴν ταβέρνα του, ποῦτανε πασπαλισμένη με τὴ σκόνη τοῦ πετροκάrbουνοῦ καὶ πρόσμεναν ὥρες, ὥσπου νὰ ἐσδειάσῃ νὰ τις δώσῃ λίγους παράδες γιὰ τὸ ψωμί τῶν παιδιῶν τους. "Ανάμεσα σ' αὐτὲς εἶχε ξεχωρίσει ὁ Προκόπης τὴ γυναίκα του.

"Ἦτανε μιά γλυκειὰ κι' εὐγενικὴ γυναικούλα, τόσο ντροπαλὴ καὶ τόσο τῆς ἀνάγκης, πού μόλις πατοῦσε τὸ κατῶφι τῆς ταβέρνας βουρκωνε τὰ μάτια της. "Ἦτανε χήρα κάποιου ἀρχικλεμιστῆ—μηχανικοῦ, πού μεθυσμένος μιά μέρα ἔπεσε σὲ καράβι, ἀπὸ τὰ κάγκελα ψηλὰ κάτω σὲ λεβητοστάσιο, κι' ἀπόμεινε στὸν τόπο.

Μ' ὅλο πούτανε ντροπαλὴ, πηγαίνονταν στὴν ταβέρνα, νὰ παίρνῃ τριάντα-τριάντα δραχμὲς τὰ λεπτά της, προεξοφλώντας ἀπ' τὸ Γενάρη, τὸν Ἀπρίλη.

Μιά νύχτα, πού τὸν εἶχε βρῇ μονάχο στὴν ταβέρνα, ὁ Προκόπης τῆς εἶπε ἀπότομα:

—Ἀκου νὰ σοῦ πῶ, κυρά μου!... Αὐτὸ τὸ σῦρε κι' ἔλα, δὲν θὰ τελέψῃ ποτέ. Δὲν ἔρχονται μιά καλὴ κοντὰ μου;

Αὐτὴ κοκκίνισε:
—Δὲν καταλαβαίνω, τοῦ εἶπε.

—Τί δὲν καταλαβαίνεις; "Εγὼ εἶμαι ἕνα ξερό κορμὶ στὸν κόσμο. Καὶ τοῦ λόγου σου τὸ ἴδιο... Καὶ θέλω νὰ παντρευθῶ... "Αν πῆς τὸ ναί, θὰ γλυτώσῃς κι' ἐμένα καὶ θὰ γλυτώσῃς καὶ σὺ, φουκαριάρα, πού παιδεύεσαι... Θέλεις;...

—"Ετσι, μάνι-μάνι;
—"Εγὼ δὲ στὸ λέω μάνι-μάνι. "Εγὼ τὸ σκέφτηκα. Σκέψου του καὶ σὺ καὶ μοῦ λές ἀδριο-μεθαῖριο!

Σήκωσε τὰ μάτια καὶ τὸν

"Ακου νὰ σοῦ πῶ, κυρά μου... Δὲν ἔρχονται μὲν καὶ καλὴ κοντὰ μου;

εἶδε. "Ο Προκόπης δὲν ἦταν ὁμορφος. Εἶχε ὁμως πρόσωπο εὐχάριστο, με μεγάλα μάτια, γέματα καλωσύνης κι' ἐξυπνάδα:
—Δὲ σὲ ξέρω καλά, τοῦ εἶπε:
"Ἀσε νὰ γνωριστοῦμε πρώτα καὶ σουλέω...

"Ἀρχισε νὰ πηγαίνει πὶο συχνά, νὰ παίρνῃ τὰ ρούχα του σὲ σπῆτι της, νὰ τὰ πλένῃ, νὰ τὰ σιδερώνῃ, νὰ τὰ μπαλώνῃ, νὰ τὸν φροντίζῃ. Κι' αὐτὸς τὴ βοηθοῦσε, τῆς ἔδινε μικροχαρῶματα, τὴν κρατοῦσε καὶ μιλοῦσαν. Πρὶν τὴ γουστάρει, μὰ σιγά-σιγά τὴν ἀγάπησε. Μιά μέρα, π' ἀλλάζανε λόγια γλυκά, τὴν ἀγκάλιασε, τὴ φίλησε, τὴ ρώτησε:

—Μ' ἀγαπᾷς;

Κι' αὐτὴ τὸν ἀποκρίθηκε γελαστά:

—Λιγάκι!...

"Ο γάμος γίνθηκε στὴ φανερωμένη τῆς Κούλουρης. Τῆς ἔπιασε ἐνασπιτάκι, κοντὰ στὸ μαγαζί καὶ τῆς τὰ κουβαλοῦσε δια. Δὲν τῆς ἔλειπε τίποτα. Στὸν ἐνάμιου χρόνον ἦρθε καὶ τὸ παιδί, ἀγοράκι, νὰ στρογγυλέψῃ τὴν εὐτυχία τους. "Ο Προκόπης πετοῦσε ἀπ' τὴ χαρὰ του. Τὸ βαφτίσανε Γιάννη, τ' ὄνομα τοῦ μακαρίτη τοῦ παπποῦ του.

"Απάνω στὸν ἐνάμιου χρόνον τῆς εἶχε παρουσιάστῃ ἀρρώστεια παράξενη: "Ἀρχισε νὰ τρέμῃ, νὰ μὴν τὴ βαστάει τὰ πόδια της... "Ο Προκόπης, ἀφοῦ γύρισε μὰτια δλους τοῦς γιτροῦς τῆς Ἀθήνας, ἀποφάσισε νὰ φέρῃ καθηγητὴ ἀπὸ τὴ Βιέννη, πού τοῦ κόστισε τὰ μαλλοκέφαλά του. Μὰ κι' αὐτὸς δὲ μπόρεσε νὰ κάνῃ τίποτα. "Ἡ γυναίκα πέθανε παράλυτη. "Ο Προκόπης γέρασε δέκα χρόνια μέσα σὲ δυὸ μῆνες. Δὲν τὸ γυροῦσε τὸ μυαλό του. Πέρασε πολλὸς καιρὸς, ὥσπου νὰ τὸ γυνὴ πῶς τὴν ἔχασε. Εἶχε βάσει στὴν κἀμαρά της ἕνα πιάτο με νερό, γιὰ νὰ γυρίσῃ ἡ ψυχὴ της καὶ νὰ πῇ. Καὶ τὴν ἄλλη μέρα εἶδε μέσ' στὸ πιάτο ἕνα μαυραδάκι—ἀπὸ τὴν κἀμαρά τοῦ κερικοῦ. Μὰ κανένας στὸν κόσμο δὲ θὰ μπορούσε νὰ τοῦ ἀλλάξῃ τὸ κεφάλι καὶ νὰ τὸν κάνῃ νὰ πιστέψῃ πῶς αὐτὸ τὸ μαυραδάκι δὲν ἦταν ἀπὸ τὴν ψυχὴ τῆς μακαρίτισσας—ἕνα σημάδι πῶς εἶχε γυρίσει κι' εἶχε πῇ... Τὴν ἐνοιῶνε κοντὰ του, στὸν ἀέρα σὲ σπῆτι, σὲ μαγαζί... Ὡστόσο, τὸ μικρὸ ὑπόφερε. Κι' ὁ Προκόπης ἀναγκάστηκε νὰ κάνῃ τώρα καὶ τὴ μάννα. Ξενοίκιασε τὸ σπιτάκι. Πῆρε τὸ Γιαννάκι στὴν ταβέρνα: τὸ βάλε σὲ πατάρι σὲ μιά κούνια, πλάι σὲ κρεβάτι πού κοιμότανε κι' ὁ πατέρας. Ξαγρυπνοῦσε νὰ τὸν νταντεύῃ καὶ νὰ τὸ νανουρίζῃ. Ἐκεῖ πάνω τ' ἀνάθρεψε καὶ τὸ μεγάλωσε, σὰ τὴν καλύτερη παρὰ μάννα. Κι' ἄμα οἱ φίλοι του, ὁ Παντελῆς κι' ὁ Θανάσης, τὸν πειράζανε, τοῦς ἔλεγε:

—Οἱ ἀνθρώποι ἔχουνε βίτσια. "Ἄλλος ἔχει τὰ χαρτιά, ὁ ἄλλος τὸ κρασί, ὁ ἄλλος τὶς γυναῖκες, ὁ ἄλλος τὸ λουᾶ... "Εγὼ καὶ ἐγὼ αὐτὸ τὸ παιδί.

"Ἦτανε τὸ πὶο μεγάλο πανηγύρι, στὴν ταβέρνα, τὴν ἡμέρα πού αὐτὸ τὸ παιδί, πῆγε γιὰ πρῶ-η φορὰ σὲ σχολεῖο. "Ο Προκόπης τοῦχε πάρει τ' ἀλφαβητάριό του καὶ τοῦ τῶχε δέσει κομψά. Τοῦχε ἀγοράσει καὶ μιά πλακίτσα εὐρωπαικῆ με τὸ κοντύλι καὶ τὸ σφουγγαράκι της, κρεμασμένα στὴν ἄκρη καὶ τῶχε βάσει σὲ μὴ σακκίτσα ἀπὸ μαῦρο μουσαμῆ.

—Ἀῖντε σὲ καλὸ, παιδί μου, αῖντε σὲ καλὸ, ἀγαπᾶμαι μου, τοῦχε πῇ, ξεπροβοδίζοντας το' κι' ὁ Θεὸς νὰ σὲ φέρῃ σὴ νὰ γίνῃς καλὸς ἄνθρωπος.

Κι' εἶχε βγεῖ σὲ κατῶφι τῆς πόρτας νὰ τὸ ἴδῃ πὺ ποῦ τρεβοῦσε, κουνιστὸ καὶ χαρούμενο, γιὰ τὸ σχολεῖο του, ὅπου χάθηκε στὴν ἄκρη τοῦ δρόμου. "Ο Προκόπης εἰχε ἀπομείνει με μὰτια δακρυσμένα. Ὅλη τὴν ἀγάπη, ὅλη τὴν ἱστορία, ὅλες του τὶς ἐλπίδες, ὅλα τὰ τὰ ὄνειρα, τῶχε συγκεντρώσει

σ' αὐτὸ τὸ παιδί. Κι' ἦτανε τώρα τὸ πρῶτο βῆμα πούκανε γιὰ τὴ ζωὴ. Τὸ δρόμο θάπαιρνε! Μιά ἀόριστη ἀνησυχία κυρίευσεν τὴν ψυχὴ του. Ἀγρυπνῶς τὸ παρακολουθοῦσε ἀπὸ κεινὴ τὴν ἡμέρα. Τὸ μεσημέρι καὶ τὸ βράδυ ἔστελνε τὸν παραγυῖο του καὶ τὸ συνόδευε ὡς τὸ μαγαζί. Καὶ μιά φορὰ τὴ βδομάδα πηγαινε ὁ ἴδιος σὲ σχολεῖο, νὰ ρωτήσῃ τὸ δάσκαλο ἂν ἦταν εὐχαριστημένος. Καὶ σὲ σχολεῖο τὸν εἶχανε γιὰ παράδειγμα γονιοῦ καὶ τὸν τιμοῦσαν...

"Ο Προκόπης ἀναθυμῶτανε τώρα στὴν ταβέρνα του, καὶ κοιτοῦσινε με τοῦς παλιούς φίλους του, τὸν Παντελῆ καὶ τὸν Θανάση, τὰ εὐτυχισμένα κείνα χρόνια... Τ' ἀναθυμῶτανε κι' ἀναστενάει...

"Ἀπ' τὶς ὀρθάνοιχτες πόρτες φαινόταν ἡ προκυμαία, τὸ λιμάνι, τὰ βαπόρια, ἡ ἀραγμένης μαοῦνης με τὸ κάρβουνο κι' ὁ οὐρανὸς, ὅλα πλημμυρισμένα σὲ φῶς γεμάτου φεγγαριοῦ. Κάπου-κάπου ἀκουγότανε μακρινὸς ἀμάνες ἀπὸ κάποιον νυχτοφύλακα μαοῦνας. "Ενα ἐξυπνητήρι κρεμασμένο ἀπὸ πάνω ἀπ' τὸ τζάκι μετροῦσε τὶς ὥρες, σ' ἕναν ἀργὸ ρυθμὸ, ἀνατολίτικο. Πλάι σὲ τζάκι ἕνας μαυροπίνακας ἔδειχνε τὰ βερσέδια, παλιὰ καὶ καινούργια, γραμμένα με τὴν κιμωλία. "Ἀντί-κρου ἀπ' τὸ τζάκι, μὴ μικρὴ κουζίνα, με λίγα φουρνέλα, λίγες κατσαρόλες ἀπάνω, ἕνα τηγάνι με μεζέδες, μερικά πιάτα κι' ἕνα τεκεκενέιο λαδερὸ, ὑπερετοῦσε τὴν πελατεία. Πίσω ἀπ' ὅλα αὐτὰ ξεχώριζε ἕνας κακομοῦτσουνας κι' ἀναμαλλιάρης νέος, με πυρρόξανθο μαλλί, ὁ Πάνος ὁ λαντζέρης. "Ἦτανε σκυμμένος με κἀτι σύννεργα καὶ μαστορεῦσε σὲ μιά γωνία...

"Ο Προκόπης ἀναστενάει πὺ θυμῶτανε τὰ περασμένα εὐτυχισμένα χρόνια... Γιατί... ν' ἀλλάξουν ἔτσι τὰ πράγματα... Φοβότανε γιὰ τὸ αἶριο... Φοβότανε μὴν ἡ τύχη τοῦ φύλαγε χειρότερα ἀπ' ὅσα εἶχε πάθει τῶρα τελευταῖα... "Ο φόβος του μεγάλωσε τόσο σὲ μιά στιγμή, πούνοιωσε τὴν ἀνάγκη ν' ἀφήσῃ τὴν παρέα του, ν' ἀνέβῃ σὲ πατάρι, νὰ προσευχηθῇ σὲ Θεό, νὰ κάμῃ τὸ ἑλεός του, νὰ τὸν λυπηθῇ. "Αναψε κεριὰ, λιβάνισε κι' ἄρχισε νὰ μουμουρίζῃ ψαλμοὺς ἀτέλειωτους... Παρακαλοῦσε γιὰ τὸ παιδί του, νὰ τὸ φωτίσῃ ὁ Θεός, νὰ τὸ φέρῃ πάλι κοντὰ του... Μπροστὰ στὶς ἁγίες εἰκόνες ξεχάστηκε καὶ ἔλασε καὶ τὴν παρέα του.

—Θάρρῃς, ρὲ Προκόπη, τοῦ φώναξε κάποτε ὁ Παντελῆς, καττάζοντας καλὰ τὸ πατάρι: Θάρρῃς νὰ πιούμε τὸ κρασί μας; Εἶπες ν' ἀνάψῃς μιά στιγμή τὸ καντήλι καὶ σὺ κάνῃς ὁ λάκρο εὐχέλαιο.

—"Ελα ντε! "Εκαμ' ὁ Θανάσης κοροϊδευτικά.

"Ο Προκόπης ἔπαψε γιὰ μιά στιγμή τὰ σταυροκοπήματα

καὶ τὴν παρέα του.

—"Ελα ντε! "Εκαμ' ὁ Θανάσης κοροϊδευτικά.

"Ο Προκόπης ἔπαψε γιὰ μιά στιγμή τὰ σταυροκοπήματα

καὶ τὴν παρέα του.

—"Ελα ντε! "Εκαμ' ὁ Θανάσης κοροϊδευτικά.

"Ο Προκόπης ἔπαψε γιὰ μιά στιγμή τὰ σταυροκοπήματα

καὶ τὴν παρέα του.

—"Ελα ντε! "Εκαμ' ὁ Θανάσης κοροϊδευτικά.

"Ο Προκόπης ἔπαψε γιὰ μιά στιγμή τὰ σταυροκοπήματα

καὶ τὴν παρέα του.

—"Ελα ντε! "Εκαμ' ὁ Θανάσης κοροϊδευτικά.

"Ο Προκόπης ἔπαψε γιὰ μιά στιγμή τὰ σταυροκοπήματα

καὶ τὴν παρέα του.

—"Ελα ντε! "Εκαμ' ὁ Θανάσης κοροϊδευτικά.

"Ο Προκόπης ἔπαψε γιὰ μιά στιγμή τὰ σταυροκοπήματα

καὶ τὴν παρέα του.

—"Ελα ντε! "Εκαμ' ὁ Θανάσης κοροϊδευτικά.

"Ο Προκόπης ἔπαψε γιὰ μιά στιγμή τὰ σταυροκοπήματα

καὶ τὴν παρέα του.

—"Ελα ντε! "Εκαμ' ὁ Θανάσης κοροϊδευτικά.

"Ο Προκόπης ἔπαψε γιὰ μιά στιγμή τὰ σταυροκοπήματα

καὶ τὴν παρέα του.

—"Ελα ντε! "Εκαμ' ὁ Θανάσης κοροϊδευτικά.

"Ο Προκόπης ἔπαψε γιὰ μιά στιγμή τὰ σταυροκοπήματα

καὶ τὴν παρέα του.

—"Ελα ντε! "Εκαμ' ὁ Θανάσης κοροϊδευτικά.

"Ο Προκόπης ἔπαψε γιὰ μιά στιγμή τὰ σταυροκοπήματα

καὶ τὴν παρέα του.

—"Ελα ντε! "Εκαμ' ὁ Θανάσης κοροϊδευτικά.

"Ο Προκόπης ἔπαψε γιὰ μιά στιγμή τὰ σταυροκοπήματα

καὶ τὴν παρέα του.

—"Ελα ντε! "Εκαμ' ὁ Θανάσης κοροϊδευτικά.

"Ο Προκόπης ἔπαψε γιὰ μιά στιγμή τὰ σταυροκοπήματα

καὶ τὴν παρέα του.

—"Ελα ντε! "Εκαμ' ὁ Θανάσης κοροϊδευτικά.

"Ο Προκόπης ἔπαψε γιὰ μιά στιγμή τὰ σταυροκοπήματα

καὶ τὴν παρέα του.

—"Ελα ντε! "Εκαμ' ὁ Θανάσης κοροϊδευτικά.

"Ο Προκόπης ἔπαψε γιὰ μιά στιγμή τὰ σταυροκοπήματα

καὶ τὴν παρέα του.

—"Ελα ντε! "Εκαμ' ὁ Θανάσης κοροϊδευτικά.

"Ο Προκόπης ἔπαψε γιὰ μιά στιγμή τὰ σταυροκοπήματα

καὶ τὴν παρέα του.

—"Ελα ντε! "Εκαμ' ὁ Θανάσης κοροϊδευτικά.

"Ο Προκόπης ἔπαψε γιὰ μιά στιγμή τὰ σταυροκοπήματα

καὶ τὴν παρέα του.

—"Ελα ντε! "Εκαμ' ὁ Θανάσης κοροϊδευτικά.

"Ο Προκόπης ἔπαψε γιὰ μιά στιγμή τὰ σταυροκοπήματα

καὶ τὴν παρέα του.

—"Ελα ντε! "Εκαμ' ὁ Θανάσης κοροϊδευτικά.

"Ο Προκόπης ἔπαψε γιὰ μιά στιγμή τὰ σταυροκοπήματα

καὶ τὴν παρέα του.

—"Ελα ντε! "Εκαμ' ὁ Θανάσης κοροϊδευτικά.

καὶ τοῦς ψαλμοὺς γιὰ νὰ τοῦς πῇ:

—"Ἀφήστε νὰ τελειώσω! μισὲς δουλειὲς θὰ κάνουμε! "Ὡς καὶ νὰ πῇτε ἕνα ποτήρι ἔφτασα!

Κι' ἐξακολούθησε νὰ ψέλνῃ. Οἱ δυὸ του φίλοι τσοῦγκρισαν τὰ ποτήρια τους:

—Στὴν ὑγεία μας!

—Μανίνα πού τὴν ἔχη με τὰ θεῖα, μουρμούρισε ὁ Παντελῆς. Τοῦ κόλλησε ἀπ' τὸν καιρὸ πού πέθανε ἡ γυναίκα του.

—Ὡστόσο δὲ μοῦ φαίνεται νὰ τὴ χάνουμε καὶ πολὺ, ἔκαμ' ὁ Θανάσης.

—Γελίεσαι, τὸν βεβαίωσε ὁ Παντελῆς. Τὴν ἀγάπαγε. Μ' εἶνε, βλέπεις τὸ σκαρὶ του τέτοιο... Δὲν ἔχει λόγια, στὰ ἔργα θὰ τὸν δῇς... Τριάντα χρόνια τὸν ἔχω φίλο! ποτέ δὲν μοῦ εἶπε μιά κουβέντα γκαρδιακή. Σ' ἀνάγκη ὅμως, ἄμα τὸν χρειάστηκα, νὰ τὰ βάλλῃ ὅλα κάτω. Νὰ κοπῇ, πού λέει ὁ λόγος. "Ἄμ' ἀρρώστησε ἡ μακαρίτισσα—κι' ἀρρώστησε βαρεῖα—αὐτὸς... πού δὲν εἶνε ἀνοιχτοχέρης, τότε ξέρεις, εἶνε κομμάτι σφιχτός, ἔφερε γιὰτρὸ ἀπὸ τὴ Βιέννη. Κι' εἶδες τί ἔκανε γιὰ τὸ παιδί του...

—Ἀλήθεια, εἶπε ὁ Θανάσης, μὰ χαμηλώνοντας κάπως τὴ φωνή, πρόσθεσε: Τὸ Θεὸ τὸν ἔχει ὅμως μονάχο σὲ πατάρι, με τὰ εἰκονίσματα. "Ὅταν κατεβαῖνῃ ἐδῶ κάτω, μοῦ φαίνεται τὸν ξεχνᾷ.

—Τί θες νὰ πῇς; ρώτησε ὁ Παντελῆς.

—"Ἄμα ἰδῇ παρέα μεθυσμένη, ἔκαμε ὁ ἄλλος, τῆς κοπαναίει βιδάνιο, πού πάει καπνός. Καὶ πάντα θὰ τῆς βάλλῃ μιά καὶ δυὸ ὀκάδες παραπάνω!

Κι' ἄρχισαν νὰ γελοῦνε με τὴν καρδιά τους. Ξανατσοῦγκρίσανε τὰ ποτήρια τους:

—Στὴν ὑγεία μας!

Καὶ τὸ γέλιο δὲν ἔπαυε:

—Τί γελάτε, μορέ; ρώτησε ὁ Προκόπης.

—Γελάμε, εἶπε ὁ Θανάσης, πού σιγά—σιγά θὰ κάμῃς τὴν ταβέρνα μητρόπολι!

—Πρέπει νὰ τάχουμε καλὰ με τὸν Παντοδύναμο, ἔκαμε πονηρὰ ὁ Προκόπης, ὑπορεῖ νὰ μᾶς χρειαστῇ ἄμα ψοφήσουμε. Κανένας δὲν ξέρει τί γίνεται στὸν ἄλλον κόσμο!

Σύγκαῖρα ἔριξε μιά ματιά στὴν κουζίνα, γιὰ νὰ προστάξῃ τὸν Πάνο:

—Φέρε μας λίγα ντολμαδάκια, ρέ;

Μὰ ὁ λαντζέρης δὲ φαινότανε ν' ἀκούσῃ:

—"Εἶνε μιλάω, μοῦργο, δὲν ἀκούς;

—Τί εἶπες, ἀφεντικό; "Εκαμ' ὁ Πάνος ἤλιθια.

Βάλε λίγα ντολμαδάκια σὲ πιάτο καὶ φέρτα μας... Κουνήσου, ντε! Ξύπνα τὰ ἐνοσιχτά σου, χάχα!.. Τί μαστορεῖς αὐτοῦ ρέ;

—Μιά σαλαγγιά, ἀφεντικό—εἶπε ὁ λαντζέρης ἤλιθια—χέ, χέ, μιά σαλαγγιά πρώτης, με πέντε ἀγκίστρια, γιὰ κύττα!

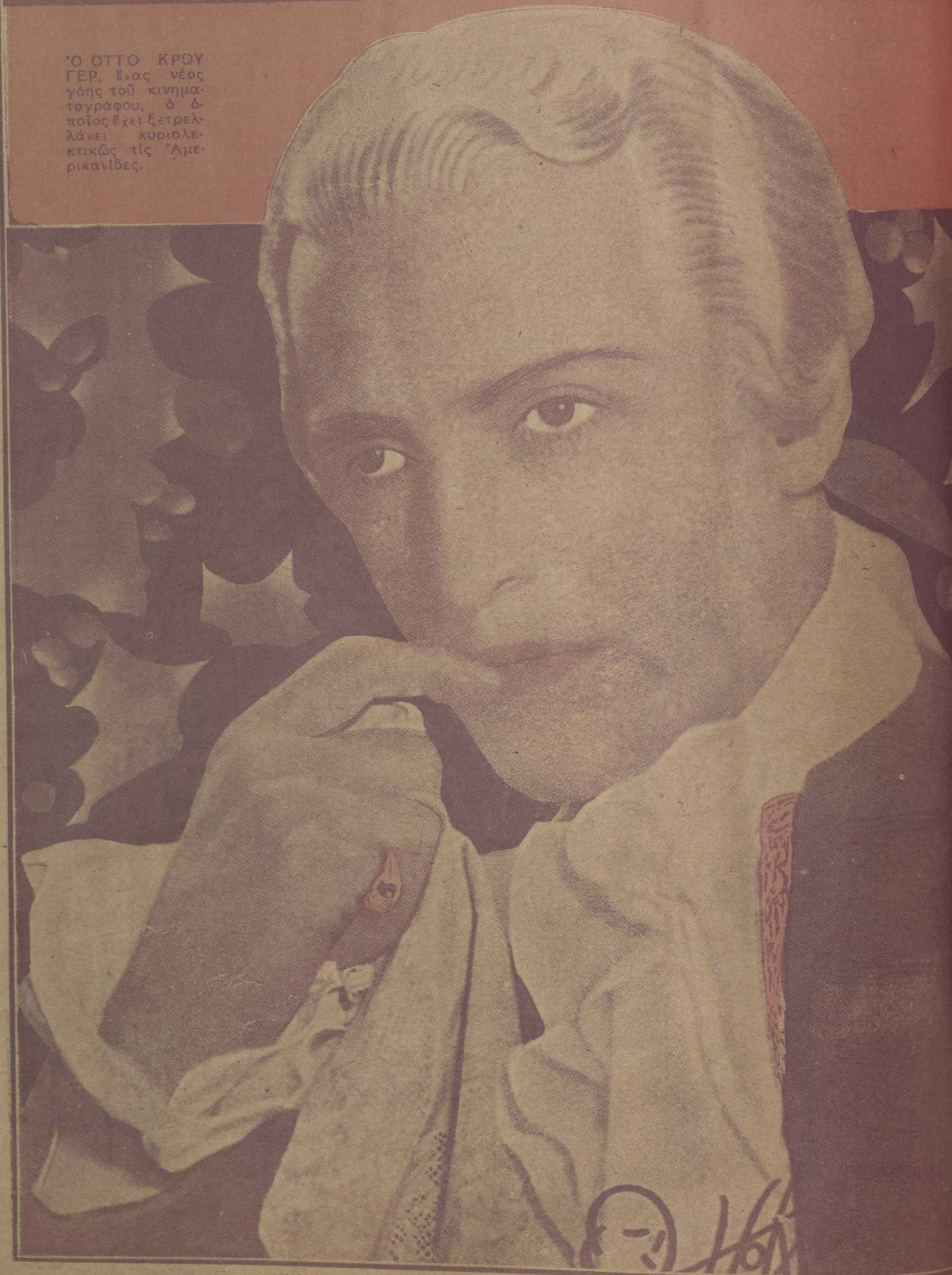
(Ἀκολουθεῖ)

—Τί γελάτε, μορέ; ρώ

ΟΙ ΑΣΤΕΡΕΣ ΟΘΟΝΗΣ

Ο ΟΤΤΟ ΚΡΟΥ
ΓΕΡ, ένας νέος
γάλλος του κινημα-
τογράφου, ο ό-
ποιος έχει ξετρελ-
λάνει κυρίως τις Αμε-
ρικανίδες.

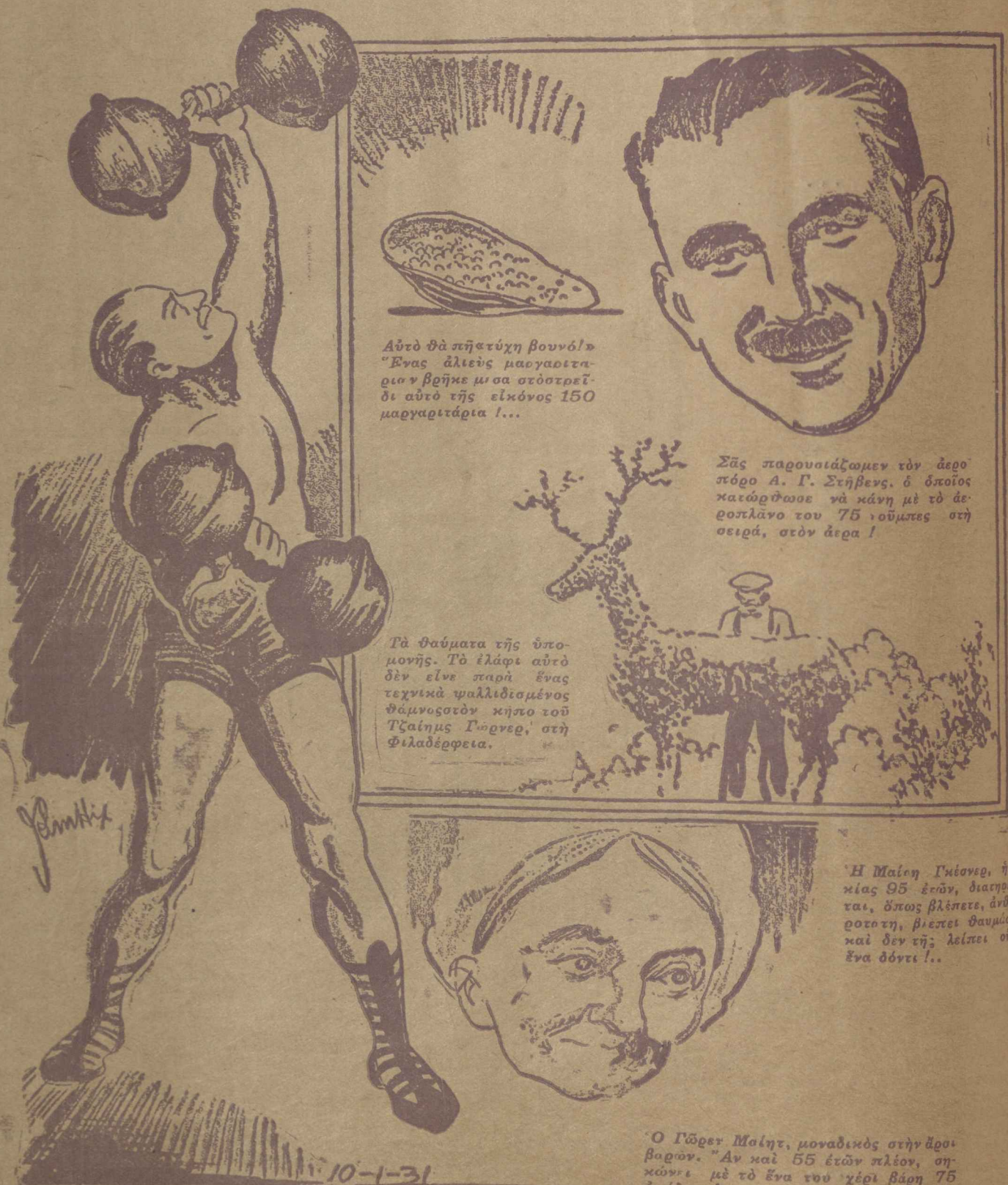

Η ΔΩΡΟΘΕΑ
ΠΕΤΕΡΣΟΝ, μία
απ' τις πιο γλυ-
κειές ξανθές ω-
μορφιές του Χόλ-
λυγουντ.

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Αυτό θα πησυχία βουλόη
Ένας αλιεύς μαγαριτάρια
βρήκε μ' ας σούστρεϊ-
δι αυτό της εικόνας 150
μαγαριτάρια !...

Τα θαύματα της υπο-
μονής. Τό έλαφι αυτό
δέν είνε παρά ένας
τεχνικά ψαλλιδισμένος
θάμνος από κήπο του
Τζαίημς Γουόρερ, στη
Φιλαδέλφεια.

Σας παρουσιάζω τον άερο
πόρο Α. Γ. Στήβενς, ο οποίος
κατάφερε να κάνει με το αε-
ροπλάνο του 75 ιούμπερ στη
σειρά, στον άερα !

Η Μαίρη Γκόνσερ, ήλι-
κίας 95 ετών, διασημί-
ται, όπως βλέπετε, άνθη-
ροετη, βιεπει θαυμάσια
και δεν τη λείπει ούτε
ένα δόντι !..

Ο Γώρεν Μάιτς, μοναδικός στην άρο-
βανία. Αν και 55 ετών πλέον, ση-
κώνει με το ένα χέρι βάρη 75
κιλάδων !...

10-1-31

1 Οκτωβρίου 1935

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

1861

ΕΠΕΙΣΟΔΙΑ ΑΠ' ΤΟΥΣ ΜΕΓΑΛΟΥΣ ΑΓΩΝΕΣ ΤΗΣ ΦΥΛΗΣ

Η ΚΑΠΕΤΑΝΙΣΣΑ

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΗΣ ΧΑΪΔΩΣ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Αντί για νάρθουν όμως τα βόλια που άποξητοίσε η Χαΐδω ραήκανε την άλλη μέρα τα μπαϊράκια του Βελή—τ' άσπρα μπαϊράκια της ειρήνης. Οί κήρυκες του με κόπο διαλύσανε τους πολεμικούς άτμούς που θολώσανε και πάλι για μία στιγμή τα κεφάλια. Μάταια πάσχιζε η Χαΐδω να σπρώξει τα πράματα, να μη έρθη συνεννόηση και να εξακολουθήσει το ντου-ρέκι. Ο Άλχη πασάς είχε φοβηθή απ' αυτό το περιστατικό κι' άσπασήκανε να παραδώσει τη γυναίκα και τα παιδιά του Τζαβέλλα κι' όλους τους Σουλιάτες που κρατούσε όμήρους στα Γιάννενα. Έτσι παραδεχτήκανε τη συνθήκη κ' οί τελευταίοι αυτοί πούτανε ταμπουρωμένοι στο Κοδύγι. Έσβυνε πειά κ' η τελευταία αντίστασι κ' η στερνή άναλαμπή και χανότανε κάθε έλπιδα για το Σούλι. Μέσα στην ψυχή της Χαΐδωσ γίνεκε τότε κάτι παράξενο : Άμα βεβαιώθηκε πως δέν υπάρχει πειά καμιά έλπιδα για το Σούλι, έννοιωσε να φουντώνη πα-ράφορη, άκράτητη, όπως στην πρώτη άρχη, η άγάπη της για το Φώτο. Την είχε καταβάλει, την είχε καταβάλει, την είχε δαμάσει, την άγάπη αυτή, μία άλλη μεγαλύτερη : Η έγνοιια της για το Σούλι. Μά τώρα πούσβυνε αυτό, έννοιωθε ν' ανά-βη πάλι ο έρωτάς της. Του το έλεπε με τη δική της ελκρινεία, άμα τη ρώτησε, τις ήμέρες που έτοιμάζονταν να φύ-γουνε για την Πάργα :

— Θαρβής κοντά μου :

— Και με ποιους να πάω : του άποκρίθηκε δακρύ-ζοντας : Σάμπως έχω κι' άλλοτε στον κόσμο από σένα :

Όλοι είχανε δεχτή την ειρήνη. Όλοι, έξω από το Σαμουήλ.

Κατέβασε μ' άπειρο πόνο το λάβαρο από την Ά-για Παρασκευή, το φίλησε, τβάζκε κατάσαρκα στον κόρρο του. Άγριος, σκουντουφλός κι' άμυλητος είχε τραφήκη πάλι σε μία γωνία, ξεφανίζοντας σκοτεινές προφητείες και κατάρρες φριχτές.

Μέσα σ' αυτό το μικρό κάστρο, η άγρυπνη φροντί-δα του είχε μαζέψει κάμποσο πολεμικό υλικό, που δέ-μπορούσε να μεταφερθή. Γι' αυτό και για ότι άλλο θά-μενε στο Σούλι και θά τόπαιρνε ο Άλχη, θάπρεπε ν' ά-ποζημιώσει τους Σουλιάτες. Ο Βελής έστειλε δυο πι-στούς του Άρβανιτάδες κι' ένα δικό του Έλληνα, το Ζήση τον Οικονόμου από το Σωπικό, να παραλάβουνε το φρούριο από το Σαμουήλ και να μετρήσουνε το ύ-λικό. Άδείασανε πρώτα το μέρος απ' τους ανθρώπους και τα πράματα τους. Αυτό τους έφαγε όλο το πρωί. Κατά το άπόγεμα πήρανε να μετρήσουνε το υλικό κι' άρχισανε να ζυγιάζουνε τα βαρέλια με το μαρούτι. Ο Σαμουήλ ήταν εκεί. Αυτός όχι μονάχα δέν είχε ζυγώ-σει σε καμιά συζήτησι για συνθήκη, μά και δέν έπαψε να φωνάζη :

— Έγώ δέ θέλω ειρήνη ! Το λάβαρό μας γράφει σταυρό, Ελλάδα, έλευθερία ! Το σύνθημά μας έστάθη νίκη ή θάνατος !

Έπίστευε στο Θεό, έπίστευε δηλαδή στο μέλλον των λαών. Άξαφνα είδε, σαν μέσα σε κακό βραχνά, ότι δέ μπορούσε να χωρέση ο νοός του : Το Σούλι να φεύγη, να σκορπίεται στους άνέμους έξουθενωμένο. Και τον έαυτο του, παράξενο ύπνοβάτη, να φέγγη με μία λαμπάδα—ήτανε δειλινό κι' έπαιρνε να μουχρώνη—στις ύπόγειες άποθήκες αυτού του κάστρου πούχε κτίσει ο ίδιος, λιθάρι με λιθάρι, με πολυκαιρικούς έράνους των χριστιανών και τότε για κιβατό θρησκείας, πατριδας, λευτεριάς—για να ζυγιάζουν οί Άρβα-νιτάδες τη μαρτυρία πούχε περισέψη. Πλάι του στεκόταν ο Ζήσης Οικονόμου. Τόν ήξερε πολύ καλά αυτόν. Ήτανε γιός Ιερομηνίου. Του παπα-Οικονόμου, του περιφήμου Δευτεράτου—ένος τετραπέρτου κι' άδίσταχτου ρωμηού, πούχε βοηθήσει από ύπολογισμό τον Άλχη στα νειάτα του και τόν είχε γλυτώσει κι' από βέβαιο θάνατο άκόμα, όταν τόν κατάρτεχαν οί στρα-τιώτες του Κούρτ-πασά. Κι' ο Άλχη παντοδύναμος τώρα και μοναστήρι πούχε δώσει και χτήματα στην οικογένειά του και τέλος τόν είχε διορίσει Άγά—Βιλαέτη στο Πογώνι για να έκμεταλλεύεται τους ραγιαδες. Παιδί τέτοιου πατέρα ήταν ο Ζήσης, πού ρχότανε, σαν έμπιστο : του τυράννου, να παραλάβη απ' αυτόν—το Σαμουήλ—το κάστρο πούχανε δοξάσει άρματα ελληνικά ! Όχι λοιπόν ! Άν ύπήρχανε τέτοια έξουθενώματα δά βλέπανε στη στιγμή πως δέν ήτανε στο χέρι τους να σβύ-

σουνε την ιδέα του Σαμουήλ, να διαλύσουνε το μεγάλο του τ' όνειρο. Ο ήλιος της Ελλάδας δέν είχε φωτίσει μάταια το λάβαρο της λευτεριάς : Έρριξε το ξεφτύλισμα της λαμπάδας στη μαρτυρία πούτανε σκορπισμένη κάτω : Λάμψη μεγάλη, βρόντος και σεισμός φοβερός σάρισε το κάστρο σε ρημάδια. Έτσι έκαμε την ιδέα του άθάνατη. Από μοναχό κι' έρημο κυ-παρίσοι πούχε άπομείνει, μέσα στη σιωπή των μνημάτων, ο Σαμουήλ έγινε φωτεινή στήλη, αϊθήρια κι' άκατάλυτη, πού φέ-γει στους αϊώνες. Άν δέν μπόρεσε να πάρη τη νίκη με τη ρωμαία του πολεμιστή, την κέρδισε για πάντα με τη θυσία του μάστουρα.

Έτσι έπεφτε, ύστερα από έπίμονη και πολυκαιρινή αντί-στασι, μία ήρωική ακρόπολι λευτεριάς κι' αυτονομίας στην Ή-πειρο. Οί άγώνες του Άλχη άλλο δέν ήτανε παρά το άποκο-ρύφωμα μιάς άτέλειωτης σειράς από έπιδρομές κι' έπιθέσεις πού καναν, πολύ πριν, όλοι σχεδόν οί τοπάρχοι της Ήπειρου κι' οί χωροδеспότες της Άρβανιτιάς και πούχανε συντριφή όλοι πάνω στα ματωμένα βράχια του Σουλίου. Ο Άλχη δέ θά στεκότανε πιο τυχερός, αν δέν είχε τόν πιο μεγάλο και τόν πιο καταχθόνιο βοηθό—τη διχόνια. Μά είχε ρβή τώρα η σκληρή

προσταγή του έξιλασμού. Μέσα σε λίγες ώρες έπρεπε να έτοιμάστουνε ν' αφήσουνε τη γη αυτή πούχανε ποτί-σει με το αίμα τους κι' είχανε σκεπάσει με τρόπαια. Τα δάκρυα τρέχανε στα τραχεία και σουρωμένα μά-γουλα των πολεμιστών : Άλλοι σκύβανε και φιλούσανε τη γη, μάρτυρα του έρωτα και της δόξας τους. Άλλοι, στους τάφους των δικών τους, φουχτώνανε χρώμα και το παίρνανε μαζί τους. Άλλοι άποχαιρετούσαν άφωνοι τα δέντρα, πού στον ίσκιο του : χορέψανε, τραγουδήσαν, ά-γωνιστήκανε στο πήδημα και στο λιθάρι, προστατευτή-καν από ήλιο ή βροχή μαζί με τα ζωντανά τους. Άλ-λοι ρίχνανε τελευταίες ματιές στις χιονισμένες κορφές των βουνών, πού τάχανε γυρίσει στα εύτυχισμένα χρο-νια της ειρήνης. Ο καθένας έμπαινε για τελευταία φορά στο σπύτι του, να ξεκρεμάση τα εικονίσματα και να τα πάρη μαζί με ό,τι πολύτιμο είχε. Κι' η πένθιμος φάλα-γες σχηματιστήκανε γοργά και κινούσαν, η μία ύστερ' από την άλλη, αφήνοντας πίσω τους τα χωριά βυθισμέ-να σε σιωπή κοιμητηρίων. Η φάλαγγες αυτές ήτανε τρεις. Η πρώτη, η δυτική, με το Φώτο και τη Χαΐδω, όλους τους Τζαβέλλαους, τους Δρακαίους, τους Ζορ-μπάδες, τους Πανομαραίους, τους Νταγκκλίου, τους Καλογεραίους κι' άλλες μιχτές φάρες, πούχανε διαλέ-ξει την Πάργα για καταφύγιο, φεύγοντας νωρίτερα και γρηγορότερα μ' άρχηγό το Φώτο και μ' όμηρους τόν Άτέμμητη, τόν Ισμαήλ Πασάμπεη και τόν Ρεϊς-Βασί-ρη, ζυγώνανε στην Πάργα, όταν, άξαφνα, άρχισε να τους χτυπά, σταλμένο από τόν παράσπονδο Άλχη, σώμα Άρβανιτάδων. Η φάλαγγα του Φώτου ήταν από δυο χιλιάδες. Άμα ζύγωσαν οί Άρβανιτάδες, άνοιχτηκανε για πόλεμο :

— Πατήσανε τη μπέσα τα σκυλιά ! Φώναξε η Χαΐδω : Θέλουμε να μας χαλάσουν ! Άπάνω τους !

Άναψε το ντουφέκι. Οί Παργινού, άκούγοντας τόν πόλε-μο, άφησανε κατά μέρος κάθε δισταγμό. Πήσανε τ' άρματα, βγήκανε, χτυπήθηκαν κι' αυτοί με τους Άρβανιτάδες κι' εύ-κολάνας τους Σουλιάτες να μπουνε στην Πάργα. Οί έχθροι, έξω από την πολίτεια, γυρεύανε να τους παραδοθούν άμέσως οί Σουλιάτες : Η πατρίδα μ' άποκρίθήκανε περιήφανοι οί Παργινού—είναι λεύτερη. Καμένος προσταγή δέν άκούει. Άν οί Σουλιάτες θέλουνε να φύγουν, είναι κύριοι. Έμεις όμως ούτε τους πιάνομε, ούτε τους διώχνουμε. Οί Άρβανιτάδες όμως δέ φεύγανε, γυρεύανε να τους παραδοθούν οί Σουλιά-τες και φοβέριζαν. Οί Παργινού ζήτησανε την προστασία του κόντε Μοντσενίγιο, του Ρώσσου διοικητή στα Έπτάνησα. Κι' αυτός έγραψε άμέσως στον Άλχη και τόν άγκάσε να τρα-βήξη το στρατό του. Η άλλες δυο φάλαγγες όμως των Σου-λιωτών δέν είχανε την ίδια τύχη. Τις περίμεναν η πιο σκλη-ρές και φονικές ενέδρες. Ο Φώτος κι' η Χαΐδω μάθαιναν κάθε μέρα τα φριχτά μαντάτα τους.

(Άκολουθεί)

ΙΣΤΟΡΙΟΥΛΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ

Ο ΒΑΤΡΑΧΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΠΟΝΤΙΚΙ

(Παραμυθάκι)

Μια φορά κι έναν καιρό, ένας γέρω — βάτραχος, καθότανε στην όχθη μιας λίμνης, κι' όλο γκρίνιαζε, κι' αυτομυθούριζε:

— Ούφ! Τι βάσανα πούχει αυτός ο κόσμος!... Δεν μπορεί κανείς να βοηθούσε ποτέ την ησυχία του!... Νά τώρα έχουμε κι' αυτές τις χήνες έδω, που όλο σκοβίζουν και σαλμαρίζουν!... Γιατί να μη σωμαίνουμε; Γιατί να μη καθάναται κι' αυτές ησυχίες σαν κι' εμένα!...

— Πιά! σε πειράζουν, φιλαράκο μου; Έτσι για γούστο φωνάζουνε... Τι σε νοιάζει εμένα!... Πετάχτηκε και είπε στο βάτραχο, ένα ποντικί, που λιαζότανε εκεί κοντά του. Ο γέρω—βάτραχος κύταζε το ποντικί με περιφρόνηση και δεν καταδέχτηκε να του απαντήσει.

— Και αυτά τα τριζίκια τί σου λένε; Ξακολούθησε να λη μονάχος του, με το ίδιο γκρινιάρικο ύφος. Έχουνε τώρα απ' το ποιά που μας ξεκουραίνουμε με εκείνο το τριζίκι... τριζίκι το ήλιθιο!... Τι το θέλουνε και το κάνουνε αυτό;... Γιατί δεν σωμαίνουμε; Άκουσε να τριβιλίζουν τον άερα χωρίς λόγο κι' αφορμή!...

— Έ! είνε χαρούμενα και τραγουδάνε!... πετάχτηκε πάλι και είπε το ποντικί. Κακό είνε αυτό που κάνουν; Ο βάτραχος πάλι δεν άποκρίθηκε στο ποντικί, αλλά ξαναείπε μονάχος του:

— Άμ! το βράδυ που θάχουμε εκείνη τη κλαψομουδα την κουκουβάγια... Ω! Θεέ μου! τι μαρτύριο έχουμε να τραβήξουμε! Δεν θά μās αφήσει όλη τη νύχτα να κοιμηθούμε μ' εκείνη τα ξεφρονιτά της, λες και την πνίγουν!...

— Έ! την κακομοίρα κι' αυτή!... Ξαναείπε το ποντικί... Αυτή τη μουσική ξέρει, αυτή λέει... Σε πειράζει κι' αυτό;...

Τότε ο γέρω—βάτραχος δεν βάσταζε και φώναζε με θυμό στο ποντικί:

— Μάλιστα, με πειράζει, κύριε, με πειράζει πολύ... Μη κυττάς εσύ που είσαι ανιάθης και δεν νοιώθεις τί σου γίνεται... Μήπως νοιώθεις διόλου από μουσική; Έσύ ξέρεις να βρόσκεις παντού δικαιολογίες, και να σου άρέσουν όλα αυτά τ' άνοητα γκαρίσματα... Τότε το ποντικί, τεντώνοντας τ' αυτιά του και πλησιάζοντά τον βάτραχο, του είπε θυμωμένα κι' αυτό:

— Νά σου κώ, βάτραχέ μου! έμένα μ' άρέσει να λώ την αλήθεια, και αδιαφορώ τί θά μου πουν... Λοιπόν σε πληροφορώ, μια για πάντα, πως χίλιες φορές προτιμώτερο είνε ν' άκούμε αυτές τις

φωνές που έαυ δεν τις χωνεύεις, παρά τ' άδικά σου φρικτά σκουξίματα.

Όταν άκουσε τ' άλογα αυτά ο βάτραχος έμεινε κόκκαλο χωρίς ν' άπαντήσει ούτε λέξη.

Και το ποντικί πέρασε μπροστά του υπερήφανο για την αλήθεια που είπε και χάρηκε στο σκοτάδι...

Κι' απ' τότε ούτε κανένας βάτραχος χωνεύει τα ποντικία, ούτε τα ποντικία χωνεύουν τους βατράχους...

ΤΟΥ ΖΥΛ ΡΕΝΑΡ

ΤΟ ΜΥΡΜΗΚΙ ΚΑΙ Η ΠΕΡΙΔΙΚΑ

Ένα μυρμήγκι είχε πέσει σε μια γούρνα, και θά πνιγόταν αν δεν τ' άρπαζε μια περίδικα με το ράμφος της, να τ' σώσει.

— Θά σ' τ' ανταποδώσω το καλό που μου κάνεις, της είπε το μυρμήγκι.

— Δεν βρισκόμαστε πια στον καιρό των παραμυθιών, του άπάντησε σκεπτική η περίδικα. Όχι γιατί άμφιβάλλω για την ευγνωμοσύνη σου, αλλά πώς θά μπορούσες να μου κάνεις καλό, τόσο μικρό που είσαι!

Το μυρμήγκι δεν έχασε τον καιρό του σ' έ για, έτρεξε να συναντήσει τ' αδέρφια του που τραβούσαν στη δουλειά τους και... μίλησε μαζί τους.

Και να κι' ο κυνηγός. Δεν είνε μακριά. Αναπαύοταν, ξαπλωμένος στη σκιά ενός δέν-

τρου. Και είδε την περίδικα. Και σηκώνεται ο καλός σου να την πυροβολήσει. Μά το देखι του χέρι είνε γεμάτο από μυρμήγκια! Δεν μπορεί πια να σηκώσει το όπλο του. Τό μπράτσο του ξαναπέφτει κάτω και η περίδικα δεν θέλει βέβαια τίποτε άλλο για να καταλάβει περί τίνος πρόκειται, και να τ' σκάσει.

Και φεύγει, κι' ακόμα φεύγει, λέγοντας μέσα της:

— «Κάνε το καλό και στο πιο μικρό μαμούνι της γής κι' εκείνο θά σ' ανταποδώσει, άργά ή γρήγορα.»

Δυστυχώς όμως ο ευτυχισμένος έκλεισε άνθρωπος ήταν τόσο φτωχός, ώστε δεν είχε πουκάμισο!...

Διάταξε άμέσως τούς δούλους του να πάνε και να πάρουν το πουκάμισο του ευτυχισμένου ανθρώπου, και να τ' οδώσουν όσα χρήματα ζητούσε.

Δυστυχώς όμως ο ευτυχισμένος έκλεισε άνθρωπος ήταν τόσο φτωχός, ώστε δεν είχε πουκάμισο!...

Διάταξε άμέσως τούς δούλους του να πάνε και να πάρουν το πουκάμισο του ευτυχισμένου ανθρώπου, και να τ' οδώσουν όσα χρήματα ζητούσε.

Δυστυχώς όμως ο ευτυχισμένος έκλεισε άνθρωπος ήταν τόσο φτωχός, ώστε δεν είχε πουκάμισο!...

Διάταξε άμέσως τούς δούλους του να πάνε και να πάρουν το πουκάμισο του ευτυχισμένου ανθρώπου, και να τ' οδώσουν όσα χρήματα ζητούσε.

Μια νύχτα ο γιός του βασιλιά περνώντας από μια φτωχική καλύβη, άκουσε κάποιον να λέει.

— «Ο Θεός άς είνε ευλογημένος! Εργάσθηκα καλά, έρωγα καλά και τώρα θά πάσω να κοιμηθώ. Τι μου λείπει; Είμαι έντελώς ευτυχισμένος!...

Τό βασιλόπουλο γέμισε από χαρά.

Διάταξε άμέσως τούς δούλους του να πάνε και να πάρουν το πουκάμισο του ευτυχισμένου αυτού ανθρώπου, και να τ' οδώσουν όσα χρήματα ζητούσε.

Δυστυχώς όμως ο ευτυχισμένος έκλεισε άνθρωπος ήταν τόσο φτωχός, ώστε δεν είχε πουκάμισο!...

Διάταξε άμέσως τούς δούλους του να πάνε και να πάρουν το πουκάμισο του ευτυχισμένου αυτού ανθρώπου, και να τ' οδώσουν όσα χρήματα ζητούσε.

Δυστυχώς όμως ο ευτυχισμένος έκλεισε άνθρωπος ήταν τόσο φτωχός, ώστε δεν είχε πουκάμισο!...

Διάταξε άμέσως τούς δούλους του να πάνε και να πάρουν το πουκάμισο του ευτυχισμένου αυτού ανθρώπου, και να τ' οδώσουν όσα χρήματα ζητούσε.

Δυστυχώς όμως ο ευτυχισμένος έκλεισε άνθρωπος ήταν τόσο φτωχός, ώστε δεν είχε πουκάμισο!...

Διάταξε άμέσως τούς δούλους του να πάνε και να πάρουν το πουκάμισο του ευτυχισμένου αυτού ανθρώπου, και να τ' οδώσουν όσα χρήματα ζητούσε.

Δυστυχώς όμως ο ευτυχισμένος έκλεισε άνθρωπος ήταν τόσο φτωχός, ώστε δεν είχε πουκάμισο!...

Διάταξε άμέσως τούς δούλους του να πάνε και να πάρουν το πουκάμισο του ευτυχισμένου αυτού ανθρώπου, και να τ' οδώσουν όσα χρήματα ζητούσε.

Δυστυχώς όμως ο ευτυχισμένος έκλεισε άνθρωπος ήταν τόσο φτωχός, ώστε δεν είχε πουκάμισο!...

Διάταξε άμέσως τούς δούλους του να πάνε και να πάρουν το πουκάμισο του ευτυχισμένου αυτού ανθρώπου, και να τ' οδώσουν όσα χρήματα ζητούσε.

Δυστυχώς όμως ο ευτυχισμένος έκλεισε άνθρωπος ήταν τόσο φτωχός, ώστε δεν είχε πουκάμισο!...

Διάταξε άμέσως τούς δούλους του να πάνε και να πάρουν το πουκάμισο του ευτυχισμένου αυτού ανθρώπου, και να τ' οδώσουν όσα χρήματα ζητούσε.

Δυστυχώς όμως ο ευτυχισμένος έκλεισε άνθρωπος ήταν τόσο φτωχός, ώστε δεν είχε πουκάμισο!...

Διάταξε άμέσως τούς δούλους του να πάνε και να πάρουν το πουκάμισο του ευτυχισμένου αυτού ανθρώπου, και να τ' οδώσουν όσα χρήματα ζητούσε.

Δυστυχώς όμως ο ευτυχισμένος έκλεισε άνθρωπος ήταν τόσο φτωχός, ώστε δεν είχε πουκάμισο!...

Διάταξε άμέσως τούς δούλους του να πάνε και να πάρουν το πουκάμισο του ευτυχισμένου αυτού ανθρώπου, και να τ' οδώσουν όσα χρήματα ζητούσε.

Δυστυχώς όμως ο ευτυχισμένος έκλεισε άνθρωπος ήταν τόσο φτωχός, ώστε δεν είχε πουκάμισο!...

Διάταξε άμέσως τούς δούλους του να πάνε και να πάρουν το πουκάμισο του ευτυχισμένου αυτού ανθρώπου, και να τ' οδώσουν όσα χρήματα ζητούσε.

Δυστυχώς όμως ο ευτυχισμένος έκλεισε άνθρωπος ήταν τόσο φτωχός, ώστε δεν είχε πουκάμισο!...

Διάταξε άμέσως τούς δούλους του να πάνε και να πάρουν το πουκάμισο του ευτυχισμένου αυτού ανθρώπου, και να τ' οδώσουν όσα χρήματα ζητούσε.

Δυστυχώς όμως ο ευτυχισμένος έκλεισε άνθρωπος ήταν τόσο φτωχός, ώστε δεν είχε πουκάμισο!...

Διάταξε άμέσως τούς δούλους του να πάνε και να πάρουν το πουκάμισο του ευτυχισμένου αυτού ανθρώπου, και να τ' οδώσουν όσα χρήματα ζητούσε.

Δυστυχώς όμως ο ευτυχισμένος έκλεισε άνθρωπος ήταν τόσο φτωχός, ώστε δεν είχε πουκάμισο!...

Όπως σ' άποσεθήκαμε δημοσιεύσουμε σήμερα την λύση του παιχνιδιού του άπ' αριθμόν 60 φύλλον. Καθώς βλέπετε, όταν τ' κομμάτια συναρμολογηθούν με τέχνη, σχηματίζεται η γριά Ζαμπέτα με το σερπέρι της και τ' άγό της στη μέση.

ΛΑΕΣ. ΠΑΛΕΣ

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΜΑΣ

ΝΑΝΙ... ΝΑΝΙ...

ΤΟΥ ALBERT LEROU

Α πάσης επίτελους, Κατερίνα, να στριφογυρίσεις έδω πέρα; Με παρασκότισες... Ξέρεις πολύ καλά πως αυτή την ώρα δεν μπορώ να ύποψέω τον παραμικρό θόρυβο... Άφησέ με λοιπόν ήσυχο, Κατερίνα!

Και ο δόκτωρ Νέρου, ο διακεκριμένος ιατρός, ξανάρχισε τ' διάβασμα τού άγγλικού ιατρικού περιοδικού που κρατούσε στα χέρια του, σημειώνοντας, έδω κ' εκεί, με κόκκινο μολύβι τ' ά πιο ένδιαφέροντα κομμάτια.

Η Κατερίνα, η ήλικιωμένη κι' άρρωσμένη υπηρέτριά του, είχε άκουμπήσει τώρα άκίνητη στον τοίχο κι' άπόλυτη σιωπή άπλωνόταν μέσα στην τραπεζαρία. Τό φως τού ηλεκτρικού φώτισε τ' ίσχυό πρόσωπο τού γιατρού κ' έβλεπε κανείς τα δαεία φρύδια του που ταράζόντουσαν άναλόγως τών έντυπώσεων που τού άφινε τ' διάβασμα.

Σε κάποια στιγμή η Κατερίνα κοινήθηκε λίγο κι' ο γέρω γιατρός γύρισε άποσπασμένα πρὸς τ' μέρος της.

— Άκούω έδώ εσεί, της φώναξε. Δεν θά μ' άφήσεις λοιπόν ήσυχο; Μά καλώς την κυττάς καλύτερα, είδε πως τ' άτία της ήταν λαμπρά.

— Έλα, έλα, κίλη μου Κατερίνα, της είπε μαλακώνοντας τ' όπλο του. Τι έχεις πάλι; Ξέρεις ότι μετά τ' φαγητό μόνο ή μισή ώρα που μ' έμεινε έλεύθερη. Τι θέλεις; Λέγε γρήγορα...

Η γριά υπηρέτρια πλησίασε και κλαίγοντας είπε πως ήθελε να τ' άφήσει μια σπουδαία, μιά πολύ μεγάλη χάρη.

Και τού διηγήθηκε ότι η άδελφή της χήρα με τέσσερα παιδιά, ήταν έτοιμή γεννήσει κι' εκείνη τη νύχτα θάφανε στον κόσμο τ' τελευταίο άδωρο τού πεθαμένου της άνδρα. Δεν την είχαν πάει στο μαιευτήριο γιατί τ' ά παιδιά της θά μένανε στο δρόμο. Ήταν άδύνατη, άσπαστη κ' έπιπλυνε χωρίς πεντάρα. Η Κατερίνα είχε κάνει γι' αυτήν ότι μπορούσε και τώρα ίκέτευε τόν κύριό της να την ξεγεννήσει.

— Θεέ μου! έπρόσθεσε η φτωχή υπηρέτρια, κλαίγοντας. Ξέρω πως σ' έλάω ένα πράγμα σχεδόν άδόγοντο. Άλλά έσείς μόνο θά μπορούσατε να σώσετε τη δυστυχισμένη μου άδελφή που κινδυνεύει να πεθάνει. Γιά σκεφτείτε τ' ά φτωχά τ' άρρανά της τί θά γίνουν αν την χήσουν κι' αυτήν;

Ο καλός γιατρός την είχε άκούσει κατανυγισμένος για τ' άκατά κ' η Κατερίνα με άγωνία περίμενε τώρα την άπάντησή του.

Τέλος ο γιατρός σηκώθηκε και είπε:

— Ξέρεις πολύ καλά ότι δεν άφίνο τον κόσμο να πεθάνει; ετσι μπορούσε να μού τ' άπες αυτά άμέσως χωρίς να με στριφογυρίσεις, μια ώρα τώρα... Φέρε τ' όνομα μου, και να έτοιμάσουν τ' άμάξι μου και πάμε... Νά πάει ο διάβολος. Άντες ή γυναίκες δεν γάινον αλλο παρά να γεννοβολάνε.

Κρεββατισμένη σ' ένα άθλιο κρεβάτι, στο φτωχικό της δωμάτιο, η χήρα δάκρυε τ' άσεντό της για να μην ξεσπείνει από τούς πόνους τού τοκετού. Τά χρόνια μεγαλύτερα παιδιά της τ' άφες πάρε μια γειτόνισσα και τ' άπες, στην κούνια του, άκουμπώντας τ' άμάγουλό του στο άκρο του χεριάκι.

Η Κατερίνα πηγαίνοντά τον από τ' άκεί ως τ' κρεβάτι, άπες τ' όποιο καθόταν ο γιατρός. Είχαν άνάψει μερικά κάρβουνα και θάλαση άσυνήθιστη έσπασε έκει μέσα.

Ο γιατρός συμβουλευόταν κάποιο βιβλίο που τ' είχε πάρε μαζί του. Κάθε τόσο, όταν οί πόνοι της έτοιμωμένης γίνονταν πιο δυνατοί, σηκωνόταν, την έέβαλε προσεκτικά και, άφες την παρηγορούσε με λίγα λόγια, έαναγύριζε στη θέση του.

Η ώρα της γέννας έφτασε, τέλος. Ο δόκτωρ πέταξε τ' ό βιβλίο που τ' άκουσε πάνω άπ' τ' άφωτο κ' έπες. Έμεινε λίγη ώρα σιωπής, κυττώντάς την, κ' έπες:

— Τό παιδί έρχεται πολύ άσχημα στον κόσμο. Κ' έκανες τ' ό δόκτωρ Νέρου, ξανάρχισε τ' διάβασμα τού ιατρικού περιοδικού που κρατούσε.

— Καλά, άς ξαναστείλν κι' άλλες τρεις αν θέλν... Είμαι κατακουρασμένος και θέλω να κοιμηθώ... Κι' όλες ή κόμησες τού κόσμου αν άρρωστήσουν τ' ό ίδιο μού κάνει! Έλα να με γδύνεις!

Και γεμάτος όργη, ο γιατρός, πέταξε τ' ά γάντια του και τ' άπες σιόβνι του επάνω σ' ένα τραπέζι.

— Μά ή ώρα πέρασε... έπες σ' έ λίγο. Τι θά μού κάνει ο ύπνος; μιάς ώρας; Έλα να με χεντίσεις και να με ξυρίσεις...

Καθώς σ' έ λίγο ο υπηρέτης άποτελείωνε τ' ό ξυρίσμά του, μουρμούριζε:

— Άλήθεια, θάπρεπε να πάω σ' αυτή τ' άχαριτωμένη κόμησσα. Τί διάβολο νάχη πάλι αυτή ή μικρούλα. Κι' αυτήν έγω την έχω ξεγεννήσει!...

πολύ καλά, Κατερίνα, που μ' έφερες έδω... Άν ήταν κανένας άλλος χωρίς πείρα, ίσως ή φτωχή άδελφή σου να πέθαινε...

Τέλος, ύστερ' από δύο τρεις ώρες τρομερών πόνων, ή μικρή έλευθερώθηκε. Έφερε στον κόσμο ένα άγοράκι στρογγυλό-στρογγυλό.

— Νά το! έπες ο γιατρός, παραδίνοντας τ' νεογέννητο στην Κατερίνα. Κείνε πεντέμισι ή ώρα... Θά γυρίσω στο σπίτι... Μού μένει μιάμιση ώρα για να κοιμηθώ. Έσύ, Κατερίνα, μείνε έδω...

Η λεχών γύρισε και τόν κύτταξε με μάτια γεμάτα από δάκρυα ευγνωμοσύνης και κάτι θέλησε να πη...

— Καλά! Καλά! έπες ο γιατρός. Έσύ, κυρά μαμά, πρέπει να σωμαίνεις.

Και γυρίζοντας κατόπιν πρὸς την Κατερίνα, ή όποια τόν συνόδευσε ως τήν πόρτα, της έβαλε στο χέρι ένα χρηματικό ποσόν και της έπες:

— Δώσε αυτά στην άδελφή σου... Κι' αν δεν φτάσουν έδω είμαι πάλι... ***

Η κυρία κόμησσα Τουλέ έχει στείλει ως τώρα τρεις φορές και σ' έζητησε, έπες στο γιατρό, μόλις γύρισε στο σπίτι του, ο καμαριέρης της.

— Καλά, άς ξαναστείλν κι' άλλες τρεις αν θέλν... Είμαι κατακουρασμένος και θέλω να κοιμηθώ... Κι' όλες ή κόμησες τού κόσμου αν άρρωστήσουν τ' ό ίδιο μού κάνει! Έλα να με γδύνεις!

Και γεμάτος όργη, ο γιατρός, πέταξε τ' ά γάντια του και τ' άπες σιόβνι του επάνω σ' ένα τραπέζι.

— Μά ή ώρα πέρασε... έπες σ' έ λίγο. Τι θά μού κάνει ο ύπνος; μιάς ώρας; Έλα να με χεντίσεις και να με ξυρίσεις...

Καθώς σ' έ λίγο ο υπηρέτης άποτελείωνε τ' ό ξυρίσμά του, μουρμούριζε:

— Άλήθεια, θάπρεπε να πάω σ' αυτή τ' άχαριτωμένη κόμησσα. Τί διάβολο νάχη πάλι αυτή ή μικρούλα. Κι' αυτήν έγω την έχω ξεγεννήσει!...

Όλοι, στο μέγαρο της κομήσσης, περίμεναν τ' ό γιατρό, όπως οί Έβραίοι τ' ό Μεσσία. Τόν ώδήγησαν άμέσως στην πολυέλη κρεββατοκάμαρη, όπου ή νεαρή κόμησσα τόν περίμενε χωμένη σαν χαδιάρικη γατούλα κάτω άπ' τ' ά σκεπάσματά της.

Ήταν άρρωστη... πολύ άρρωστη. Τήν έπνιγε ο βήχας από τ' άσάνυχτα, κι' αυτός ο γιατρός, ο κακός γιατρός, που έλεγε πως την άγαπούσε τόσο, άργούσε να φανή...

Ο γιατρός πλησίασε στο κρεβάτι της χαμογελώντας κι' έξέτασε με προσοχή τ' άσφυγιό της χαριτωμένης γυναίκας. Έπειτα σήκωσε τ' ό κεφάλι του και έπες:

— Δεν είναι τίποτε, άπόλύτως τίποτε άγανητή μου... Ένα άσήμαντο κομωμάτι.

— Και όμως, γιατρέ μου, είχα πολύ βήχα τ' ό νύχτα... Θάφρουσα πως ένα φλογισμένο σίδερο μού έκαίνε τ' ό στήθος.

Ο γιατρός ξαναήθε τ' ό σοβαρό του ύφος και έπες:

— Διάβολο!... Άφού είν' έτσι, πρέπει να σε στηθοσκοπήσω.

Και παραμερίζοντας τις άσπινέλλες τού νυχτικού της κομήσσης, έσοκέπασε τ' ό στήθος της από τ' ό οποίο πετάχτηκαν δύο άσπρα περιστεράκια.

Ο γιατρός έσκυψε τότε και κόλλησε σ' αυτό τ' ό αυτί του.

Στό άγγικα της μουρμούριζε αυτές σάβες, ο γιατρός ένοιωσε μιά γλυκεία, μιά άσπαστη νύστα... Μιά εύχαιστη ζάλη τόν έπιασε... Κατόπιν αίσθάνθηκε τίς δυνάμεις του να τόν εγκαταλείπουν και τ' άτία του να κλείνουν.

Κι' έτσι, με τ' ό κεφάλι του άκουμπισμένο άπάνω στο στήθος της κομήσσης άποκοιμήθηκε.

Μισή ώρα τ' άγαθό του γεροντικό πορσωπό, άπάνω στο όποιο διακονούαν ή κουράσι τόσον χρόνων έργασίας, άνεβωνάβεινε έλαφρά, άκόλουθώντας τ' ό ρυθμική κίνηση της άναπνοής της κομήσσης.

Εκείνη χαμογέλουσε και τόν κύτταζε με τρυφερότητα γεμάτη σεβασμό... Τόν άγαπούσε τόσο τόν καλό της γιατρό.

— Λοιπόν, γιατρέ, ξυπνήστε! (*Η συνέχεια είς τήν σελίδα 1875)

ΜΙΑ ΠΡΩΤΟΤΥΠΗ ΕΡΕΥΝΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ ΜΑΣ

ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΕ Ο ΙΔΑΝΙΚΟΣ ΣΥΖΥΓΟΣ;... - ΠΟΙΑ ΕΙΝΕ Η ΙΔΑΝΙΚΗ ΣΥΖΥΓΟΣ;...

(Τι απαντούν οι δεσποινίδες και οι νέοι)

NB

Η δίσ ANTIΓΟΝΗ (Καλάμα), μās γράφει:

«Αγαπητό μου «Μπουκέτο»,

Κατά την γνώμη μου ιδανικός σύζυγος για μία κόρη, είναι ο άνδρας με τον οποίον αυτή θα έχει αρμονίαν υίσθη- μάτων και ψυχών».

Αί διδες «ΝΑΤΑΛΕΣ» μās γράφουν:

«Μας ρωτάς ποιος είναι ο ιδανικός σύζυγος. 'Αλλά εδώ στην πατρίδα μας όχι μόνον ιδανικοί σύζυγοι δεν υπάρχουν, αλλά ούτε ζωντό- βολα! Διά να βρούμε δηλαδή έναν σύζυγο πρέπει να έχουμε 100.000 δραχμές. 'Εφ' όσον λοιπόν οι σημερινοί σύζυγοι αγοράζονται, πώς είναι δυνατόν να είναι ιδανικοί;

Η πλούσιες μπορούν και τον αγοράζουν, ή δε φτωχές κυττάζουν να βρουν κανένα στην τύχη... και όπως τύχει. 'Ετσι δεν παντρεύεται κανείς με το γούστο του, αλλά πηγαίνει «ως πρόβατον επί σφαγήν»! 'Όταν βρεθεί και κανείς ρωτάει πόσα έχει ή νύφη και αν έχει λίγα χρήματα δεν του άρσκει διότι είναι... «άσχημη». 'Όταν όμως του προσφέρουν κάμποσα άχρη γίνονται άμέσως «Γρότα Γάμπου», και γίνε- ται ο γάμος. Αλλά έχει ή πατρίδα μας και γι' αυτό δεν ήμπορούμε να σου δώσουμε καμμία ιδέα. 'Εσύ για να ρωτάς θα πή πως αυτού υπάρχουν πολλοί ιδανικοί σύζυγοι. 'Εδώ όμως δεν υπάρχουν.

Γι' αυτό διαλέξετε έσεις τους ιδανικούς συζύγους και κρατήστε τους για την πόλι σας, τους δε υπολοίπους τους στέλνετε εδώ, στο χω- ρίο μας. Καταλάβετε;»

Η δίσ «5-11», (Θεογίννη), απαντά:

«Ο άνδρας που δάχη την δύναμι να με κάμη να τον νοιώσω, που θα αισθάνεται για μένα μία βαθειά αγάπη και ψυχική και σωματική και που δεν θ' αδιαφορήσσει ποτέ για μένα, ο άνδρας αυτός θάναί για μένα ο ιδανικός τύπος συζύγου.

Ήτοιρετικά προσόντα δεν εξετάζω, άρκει να είναι άνδρας.

Μου φαίνεται πως δεν ζητώ και πολλά πρά- γματα».

Η δίσ «Α. Γ. Κ.» (Αθήναι), μās γράφει:

«Αγαπητό μου «Μπουκέτο» είδον πρό πολλού να ζητεις να μάθης από τας δεσποινίδας ποιον τύπον άνδρος θεωρούν ως ιδανικόν συζυγον. Λοιπόν «Μπου- κετάκι μου» χρυσό, διάβασε και την ιδιάν μου ά- πάντησιν και κρίνε.

Ίδού ο τύπος τον οποίον όνειρεύομαι ως ιδανι- κόν συζυγον: Να είναι μελαγχρινός, και μετρίου άνα- στήματος.

Να μην είναι πολύ ώραιος εις το πρόσωπον, άλ- λά ώραιος εις την ψυχήν. Να είναι ειλικρινής έλεή- μων και τόσο καλός, ώστε να παραβλέπη ποτε, ποτε τα ελαττώματά μου, καθώς κι' εγώ θα παραβλέπω τα δικά του. Δεν θέλω να είναι πολύ πλούσιος και να διαθέτη αυτοκί- νητα και γιούτ για να διασκεδάσω, ούτε κάθε 15 ήμέρας να μου παίρ- νη καινούργιες τουαλέτες. 'Απλούστατα θέλω να είναι ήσυχος, νοικοκύ- ρης, να έχουμε ένα μικρό αλλά περιποιημένο σπιτάκι, το οποίον θα συγγυρίζω εγώ με μίαν μικράν βοηθόν. Προσδέτω δέ και την κυριωτέ- ραν αξίωσίν μου. Να με αγαπά, αλλά όχι και να με ζηλεύη διότι ή ζή- λεια δημιουργεί ιστορίες και κατανάτη ζωνή ανυπόφορον, και πολ- λάκις οδηγεί προς την αυτοκτονία.

Αυτό είναι το όνειρόν μου, και είδε να πραγματοποιηθή. Αλλά είχα να σου απαντήσω αγαπητό μου «Μπουκετάκι» δεν ξέρω όμως κατά πόσον θα μείνης ευχαριστημένο.

Με άπειρον εκτίμησιν κτλ. κτλ.»

Η δίσ «ΧΩΡΙΑΤΟΠΟΥΛΑ ΤΗΣ ΙΘΑΚΗΣ», μās γράφει, ότι όπως είναι συγκροτημένη σήμερα ή κοινωνία ούτε ιδανικός σύζυγος, ούτε ευτυχισμένος γάμος υπάρχει.

Η δίσ «10-16», (Θεογίννη), θέλει τον συζυγόν της άφοσιωμένον, τίμιον, ειλικρινή, ψυχικώς ώραιον, μελαγχρινόν κτλ. κτλ.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Νέες άπαντήσεις.

MB

Ο κ. ΓΕΩΡ. ΧΡΥΣ, μās απαντά:

«Κατ' έμέ ιδανική σύζυγος είναι εκείνη ή ό- ποία είναι πιστή και άφοσιωμένη στον άντρα της που τον λατρεύη, καθώς και εκείνος αυτήν, που δεν είναι ζηλιάρης, που αγαπά όλα τα σπόρ κ.τ.λ. Κατ' έμέ δεν πιστεύω να βρεθή τέτοια γυναίκα, αλλά αν την βρή κανείς άς με είδοποιήσει».

Ο «ΑΘΛΗΤΗΣ ΜΟΥΔΡΟΥ» (Αθήναι), μās γράφει:

«Αξιότιμε κ. Διευθυντά,

Ίδανική σύζυγος δεν υπάρχει σήμερα.

«Άλλοτε ποιος νέος μπορεί να υποστηρίξη ότι υπάρχει ιδανι- κός σύζυγος, αφού τα κορίτσια είναι όλα σχεδόν λίγο τρελλά. Για να τρευτής πρέπει νάχης λεφτά, άλλωθως δεν είσαι ώραιος, δεν γαρνι- ούτε και να σε ίδούν.

Άλλά και οι άνδρες σημασία που τους δίνουμε των γυναικείων. Καλύτερα Κ α λ ο γ ο ρ ά κ ι α.

Ο κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΙΩΝΗΣ (Αθήναι), μās απαντά:

Η ιδανική σύζυγος είναι μία γυναίκα με ύπομονη και καλοσύ- νη και όχι σπάταλη. Αυτήν θα εκτιμήσω, ασχέτως αν είναι μελαγχρινή, ξανθή, άρκει να υπάρχει εκτίμησις και να μην αποβλέπη εις άνω- δόσεις, χορούς και πολυτελείς τουαλέτας κτλ.

Άλλά που υπάρχει αυτή ή ιδανική σύζυγος εις τας σημερινάς ριστάσεις; Διότι ο πιο ιδανικός σύζυγος εις την γυναίκα είναι ο χορήμα. Άσχετως αν είναι έβδομηκοντούτης ο σύζυγος. Και τελείον. 'Οτι ιδανική σύζυγος δεν υπάρχει δι' ένα σημείο: βιοπαλαιστή νέον, και οποίος πη ότι υπάρχει θα δώ- πόσον έχει πέσει θύμα της φαντασίας του, άρκει γρήγορα.»

Ο κ. Α. Φ. Ν. (Αθήναι), μās γράφει:

Ίδανική σύζυγος είναι εκείνη ή οποία θα ήλ- το πρώτον βραβεϊόν της ερευνής σας περί του νικου συζύγου.

Διότι διά να δυνήθη να χαρακτηρίση τον νικόν συζυγον, θα είναι κατά την γνώμη μου, αυτή Ίδανική».

Ο κ. ΚΩΣΤΑΣ ΖΕΡΙΚΗΣ (Αθήναι), μās γράφει:

«Η ιδεώδης σύζυγος. Νόμισα κι' εγώ κάποτε ότι την είχα φανταστή: ψηλόκορμη και λιγερή, μη, ξανθόμαλλη και μαυρομάτα. Καμμία απ' αυτές. Όλη άρετή. Το νόμισα. 'Όπου μιά μέρ' άγαπάς κι' εγώ κάποια γυναίκα. Της είπα: «Τι παραινέ- σεις;»

Κι' όμως μου φαίνεται πως ως τα τώρα έσένα μόνον είχαν όνειρευ- — Για πές μου, πως; με ρώτησε. — Αυτό δεν θα μπορούσες να στο πω. Μονάχα όταν σε είδα καταλαβαίνω.

Ήλεγα αλήθεια. Κι' είπα ξανά τα ίδια λόγια άλλες φορές: πώς σ' άγγέλω και σε μέγαιρες, σε στρίγγγες κι' Άφροδίτες. Κι' έσύ αλήθεια, όλο αλήθεια.

Γιατί ή εικόνα ή θεική που έσως νομίζουμε πως πλάσαμε ένα πλάσιο άνοιχτό σε κάθε αγαπημένης την εικόνα.

Τελειώνω εδώ. Γιατί κανείς, πιστεύω δεν θα με ρωτήσει: «Τις λοιπόν γιατί αγαπάμε αυτή ή εκείνη τη γυναίκα;». Κανείς δεν ρωτά ποτέ γιατί είναι ή θάλασσα πλατεία, ούτε για ποιόν ο ήλιος λάμπει».

Ο κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ μās απαντά.

«Κύριε Διευθυντά,

Η ιδανική σύζυγος για μένα θα είναι εκείνη που θα με ή- τηση πραγματικά και όχι ψεύτικα μόνο και μόνο διά να την κερ- και να λέγη ότι παντρεύθηκε. Και ποια είναι αυτή; Την φανταζό- μία πλούσια κόρη, μία τρυφερή ύπαρξη που θα έχει γεννηθή και όχι να καταστρέφη.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Νέες άπαντήσεις

ΜΙΚΡΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

Η ΠΡΙΓΚΗΠΙΣΣΑ

ΤΟΥ CATULLE MENDES

ΙΑ νύχτα που δεν κοιμόντουσαν—μιά νύ- χτα όμοια με όλες τις άλλες νύχτες τους, γιατί, όταν βρισκόντουσαν ο ένας κον- τά στον άλλον, δεν κοιμόντουσαν ποτέ— εκείνη τον ρώτησε ύψώνοντας τα μπρά- τσα της και κάνοντας να γλυστρήσουν ως τους ώμους της κύματα από δαντέλλες:

— Τι έχεις λοιπόν, ω πολυαγαπημένο μου; Γιατί παραμένεις άμιλητος, μ' ένα θλιβερό ό- νειρο μέσα στα μάτια σου, ενώ εγώ σ' άγκα- λιάζω, σε ναουρίζω και σε φιλάω; Τι σου λείπει λοιπόν και τι μπορείς να λαχταρήσης, τι στιγμή που δεν σου άρνιέμαι τίποτε και θά- θελα να σου δώσω πιο πολλά άκόμα; Μήπως

δεν είμαι άρκετά ώραια; Μήπως το χιόνι του στήθους μου δεν είναι άρκετά μυρωμένο κάτω από τα χείλη σου; Η μήπως νομίζεις ότι το φλογερό χρυσάφι του ήλιου είναι πιο ροδосо από τα μαλλιά μου; Πές μου, μίλησε, εξήγησου! Γιατί ή έν- νοια σου με βασανίζει τρομερά. 'Ισως ή πριγκιπική κάμαρη που σε δέχομαι κάθε βράδυ δεν σου φαίνεται άρκετά πολυτε- λής με τις μουσελλίνες της του Σιριναγκόρ και με τα ρου- μπλινά, διαμάντια και τα μαργαριτάρια που στολίζουν το κάθε τι εδώ μέσα και το κάνουν ν' άστράφη. Μήπως το πα- μπλάσιο και σπάνιο κρασί του σουπέ μας—που τώπινες ενώ εγώ ζήλευα το κρυστάλλινο κύπελλο που άγγίζαν τα χείλη σου—σου φάνηκε πικρό; Η μήπως ή μπεκάσες της Κορσικής που φάγαμε δεν σου φάνηκαν καλοψημένες μέσ' στο γλυκό υμνό των σταφυλών της Χιόν; Κι' μή μου κρύβεις αυτό που σε δυσαρεστήσε, γιατί εγώ μο' άχα όταν σε βλέπω να χαμο- γελάς, γίνομαι ευτυχισμένη...

Κι' ο αγαπημένος της—ο άχάριστος—της απάντησε με φωνή πεσιμωμένη:

— Άν είμαι δυσαρεστημένος, αυτό συμβαίνει γιατί δεν είμαι όλογορος για την άγάπη σου. Έίσαι πιο όμορφη απ' όλα τα όνειρα και μοσχοβολάς περισσότερο απ' όλα τα λουλούδια.

Η κάμαρή σου είναι ήπλουσια φω- λιά των πιο γοητευτικών ερωτών και το σουπέ σου θάτο ζήλευαν κι' οι Ρωμαίοι Αυτοκράτορες. 'Όστόσο δεν είμαι ευχαριστημέ- νος, γιατί κοντά μου, ή καρδιά σου, μου φαίνεται, δεν χτυπάει άρκετά δυνατά, γιατί δεν νοιώ- θω καθόλου, όταν τα χέρια μου σφίγγουν τα μπράτσα σου, τις φλέβες σου κάτω απ' την έπι- δερμίδα σου να χτυπά με πυ- ρετό.

Έκείνη, τον κύτταξε ξαφνια- σμένη.

II

Για την άγάπη αυτού του νέου που είχε πολύ μεγάλα μά-τια, ή τολημηρική εκείνη γυναίκα είχε ριψοκινδυνεύσει τα πάντα. Δεν είχε περιορίσει μόνο να τον ξεχωρίσει ανάμεσα στους άλλους, αυτή ή τόσο ευγενής κι' ένδοξη, μία βασιλική πριγκί- πισσα σχεδόν, και να γίνη δική του, αυτή, ή τόσο ώραια... Για να ευχαριστήση αυτό το μπόεμ φοιτητή που είχε συνηθίσει ως τότε στα φιλήματα των κορι- τσιών των καπηλειών, είχε άφη- σουν την περιφρόνησι του κό- σμου, και τον μεγαλύτερο απ' τους κινδύνους. Ο σύζυγός της, παρ' όλη την περασμένη ήλικία του, ήταν ένας άντρας τρομε- ρός Ζυλότυπος για την τιμή της παληάς κι' ένδοξης οικογενείας του, δεν θα έννοιωθε κανέναν οικτο μόλις θα μάθαινε το πα- ραμικρό και δεν θα δίταζε να χτυπήση την ένοχη σύζυγο και να την τραβήξη κατόπιν από τα μαλλιά με χέρια κατακκόκινα από αίμα. Μά εκείνη άδιαφο- ρούσε για όλα μπροστά στον έ- ρωτά της. Κάθε νύχτα—μόλις οι

άνθρωποι του παλατιού της άποκοιμόντουσαν,—έβγαине άφοβα έξω με το κεφάλι της τυλιγμένο σε μία μαντήλα και πήγαινε ν' αναζητήσει σε μία άθλια κατοικία τον έραστή της, να τον πάρη απ' το χέρι και να τον οδηγήσσει στην πριγκιπική της κατοικία. Για να μην ξυπνήσσει τους ύπνρέτες περπατούσε ζυ- πόλυτη στις ψυχρές πλάκες των διαδρόμων. Για να μην ά- νάψη το ηλεκτρικό, κρατούσε μία λάμπα και τον οδηγούσε. Ένας μονάχα θόρυβος ν' άκουγόταν όλο το ύπνρετικό προ- σωπικό θά πεταγόταν στοπόδι, θάτρεχε, θάβλεπε κι' έτσι θάμά- θαινε ο σύζυγός της την άτιμία της. 'Όστόσο εκείνη δεν έτρεμε καθόλου. «Έλα! Έλα!» Έλεγε με σιγανή φωνή στον αγαπη- μένο της. Κι' ως τα χαράματα, ως το πρωί άργά, συχνά—τόν κρατούσε στην άγκαλιά της,—μέσ' στην κάμαρή της που ήταν πλάι στην κάμαρη όπου κοιμόταν ο τρομερός και άδυσώπητος στα ζητήματα της τιμής συζύγός της.

III

Κι' ο έραστής της της ξαναείπε εκείνο το βράδυ:

— Όχι, δεν νοιώθεις κοντά μου τον πυρετό των τρελλών έρωτών. Η άνάσα σου είναι άργή, κανονική, γαλήνια, ό σφυ- γμός σου, δεν είναι πιο ζωηρός από ενός παιδιού που κοιμάται.

— Ω! το πιστεύεις αυτό; τον ρώτησε εκείνη.

— Έμεινε σκεπτική μία στιγμή κι' έπειτα ξαναείπε:

— Έστω κι' αν πρόκειται να πεθάνω, θά σου άποδείξω ότι γελίσαι!

Και με φωνή που προστάζει έπρόσθεσε:

— Κρύψου κάτω απ' τα σεντόνια ή έδώ στο μικρό διά- δρομο που είναι πλάι στο κρεβάτι. Κρύψου σουό λέω, χωρίς όμως να παρατήσης το χέρι μου, κι' ότι κι' αν συμβή μη κινη- θής αν ένδιαφέρεσαι για τη ζωή σου...

Πρόσταξε με τόσο σταθερό τόνο, ώστε εκείνος υπάκουσε χωρίς να πη λέξι. Μόλις αυός κρύφτηκε, ή πριγκίπισσα, άρ- παξε με δύναμι το κορδόνι ενός κουδουνιού κι' άρχισε να το τραβή νευρικά, σαν να είχε ξυπνήσει τρομαγμένη.

Ύστερ' από μία στιγμή, ένα σωρό καμαριέρες ξετρελλα- μένες όρμησαν μέσα στην κάμαρη.

Τι συνέβαινε; Τι είχε; ή κυρία ήταν άρρωστη; ή μήπως είχε δη κανένα φριχτό έφιάλη; Τότε ή νέα γυναίκα είπε:

— Δεν αισθάνομαι τον έαυτό μου καλά. Παρακαλέστε τον πρίγκηπα σύζυγό μου νάρθη κοντά μου.

Ο πρίγκηπ, τον οποίον είδο- πούσαν άμέσως, παρουσιάστη- κει έπειτ' από μία στιγμή, ανή- συχος και καταταραγμένος.

Μόλις τον είδε ή πριγκίπισσα το έειπε:

— Μία μεγάλη άδιαθεσία μ' έπιασε ξαφνικά και δεν μπορώ να την εξηγήσω. Σας παρα- καλώ να διατάξετε να είδοποιή- σουν το γιατρό.

Σ' ένα γνέψιμο του άρχοντα ή ύπνρέτριες βγήκαν έξω. Ο πρίγκηπ στεκόταν πλάι στο κρεβάτι με τα μάτια του γε- μάτα από μι' άνήσυχη τρυφε- ρότητα. Άν ο έραστής άποκά- λυπτε την παρουσία του με την παραμικρή κίνησι, ή νέα γυναί- κα δεν θα πρόφαινε να δη την άνατολή του ήλιου, και ή άσχη- μά κλαίγε βλέποντας την, πολύ χλωμή, μέσ' στις δαντέλλες του κρεβατιού της, που θα ήσαν κατακόκκινες απ' το αίμα.

Ο γιατρός έφτασε σε λίγο.

— Δόκτωρ, είπε ή πριγκί- πισσα, δίνοντας του το άριστε- ρό της χέρι—γιατί με το δεξι κρατούσε πάντοτε το χέρι του έραστό της—δόκτωρ, εξετάστε μου το σφυγμό. Δεν είν' αλή-θεια πως έχω πυρετό πολύ δύ- νατό;

Ο δόκτωρ, άπάντησε ύστερ' από μία σύντομη σιωπή.

— Πολύ δυνατό, πράγματι! Πυρετώστε σαν να δοκιμάσατε μία έξαιρετική συγκίνησι.

(Συνέχεια εις την σελίδα 1875)

Κρατούσε μία λάμπα και τον οδηγούσε...

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Θ'.

«Η κουβεντούλα αυτή ήταν αποφασιστική για όλο το στάδιο μου. Ο Νιρβάνας στάθηκε ο πραγματικός νυνός μου στην κολυμπήθρα του ελληνικού θεάτρου και των ελληνικών γραμμάτων.

«Ο Νιρβάνας μίλησε στη Μαρίκα Κοτοπούλη. Έργαζότανε τότε, μαζί με τον Εύθυχο Βονασέρα, σ' ένα θέατρο καλοκαιρινό, στην πλατεία του Συντάγματος.— Εκεί που είναι σήμερα τα «Διονύσια».

«Η Μαρίκα συγκινήθηκε. Κι' όρισε να διαβάσω το «Γυιό» του 'Ισκιου» μία Πέμπτη απόγευμα. Είχανε μαζευτεί εκεί κάμποσοι άνθρωποι των γραμμάτων, δημοσιογράφοι κι' όλος ο θίασος. Έτσι γνωρίστηκα με τον Πολύβιο Δημητριάδη, τον Τσοκόπουλο, τον Άννινο τον Ξενοπούλο, το Σταθόπουλο και άλλους...

Είχα τρέξιμο. Πριν ανέβω στη σκηνή να διαβάσω το «κείμενο» ήπια ένα-δύο κονιάκ. Μα και μ' αυτά δεν έγινε τίποτα: «Όταν τους είδα όλους μαζεμένους, στις καρτέλες τους, μου φανήκανε σαν ένοχοι σε μία δίκη, που έγω ήμουν κατηγορούμενος. Άρχισα να διαβάζω άκουσα τη φωνή μου πούτρεμε. Όταν τελείωσα την πρώτη πράξη με χειροκροτήσανε. Ο Βονασέρας, που διάβαζε 'Ιταλική φιλολογία, μου είπε, ανάρβοντας ένα τοιγάρο:

— Σκουδία ντανουντσιάνα!

Ένοωντας, ότι το έργο μου ήταν γραμμένο κατά τη σχολή του Ντανουντσιό. Δεν είχα διαβάσει ούτε γραμμίτσα από τον 'Ιταλό συγγραφέα. Προχωρήσαμε στη δεύτερη πράξη. Εκεί που ο ήρωας, ο Βάγνος, φωνάζει «δὲ, δὲ, δὲ, αυτό μονάχα και πρέπει να ζή» και διεκδικεί το δικαίωμα να θυσιάζει ανθρώπους για να φθάσει, ότι έχει για ιδανικό του, πολλοί φιδυρίσανε:

— Ντισαίσις!

Κι' αργότερα, στις κριτικές, με χάρμανε' ύπαδ' του Νίτσε. Μα ούτε Νίτσε είχα διαβάσει, όπως δεν είχα διαβάσει και Ντανουντσιό. Το έργο μου ήταν ένα ξέσπασμα δημητικής νεότητος. Η φωνή ενός «έγώ», που γυρεύει να βεβαιώσει τον εαυτό του, με τον πιο αχαλίνωτο τρόπο.

Τελειώνοντας την ανάγνωση, άκουσα, με μεγάλη χαρά, τη Μαρίκα και το Βονασέρα να μου λένε ότι δέχονται το έργο κι' ότι θα το παίξουν άμεσως, από τα πρώτα. Με μεγάλη χαρά και με μεγάλο φόβο: Θα πετύχαινε... Πώς θα το δούσανε το κοινό... Έπειτα υπήρχε μία δυσκολία: Χρειάζότανε μερικά έξοδα για τις σκηνογραφίες: Δύο ούρανοι! Ένας ημέρας κι' ένας νύχτας: δύο σάτια, ένα άρχοντικό κι' ένα φτωχικό, ψαράδικο, μιά οίβα... Τα λογαριάσαμε. Θα κοστίζαν ως τετρακόσες δραχμές. Το ποσό ήταν σημαντικό για την εποχή και για τα οικονομικά των θιάσων. Μα κι' αυτή η δυσκολία παραμερίστηκε. Τα πλήρωσε ο Χρήστος Λαγωβάρης, ένας καλός φίλος, που και σήμερα έχω κατεστημένος και ζει στην Αίγυπτο.

Στην παράσταση έπνεε αέρας μάχης. «Οχι» για το έργο, που μ' όλα τα πολλά και μεγάλα νεανικά ελαττώματά του είχε, από την πρώτη στιγμή, επιβληθεί στο κοινό» μά για τη γλώσσα. Αυτή τη βραδυά έδινε στα σανίδια του Αθηναίου θεάτρου την πιο αποφασιστική μάχη την ή δημοτική. Και η νίκη της στάθηκε περιφανέστατη. Μερικοί, όταν άκουστανε, από τα χείλη του Βονασέρα, η γενική του «κυμάτου», άρχισαν να μουρμουρίζουν. Κάποιοι γρόναζε:

— Τούτ κυμάτου;

Και ο Φωκάς, ο καθηγητής του Πανεπιστημίου, σηκώθηκε από το κάθισμά του, γύρισε και του είπε:

— Μάλισα, κύριε, του κυμάτου!...

Αυτά όμως ήτανε λεπτομέρειες. Το κοινό ήθελε με το μέρος μου, από τις πρώτες σκηνές. Είχαν όλοι κερφωθεί στο κάθισμά τους κι' άκουγαν με τη μεγαλύτερη προσοχή. Εκδηλώθηκε ο ένθουςισμός τους στην αφήγηση της πάνας για τη σύλληψη του παιδιού της: Χειροκρότησε την Άγαθη Περίδη που παίζε αυτό το μέρος. Στο φινάλε γίνηκε χαλασμός. Με κάλεσαν επτά φορές στη σκηνή, μου φωνάζανε μπράβο και μου προσέφεραν λουλούδια. Όσο, ήμουν καταλυπημένος: Κι' ο Νιρβάνας το σημείωσε σ' ένα μεγάλο άρθρο που δημοσίευσε στα «Παναθήναια». Ο λόγος ήταν, ότι η εφαρμογή του έργου στη σκηνή μ' είχε απογοητεύσει βαθιά. Τα πλάσματα της φαντασίας μου—που ήταν πολύ λυρικά και ολίγον τι αερώδη—πήγαν στη σκηνή τις κοινές και πεζές φράσεις των ήθοποιών, τη γνώριμη φωνή τους, ένα ρυθμό συνηθισμένο... ο ούρανος ένα χαρτί, η θάλασσα το ίδιο... Κι' όταν είδα

λαν, μου τράβηξε τ' αυτί στο «Νουμά». Με έλεε ποεταστό, που έβγαζε στα σύννεφα. Όσο, για πρώτη φορά έννοιωθα τη φήμη να παίρνει στα φτερά της, σ' ένα ξεκίνημα δημητικό για ταξίδι μεγάλης γεμάτο περιπέτειες. Μία μέρα περνώντας την πλατεία του Συντάγματος άκουσα πίσω μου έναν να με δείχνει σ' έναν άλλον:

— Νά, αυτός είναι!

Τα γονατά μου σά να ξεκλειδώνθηκαν: Ήμουν άξιος για τέτοια φήμη!

Παίζόταν ακόμα το έργο, που έλαβα, ένα πρωί, ένα γραμματικό δικό, πολύ παρόμοιο: Έλληνικές λέξεις, γραμμένες με λατινικά στα χείρα. Μία γυναίκα, ξένη όπως ήτανε ανανερό, που υπογραφότανε «Μαριουλέ» μου έλεγε τις εντυπώσεις της, το ενδιαφέρον που έβγαζε για τον ήρωα μου, για μένα και μουδινε ραντεβού. Πήγα, κατενθουσιασμένος. Ήτανε η Ναπολιτάνα, ψηλή, καλοφτιασμένη, λευκή, μαύρα μαλλιά, γαλανό πρόσωπο. Πρέπει να τάχε περασμένα τα τριάντα. Καλοντυμένη, με μια κομψή, όμορφη, συλλαμένη στο χέρι. Μου ιστόρησε τη συγκίνησή της και μου διηγήθηκε νεοσπαλά, σαν κορίτσι, μιά παλιά περιπέτεια που είχε σ' ένα «τζόβανε σκορτόρε» της πατρίδος της... Κι' έμένα μ' εφίρωνα το ίδιο, πολύ συμπαθητικό. Τη ρώτησα πώς έμενε στην Ελλάδα. Ήτανε τυχερή, κατεκοκκίνισε. Και με μεγάλο κόπο κατάφερε τέλος να μ' απαντήσει: «Έργαζότανε σ' ένα καφέ σαντάν, στον Πειραιά. Αυτή την ημέρα όμως δέ θα δούλευε, για χατήρι μου. Θάθελα να περνούσαμε μαζί τέτ-α-τέτ; Έτσι άρχισε αυτή η ιστορία... Ποτέ δε μπόρεσε να πει στα τ' όνομά μου. Έβαζε πάντα μπροστά ένα άμικρον. Με φώναζε:— Όσπυρο!

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: 'Η συνέχεια

ΣΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΜΑΣ

ΑΠΟΜΗΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΕΤΩΝ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΤΟΥ ΘΩΝΟΣ

(Από το περίφημο βιβλίο του συνοδεύσαντος τόν 'Οθωνα κατά την κάθοδό του στην Ελλάδα Βαυαροῦ αξιωματικού Χριστοφόρου Νέζερ).

(Συνέχεια έκ του προηγούμενου)

ΤΗ συνέχεια αυτή των «Απομνημονευμάτων» του, ο Βαυαρός ύπολοχαγός Νέζερ, ο οποίος είχε 'ρθή στην Ελλάδα μαζί με τους άλλους αξιωματικούς και τα τμήματα του Βαυαρικού στρατού, που συνοδευσαν τον πρώτο μας βασιλέα 'Οθωνα, μιλάει για την επαναστατική σχεδόν αντίδραση των Μανιατών κατά της Βαυαρικής 'Αντιβασιλείας.

Οι Μανιάτες ήθελαν να διατηρήσουν τα εξαιρετικά προνόμια, που τους είχαν

παραχωρήσει οι Τούρκοι. Η 'Αντιβασιλεία όμως είχε αντίθετη γνώμη, γιατί πίστευε πως όλοι οι Έλληνες έπρεπε να είχαν ίσια προνόμια και δικαιώματα. Κι' έπειδή δεν μπορούσε να επιβάλει τη θέλησή της δια της βίας κατά των άνωποτάκτων Μανιατών, απέφασε να διευθετήσει ειρηνικώς το ζήτημα κι' έστειλε στη Μάνη δυο λόχους Βαυαρικού στρατού, με την έντολή ν' αποφύγουν να έλθουν σε κάθε σύγκρουση με τους Μανιάτες.

Οι Μανιάτες υποδέχθηκαν φιλικά τους έξι λόχους στρατιώτες τους παραχώρησαν μερικούς «πύργους» για να καταλύσουν και με τους έγκάρδιους τρόπους των τους έπεισαν απόλυτας για τις ειρηνικές διαθέσεις των απέναντί τους.

Αυτό όμως αποτέλεσε παγίδα. Γιατί την ίδια νύχτα, ενώ οι Βαυαροί κοιμόντουσαν έντελως άνωποτοι στος πύργους, οι Μανιάτες, έκαναν αλυσίδα επίθεσης εναντίον τους. Οι Βαυαροί, «ταμπουρωμένοι» καθώς ήσαν, τους ανέκρουσαν εύκολάτα, αλλά το κακό ήταν ότι έστερωτο όπλα και τροφές.

Και ο ύπολοχαγός Νέζερ, συνεχίζοντας την αφήγησή του στα «Απομνημονεύματά» του, διηγείται:

«Έτσι οι Βαυαροί πέσαν στη νύχτα και την επομένη ημέρα σέ κατάρτισαν πολιορκίας. Έρριχναν πυρά και πυρά καμιά σφαίρα, όταν έβλεπαν τους αντιπάλους τους να προχωρούν περισσότερο τού' δένοντες, μά γενικά δειχνόντουσαν πολύ φειδωλοί στα πυρομαχικά τους.

Κανείς από τους αντιπάλους δεν είχε πάθει ούτε το παραμικρό τραύμα.

Μά το κακό δεν άργησε να συμβή.

Σε κάποιον από τους πύργους επικεφαλής του αποστάσιματος των Βαυαρών ήταν ο νεαρός ύπο-

λοχαγός Σμιθ, ο οποίος ήταν περίφημος σκοπευτής και κυνηγός. Ο Σμιθ, έπειδή σκόπευε να κάνει κυνήγια στη Μάνη, είχε πάρει μαζί του και το κυνηγετικό του όπλο, καθώς και άφθονα φυσίγγια.

Όταν, λοιπόν, είδε πως οι Μανιάτες δέν έννοούσαν να λύσουν την πολιορκία, έκνευρίστηκε κι' άρχισε να ρίχνει έναντιον τους.

Ήταν τόσο καλός σκοπευτής, ώστε κανείς από τους πυροβολισμούς του δεν πήγαινε χαμένος.

Τραυματίσε έτσι αρκετούς απ' τους πολιορκητάς, οι όποιοι στο τέλος άρχισαν να σαστίζουν. Μά αυτό δέν βάσταζε πολλή ώρα. Γιατί σέ λίγο οι Μανιάτες ανακάλυψαν μέσ' από ποιά πολεμίστρα του πύργου ριχνόντουσαν τα επικίνδυνα αυτά βλήματα.

Τότε ένας Μανιάτης, έξ ίσου καλός σκοπευτής, σκόπευσε μέσος στο άνοιγμα της πολιορκίας κι' έρριξε...

Και το μοιραίο έπληθε... Η σφαίρα του πέτυχε τον ύπολοχαγό Σμιθ στο κρανίο και τον άφησε στόν τόπο.

Μιά δεύτερη σφαίρα του ίδιου Μανιάτη έναντιον της ίδιας πολιορκίας, πλήγωσε άρκετά σοβαρά στόν ώμο ένα λοχία που καθόταν πλάι στόν ύπολοχαγό.

Έπρεπε τώρα να βρεθί γιατρός για να περιποιηθί τον τραυματισμένο λοχία. Ο γιατρός του λόχου βρισκόταν κλεισμένος σ' ένα γειτονικό πύργο και ήταν άδύνατος ή πρόσκλησής του, γιατί οι Μανιάτες δέν έπαισαν ούτε στιγμή να ρίχνουν.

Τότε έφυγε από τους Έλληνες άγωνιάτες που βρισκόταν κλεισμένοι στόν πύργο μαζί με τους Βαυαρούς, ανέλαβε να φέρη αυτός το γιατρό.

Κάρφωσε σ' ένα κοντάρι ένα κομμάτι άσπρο πανί, βγήκε έξω απ' τον πύργο και σαλεύοντας την αυτοσχέδια λευκή σημαία του προς τους Μανιάτες, φώναξε με δυνατή φωνή:

— Σταματήστε! Πάω να φέρω τον «έξοχότατο»!

«Έξοχότατος» ήταν τότε το επίθετο με το οποίο προσαγόρευαν οι Έλληνες τους γιατρούς, αντί το «κύριος».

Πράγματι οι πυροβολισμοί έπαψαν άμέσως κι' έτσι ο άγωνιάτης μπόρεσε να πάη άνενόχλητος ως το γειτονικό πύργο όπου βρισκόταν ο γιατρός.

Τον έπηρεε μαζί του και τον ώδηγησε στόν άλλο πύργο, όπου βρισκόταν ο τραυματισμένος λοχίας, χωρίς στό διάστημα αυτό να ριχτή ούτε ένας πυροβολισμός.

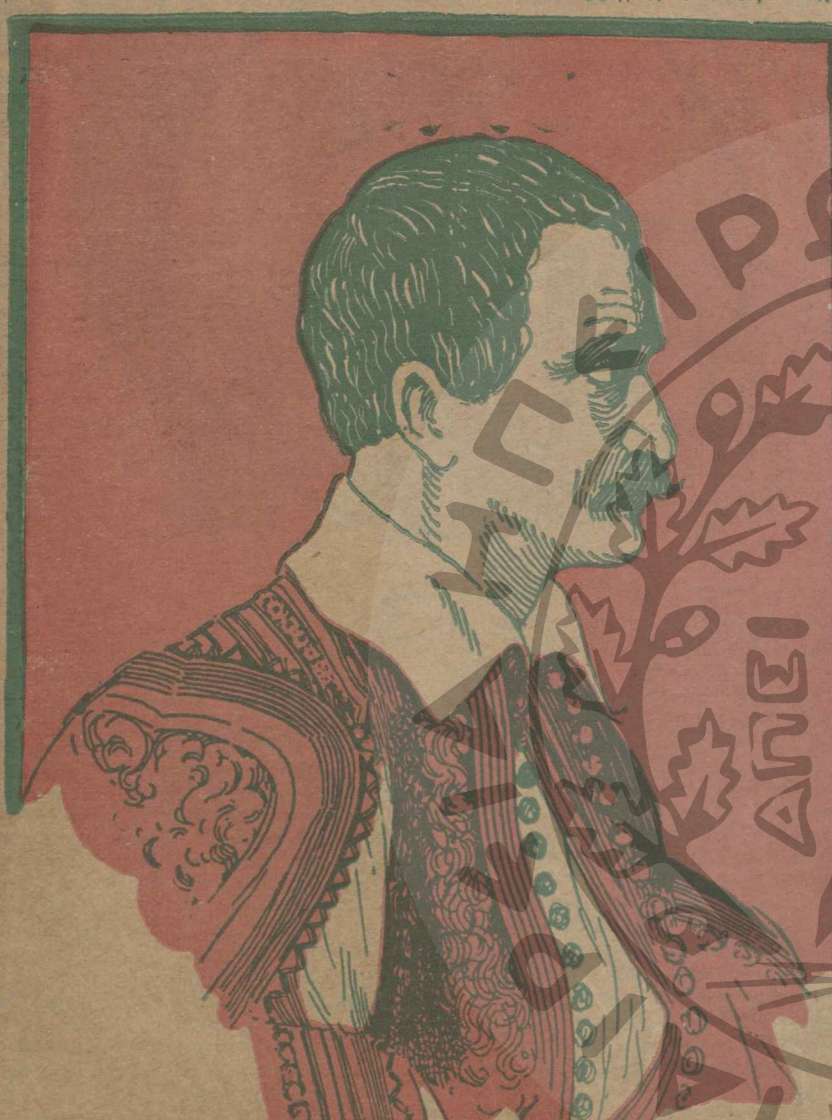
Έτσι χάρη στην έγκαιρο επέμβαση του γιατρού, σώθηκε ο λοχίας.

Κατά το μεσημέρι της άλλης ημέρας οι Βαυαροί στρατιώται δυο πύργων άπεφάσαν να κάνουν έξοδο.

Η έξοδος αυτή έπείτυχε απόλυτας, γιατί μόλις τους είδαν οι Μανιάτες να προβάκουν μέ τα σπαθιά τους στα χείρα, όρμητικοί κι' άσυγκράτητοι τραβήχτηκαν πίσω χωρίς να ρίξουν ούτε ένα πυροβολισμό.

Ένθαρρυνόμενοι απ' αυτό και οι άλλοι πολιορκημένοι έκαναν τό ίδιο, κι' έτσι μπόρεσαν οι Βαυαροί όλων των πύργων να συγκεν-

(Συνέχεια ες την σελίδα 1876)

Ο Βασίλειος 'Οθων

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Ο ΑΛΗ ΠΑΣΣΑΣ, Ο ΚΑΤΣΑΝΤΩΝΗΣ ΚΙ' Ο ΑΔΕΡΦΟΣ ΤΟΥ ΒΕΛΗ ΓΚΕΚΑ

(Γραμμένο για το "Μπουκέτο.")

ΝΑ φτεροπόδαρο 'Αρβανιτόπουλο, ως είκοσι χρονών παλληκάρι, από το Κουρβελόσι, από ταλμάνος από τον Ντερβέντα των 'Αγρών 'Αγιο Μουχουντάση έμπαινε ένα δειλινό του καλοκαιριού του 1812 τρεχάτο στα Γιάννινα, πνευμένο στον ιδρώτα του και τραβούσε ίσια στο Κάστρο, στα καινούργια σεράγια του 'Αλή-Πασά. Μπήκε μέσα και σε λίγο δέκα διαί λαλητάδες μοιράστηκαν στις συνοικίες του Γιαννίνου, κι' άλλος πήρε Κάστρο, άλλος 'Εβραίικα και Σισράβα, άλλος Καλούτσιανη κι' 'Αηδόνη, άλλος Λούτσα και 'Εμιο, άλλος Κουμπλού και Γαλατά, άλλος Τσιγαρά, άλλος Μείνταν και Μεντερούς, άλλος Καραβατιά, άλλος Πλάτονα κι' 'Αγορά κι' άλλος Σερρά και φώναζαν κι' όλην την δύναμη των πλεονιών τους:

— 'Ακούστε, Τούρκοι, Ρωμιοί κι' 'Οβραίοι! Ο πανεμένος μας 'Αγιο Μουχουντάσης έπιασε ζωντανούς τον Κατσαντώνη και τον αδερφό του! — Φείδια που θα τους φάν! — Νά ζήση ο πολυχρονόμενος μας, βέζιε 'Αλή-Πασά! —

Σουρουπώματα φεγγυόβλησαν πανηγυρικά τα σεράγια του φοβερού Πασά. Σε κάθε παραθύρι τους έκαιγαν από τέσσερα-πέντε ξυγκοκίμα και στην πλατεία μπροστά στα σεράγια, άναψαν σαράντα μασιάλδες και στην πλατεία από την άλλη μεριά, άλλες σαράντα. Λιθαριστών κι' έχυναν δόλγυρα την άπλετη ανάλαμπή τους. Δέκα-δωδεκα ζυγές λαλούμενα άνηχούσαν και στην μία και στην άλλη πλατεία κι' οι φρουρές του κάστρου των Λιθαριστών άρχισαν μαζί με τον Τουρκικό όλο τους χορούς και τα τραγούδια. Πανηγύριζε ο 'Αλή-Πασάς την αλχημαλασία του άντρείου των άντρείων Κατσαντώνη, του φλάμπουρου της Κλεφτουριάς και του αδερφού του Γιώργου Χασιώτη.

Την άλλη ημέρα το πρωί, όλοι οι Κοτζιάδες, οι Ντερβισιάδες, οι σιέχηδες, οι μπέηδες, οι εφέντηδες και οι αγάδες έτρεξαν για να τον συχαρούν για το μεγάλο κατόρθωμα του 'Αγιο Μουχουντάση και το δειλινό δλος ο Τουρκικός σουφετός του Γιαννίνου βγήκε στον 'Αι-Γιάννη της Μπουνήλας και περίμενε τον ένδοξον 'Αγιο Μουχουντάση να φέρει τον μέγαν Κλέφτη των 'Αγρών και της Ρούμελης. Ζύγωνε ο ήλιος να βασιλέψει όταν φανίστηκε νόρχει από μακριά ο 'Αγος Μουχουντάσης μ' ένατο διαλεχτούς 'Αρβανιτάδες και πλειότερο. Οι μισοί προπορευόνταν πεζοί, με τον 'Αγιο Μουχουντάση μπροστά καβάλα, κι' οι άλλοι μισοί έρχονταν πίσω, και στην μέση φέρονταν ο Κατσαντώνης άρρωστος από βλογιά και λαβωμένος, το ίδιο κι' ο αδερφός του, ο Γιώργος Χασιώτης παραίσιος, λαβωμένος κι' αυτός στα δυο μηριαία του, φέρονταν δεμένοι και φορτωμένοι άπάνω σ' έν' άλογο ο καθένας. Από την μία μεριά των άλλων τούτων κρατούσαν τους λαβωμένους Κλέφτες, όχτω 'Αρβανίτες από δεξιά και ξεροβιά για να μην πέσουν.

Όταν ο 'Αγος Μουχουντάσης έφτασε στο μέρος, όπου τον περίμεναν οι Τούρκοι για να δείξουν την χαρά τους για το ευχάριστο γεγονός και το μίσος τους προς τους Κλέφτες, πλειότερο όμως την άφοσίωσή τους προς τον τρομερόν Πασά, άρχισαν αυτοί να περιγελούν τους κακοτυχισμένους αλχημαλάτους, που ήταν το καμάρι δλου του όπομου 'Ελληνισμού, και το φόβητρο της Τουρκιάς, να τους βρίζουν με τις ποικιλότερες λέξεις και να τους φτύνουν άκόμα. Τότε φανίστηκε ευχόμενος πίσω από την συνοδεία του Κατσαντώνη ένας καβαλάρης ψηλός, λεβέντης, άμορφος και ντυμένος πλούσια γκέκινη φορετές των πανένδοξων Κλεφτών, τους έβρισε λέγοντάς τους:

— Ντροπή σας άντρες! όεις του τρομάζαταν σε' όνομα του Κατσαντώνη, να βγαίνετε τώρα να τον περιγελάτε, να τον βρίζετε και να κεφαλά ατμήν την στιγμή, εινε γιατί λυτούμαι να λερώσω το σπάθι μου με το βρώμικο αίμα σας! 'Αν ήταν παλληκάρια οι Τούρκοι, κι' ένει άν ήταν άξιοι να τον περιγελάσετε, να τον βρίζετε και να τον φτύνετε, όταν έκοβε τα σπαθί του, και όχι να του κάνετε σήμερα τους παλληκάρδες, που ναι πεδαιμένος και άδαφρος! Γκορεμιστήτε από μπροστά μου, γυναίκες με μουστάκια, με γένεια και μ' άντρίκια φορέματα!

'Ακούοντας αυτά τα λόγια οι Τούρκοι λούφαξαν κι' έπαψαν να περιγελούν να βρίζουν και να φτύνουν τες μεγάλες δόξες των 'Α-

γραφιώτικων βουνών. Ο Ιπποκρίτατος Γκέγκας είχε γείνει φανά τον θυμό του.

— Ποιός είν' αυτός; ώρέ, που έλπε αυτά τα λόγια; Ρώτησε άρβανίτικα και με κάποια έπαρη ο 'Αγιο Μουχουντάσης και σταμάτησε το άλογο του.

Στην στιγμή σταμάτησε κι' όλη η συνοδεία.

Κάνεις πώς δεν μ' εγνώρισες, ώρέ 'Αγιο! Μεγάλας τάς γιατί έπιασες τον Κατσαντώνη; Είμαι ο Σιαχίν, ο αδελφός κι' Βελή-Γκέγκα, που έχει σκοτώσει παλληκάρησια από το κάστρο, ο Κατσαντώνης, που άφίνεις έσύ και τον έξευτελίζουν αυτοί οι έστροι.

— Μεγάλας, για! Και τόχεις για μικρό πρόμμα να πιάς τον μεγαλύτερο και φοβερότερο Κλέφτην όλης της Ρούμελης... 'Αν ήμουν άξιος, άς πήγαινες έσύ να τον πιάσεις, να πάρεις και τον αδερφό σου, και να μην τον πιάσω έγώ! 'Επρεπε να μ' έφρισταχες και να μ' συχαρίζεις, κι' όχι να μου κάνεις και τον κακώτατο.

— Όδτε σ' ευχαριστώ, ούτε σε συχαίρω! (Του άντιόχησε περήφανα ο Σιαχίν-Γκέγκας), γιατί, όπως μου έλες πές το βράδι άποσταλμένος σου, δεν τον έπιασες παλληκάρησια... Τόν έπιασε ο ρωσισιν του θανάτου και βαρύν λαβωμένον, και χωρίς το μπουλά του! Και ποιός, σε ρωτάω, — δεν θα τον έπιασες στην κατάσταση που βρισκόταν; βλογιασμένος και λαβωμένος; Σ' έλεγα παλληκάρη, ό το μπουλάς να τον πιάσεις τον Κατσαντώνη, ή και να τον σκοτώσεις όταν ήταν γερός και καλά, και βασιλευε άκόμα σ' όλη τ' 'Αγορά ή κάτω στον Βάλτο, όπως τόλμησε να τον πολεμήσει ο αδερφός κι' ο Βελής, κι' άν σκοτώθηκε ο Βελής σκοτώθηκε παλληκάρησια, ά δεν έχω να λάβω το αίμα του από τον Κατσαντώνη! Όταν πολεμάς δυο παλληκάρια, πάντα θα σκοτωθή το ένα... Έσύ δεν έσκόλεψες ποθενά, για να τον πιάσεις. Έπιασες με προδοσία! 'Ετσι που κατανήσει ο Κατσαντώνης από την άρρώστεια, βαλλαχ-απορούσε να τον πιάσει κι' ένς φρετός. Βαλλαχ κι' ένς παλιού φρετός! Η δόξα σου εινε δέκα φρετού. Βαλλαχ! την περιουσία σου.

Θύμωσε ο 'Αγος-Μουχουντάσης, από τα περήφανα λόγια του Σιαχίν-Γκέγκα, αλλά κατάπνε τον θυμό του, γιατί ένς ήταν ο Σιαχίν-Γκέγκας, ο αδερφός του Βελή-Γκέγκα, κι' άνάμεσα τους άρχηγούς και στους καπεταναίους, που ζούσαν στην Άλβια 'Αλή-Πασά.

Εκείνη την στιγμή έ'ν τα παλληκάρια του 'Αγιο Μουχουντάση, θέλοντας να βιαστούν τον ταπεινωμένον άρχηγόν τους γύρισε το ντουφεκι του και έβγαλε στον Σιαχίν-Γκέγκα και τον καμάρη, αλλά δεν πήρε φανή άγνιότι. Ρίχτηκε κατ' έπάνω του 'Αγιο Μουχουντάσης, με την άσπρη νια πιστόλα του στο χέρι, να τον σκοτώσει, αλλά τον σταμάτησε Σιαχίν-Γκέγκας, φωνάζοντάς του:

— Είλε παλληκάρη καθαρό και...

— Μός έγγα! (Μην τον γυλίζεις), λέει ο Σιαχίν-Γκέγκας.

Και λέγοντας αυτά, έβγαλε, από το χυρσάκντο σελάχι του, το πιστόλα του και την πρόσφερε στο παλληκάρη, σ' ένδειξη θαυμασμού.

— Πάρ' την! (Τού έλεπε) για να θυμάσαι τον Σιαχίν-Γκέγκα! —

Την χαρίζω, γιατί είσαι φιλότιμο κι' άντρειο παλληκάρη!...

Κι' άφου άρριονυτάχτηκαν ο Σιαχίν-Γκέγκας κι' ο 'Αγιο Μουχουντάσης, μεταρούε ο ένας και φοιτά ο άλλος, ύπερόψησε ο 'Αγος νικημένος κι' από την Ιπποτική συμπεριφορά κι' από την έπιχειρηματολογία του Σιαχίν και τον ρώτησε μαλακά:

— Κι' άν ήσουν έσύ στον θέση μου, Σιαχίν-άγιο, τι θα τόν έπαινες τον Κατσαντώνη σου, άν σου πέφτε στα χέρια, όπως μόπως έφάνε;

— Ρωτάς τι θα τόν έκανα; Θα τόν άφηνα να γενή καλά, να γερέψη, να μύση τα μπουλούκια του, κι' άστερα θα προσπαθούνα να τόν ζυγώσω και θα τού φώναζα: — 'Ακατέρα με, ώρέ Κατσαντώνη! — κι' όποιον θάπαινε ο θάνατος!

Έτσι χαρίζονταν οι δυο άνδρες: 'Οδυσσέας ο 'Αγιο Μουχουντάσης, 'Αχιλλέας ο Σιαχίν-Γκέγκας.

Ο 'Αγος-Μουχουντάσης, άκούουθόμενος από τα παλληκάρησια τους αλχημαλάτους του και τους Τουρκογιαννιώτες, που είχαν έφάνε τον όποδεχτόν, πικραμένος όπως από τα φαρμακρά λόγια του Σιαχίν-Γκέγκα, προχώρησε και μπήκε στα Γιάννινα. Είχε χάσει όλη την περηφάνεια, κι' ή δόξα, που έ άποχτήσε, από την αλχημαλασία του Κατσαντώνη και του αδερφού του, τού φαινόταν φεύκω, τού φαινόταν λερωμένη. Ντερβέταν τον, έαυτο του και βασισμένον

την ώρα και την στιγμή, πούχε πιάσει τους δυο Κατσαντανιώτες, γιατί είχε νουώσει βαθεία τα λόγια του Σιαχίν-Γκέγκα, λόγω περήφανα, σωστά και παλληκάρησια. Εάδινε και τη ζωή του άκόμα 'Αν ήταν δυνατόν να ξεκάνη, ότι είχε κάνει, και να βρίσκονταν πάλε ο Κατσαντώνης, κρυμμένος στην σπηλιά του, μαζί με τον αδερφό του και μακριά από το μάτι του προδότη, που τον είχε καταδώσει.

Αυτά σκεπτόμενος ο 'Αγος-Μουχουντάσης, έφτασε με το καράκι σκυμένο μπροστά στη σιδηρένια έξωθύρα του Κάστρου, χωρίς ν' άκούση τον τουρκόκοσμο, που τόν άκολουθούσε αλαλάζοντας.

Μπροστά στην μεγάλη σιδηρένια θύρα του Κάστρου, προεிடα-παιμένος τον πευμένο χαρούμενος ο 'Αλή-Πασάς καβάλα σ' άλογο του. Κατέβηκε άμέσως από το δικό του ο τυχερός Ντερβέντας, έπιασε και φίλησε την άκρη του έπανοφορέου του μεγάλου σατάπι, σ' ένδειξη ύποταξης, κι' ο Πασάς, σκύφοντας ψηλά άπ' τ' άλογο, τον φίλησε στο μέτωπο, σ' ένδειξη μεγάλης τιμής και άγάπης. Τότε ο άρχιος κι' αλμοβόρος 'Αντιβασιλέας της Κόστα 'Αλβανίας, της Νοτιοδυτικής Μακεδονίας, της 'Ηπειρου, της Θεσσαλίας, της Ρούμελης με την μισή την 'Εβρώια, και του Μωριά, χωρίς την Μάνη, ρίχνοντας μία θριαμβευτική ματιά στον Κατσαντώνη και στον αδερφόν του πούμοιζαν, σαν άλυσσόμενα λειο-τάρια με ξεροζωμένα δόντια και νύχια, έδωσε στον 'Αγιο Μουχουντάση δυο σκυλόδες γεμάτες φλωρία, την μία για τον ίδιο και την άλλη για τα παλληκάρια του, και διάταξε να μεταφέρουν στους αλχημαλάτους του στην σιδηρένια φυλακή του Κάστρου, την λεγόμενη και σήμερα άκόμα «Φυλακή του Κατσαντώνη», που βρίσκεται στο Τζαμί Φεχίγι και να τού φέρουν το κλειδί της, που ζυγιάζε μία δια βάρους και πλειότερο.

Ύστερα άπ' αυτά, ο Πασάς μπήκε στο Κάστρο με την συνοδεία του και τράβηξε στα σεράγια του, ένά ο ήλιος κρύβονταν πίσω από τα βουνά της δύσης, και το μεγάλο και χιτωτό όφρολόγι, που βρισκεται ψηλά από την θύρα του Κάστρου, χτυπούσε δώδεκα ώρες: «ντάγγ-ντάγγ-ντάγγ».

Σε λίγο άναψαν τα καντήλια δόλγυρα στους σιερίφδες των τζαμιών του Γιαννίνου κι' οι μουσελίνδες άρχισαν να μπαλάντες χαριόλινα ψηλά στους μιναρέδες του «'Α λ λ α χ—ε κ μ π ε ρ». Την ίδια στιγμή άρχισαν να έξαστράτουν όλα τα παράθυρα των σεραγιών του

Κάστρου και των Λιθαριστών από τ' άνωμένα κηριά και τ' άνωμένα καντήλια, καθώς κι' όλα τα παράθυρα κι' ή όθες των Τουρκικών σπιτιών κι' όλην 'Εβραίικαν και μοναχά τα Ρωμαίικα σπία ήταν κλειστά και κατασκότενα, σαν να τάχε ρημάξει κανένα κακό θανατικό ή σαν να λαιγαν και να πενθούσαν μαζί με τα περήφανα βουνά των 'Αγρών για τον άναμενόμενον αυριον θάνατον του μεγάλου προμάχου του Γένους. Σε λίγο, όπως και την προηγούμενη νύχτα, στήθηκαν κι' άνάφτηκαν και πάλε στην πλατεία του Κάστρου σαράντα μασιάλδες φορτωμένοι κι' έφωδισμένοι μ' άφροτο βουβουσιώτικο διαδί κι' άλλες σαράντα στην άπέραντη πλατεία, των Λιθαριστών και φεγγυόβλησαν και έξαστράτουν οι δυο πλατείες σαν να ήταν άπ' ένα κομμάτι ήμέρας ή καθεμιά.

Μασιάλδες άναμμένοι είχαν στήθη και σ' όλους τους μεγάλους δρόμους, και σε κάθε μασιάλ βρισκονταν κι' ένς μεγάλος σωρός διαδί, κι' άπόνιας άνθρακος στον καθένα για ν' άναμνώνη τα κημένα διαδί. Δέκα-δωδεκα ζυγές λαλούμενα πάλε στην πλατεία του Κάστρου κι' άλλες τόσες στην πλατεία των Λιθαριστών άρχισαν να λαλούν. Κόσμος πολς όλο Τούρκου, χαίρονταν, χόρευαν, τραγουδούσαν, κι' έτραγαν, κι' έπιναν στις δυο τις πλατείες κι' οι άναλαμπές των μασιάλδων, των κηριών και των καντηλιών άναμνιζόσαν μέσα στα ήρεμα νερά της θλαμμένης λίμνης, που μοιρολογούσε άκόμα το άδικο πνιγμό της χιλιόκαλης άρχοντιάς του Γιαννίνου Κυρά-Φροσύνης και των δεκαεπτά πανόριων Γιαννιωτώνων νυφάδων, ένά δεκαριές τα κηρια γεμάτα Τούρκους και Τουρκάδες περιπαλές, φωτισμένα κι' αυτά με μασιάλδες και φανάρια αλύκαναν το γυαλιστερό νερά της, πηγαίνοντας πέρα — δάδε, ένά άνηχούσαν από μέσα τους, τα τραγούδια και τα λαλούμενα γύρα-γύρα στις παραλίνιες άκρες.

Πεντακόσια παχιά κηρία κι' άλλα τόσα παχιά τραγιά, είχαν σφαχτή από το μεσημέρι εκείνης της ήμέρας, για να πανηγυρίσουν τα Τούρκια Γιάννινα το μεγάλο γεγονός της αλχημαλασίας και του άναμενόμενου θανάτου του Κατσαντώνη και του αδερφού του, κηρία και τραγιά άναμμένα, κατά διαταγήν του Πασά, άπ' όλη τα περίχωρα και τα σημαντικότερα τοιελικά.

Οι χοροί, τα τραγούδια, τα φαγοπότια και τα γλέντια βάσταξαν κι' ως πέρα άκόμα από τα μεσάνυχτα, όταν τράβηχτηκε ο 'Αλή-Πασάς από τα σιαχνιότι και διάταξε να πάνουν τα λαλούμενα, οι χοροί, τα τραγούδια και τα γλέντια και να σβηστούν οι μασιάλδες, τα κηριά και τα καντήλια και να πάη ο καθένας στο σπίτι του να κοιμηθή με ήσυχία.

Ο Κατσαντώνης άκούοντας όλ' αυτά τα γλέντια, μες από τη σιδηρόφυλη φυλακή του, ρώτησε τους δεσμοφυλάκους του:

— Γιατί, ώρέ παιδιά, γλέντουν άπόψε τα Γιάννινα; Μπας και παντρεύη κανένα τον παιδί ο Πασάς σας;

— Όχι, καπετάνε (του άποκρίθηκαν) Γλεντάει ο Πασάς μ' όλα του τα Γιάννινα, γιατί πιάστηκε έσύ σκλάβος του!

— Ε! τότε Γιώργο! (έλεπε ο Κατσαντώνης στον αδερφό του) θα είλη ότι κάτι κάναμε κι' έμεις για το σκλαβωμένο Γένος μας και δεν με μέλλει που θα πεθάνωμε αύριο. Θα βγούν άλλοι να μās άνακαταστήσουν στον άγώνα! Δεν θα χαθή το Γένος, γιατί πεθαίνουμε έμεις σήμερα!

'Αλλο ένα τέτοιο πανηγύρι θυμώσαν οι Γιαννιώτες. να είχε γίνει στα Γιάννινα, όταν ο Βελή-Πασάς έκυριε με προδοσία το Σούλι, στα 1803.

Την άλλη μέρα το πρωί οι ίδιοι διαλαλητάδες έφεραν γύρα όλες τις συνοικίες του Γιαννίνου διαλαλώντας:

— 'Ακούστε, Τούρκοι, Ρωμιοί κι' 'Οβραίοι! Σήμερα το μεσημέρι την ώρα που θα μπαλάντουν οι μουσελίνδες στους σιερίφδες των τζαμιών, θα χαλαστούν στον Πλάτονα ο γεζίτης ο Κατσαντώνης με τον αδερφό του. Προστάζει ο πολυχρονόμενος μας βέζιε 'Αλή-Πασάς να μαζωχέτε όλοι εκεί να κάνετε σεφί.

Πραγματικός άπάνω στο μεσημέρι, την ώρα που άνέβαιναν στους σιερίφδες των δεκοχτών μιναρέδων, οι δεκοχτώ μουσελίνδες και μπαλάντσαν χαριόλινα, έφεραν, στον Πλάτονα, μέσα σ' ένα βρώμικο κάρο τον Κατσαντώνη και τον αδερφό του Γιώργου Χασιώτη, τους άειους εκείνους που δεν τους χωρούσαν όλα τα βουνά της Ρούμελης, τους χώρεσε ένα βρώμικο κάρο! Τους παράδωκαν άμέσως και τους δυο στους έτοιμους Τουρκόφυλους δήμιους, που είχαν εκεί τ' άπαισιον έργοσθήρια τους, με τις βαριές και τ' άμμόνια για να τους μαρτυρέσουν και να τους πιατέψουν.

Όλη η περιοχή του Πλάτονα, πόφτανε τότε ως κάτω στην λίχνη, ήταν πιασμένη από τον Τουρκικό συρφετό, που περίμενε να ιδή το μαρτύριο των μεγάλων έθνομαρτύρων του 'Ελληνικού Γένους. 'Αλλά το μαρτύριο δεν άρχιζε άκόμα, γιατί περιμένονταν νάσθη άποκροσάτος ο 'Αλή-Πασάς. Τέλος ήρθε κι' αυτός για να παραστή στο θέαμα, με τους στρατηγούς του: Ταχέρ 'Αμπά-ζην, Σουλταί Κόρταν, Σιλιχτά Μπόταν, Μέστο Μπόκον, Ούλεν Βουόνην, Σιαχίν Γκέγκαν, 'Αγιο Μουχουντάσην κι' άλλους μπέηδες κι' άγάδες του Γιαννίνου και της 'Αρβαντίας και κάθησε σε μια πολυθρόνα και τήν στιγμή, που θάχονταν οι Τουρκόφυλοι, έλες στον Σιαχίν-Γκέγκα:

— Σου παραδίνω τον Κατσαντώνη και τον αδερφό του, που άκούσαν τον αδερφό σου, για να τους κάνεις ότι θέλεις.

— Μου τους χαρίζεις Βέζιε μου; Τόν ρώτησε περήφανα ο Σιαχίν-Γκέγκας.

— Σου τους χαρίζω... 'Απάντησε ο σκλήροκαρδος Πασάς. Τότε ο Σιαχίν Γκέγκας, με γλυγοράδα άστρατής, έζωνωσε τον Κατσαντώνη, τώκομε με το μαχαίρι την τριχιά που ήταν πιστάγκωτα δέματα και τον φίλησε, κι' ως πούνα σμερδή ο 'Αλή-Πασάς από την έλπίση, που έλευθέρωσε και τον Γιώργο Χασιώτη, κι' ύστερα έλες στον Κατσαντώνη:

— Σου χαρίζω το αίμα του αδερφού μου, του Βελή, γιατί τόν σκότώσε παλληκάρησια. Είμαι έλευθερός να φύγεις με τον αδερφό σου, κι' άν γλυτρεύετε και νάστε καλά, να μου στείλεις χαμπέρι σε πιά μέρος να θά μ' άναμώθουμε να πολεμήσουμε και τότε όποιον πάση ο χάρος!

Έλε ο Σιαχίν Γκέγκας έλινε στους καρδιάκους αυτά τα ύψηλάματα κι' άναμνιζα λόγια, ο 'Αλή-Πασάς, φωνάζοντας από όμο, διάταξε άμέσως τους δήμιους να άπάσουν με τις βαριές άπάνω σ' άμμόνια τα κοκκαλά των χεριών και των ποδιών των πολυχρονέμων της μεγάλης 'Ελληνικής 'Εθνεγερσίας του 21.

Οι άπαισιον δήμιου έκτελούσαν πιστά το άπάνθρωπο έργο τους, ο

(Η συνέχεια εις την σελίδα 1875)

Ο 'Αλή Πασάς

Ο δήμιος

ΕΚΛΕΚΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΟΣ

Ο βράδυ εκείνο είχαμε κατεβεί σε μία από τις υποπτες εκείνες υπόγειες μπιραρίες που η άστυνομία τις αφίνει ανοιχτές και μετά το κλείσιμο όλων των άλλων κέντρων. Στα ξύλινα τραπέζια, κάτω απ' το κίτρινο φως του γκαζιού, στήριζαν τους αγκώνες τους γυναίκες του δρόμου κατακουρασμένες και οι φίλοι τους που τις περιμέναν εκεί όλο το βράδυ. Οι πρώτες ήταν ατσιασίδωμένες έλκενιά και οι δεύτεροι πολύ πελιδνοί.

Καθώς ετοιμαζόμαστε να βγούμε έξω, από καρδιωμένοι από την περιέργειά μας που την είχαμε ικανοποιήσει, ο σύντροφός μου μου είπε:

— Κιτάξε!

Και μου έδειξε δολομόναχη, καθισμένη στο βάθος της σάλας, μία γυναίκα πολύ ψηλή, πολύ παχιά που τα ρούσα της μαλλιά ξεπεταγόντουσαν σε μπούκλες από το καπέλλο της. Η κόρησιν την έκανε να φαίνεται γερασμένη περισσότερο από τα χρόνια και το κεφάλι της έγερνε βαρύ. «Οστόσο θά ήταν άλλοτε πολύ ωραία. Αυτό το έδειχνε ακόμα η γαλακτώδης λευκότης της επιδερμίδος της, τα μεγάλα της μαύρα μάτια, τα βαθεία και σκοτεινά, που ή άποχύνονσι τους έμφυγονόταν κάθε τόσο από μι' αστραπή σκέψης».

Ήταν κι' αυτή ασφαλώς μία γυναίκα του δρόμου σαν τις άλλες. Φαινόταν από απ' τη σκόνη που είχαν μαζέψει τα γοβάκια της, καθώς γύριζε όλο το βράδυ στους δρόμους. Μά, μεγαλόσωμη καθώς ήταν κι' όπως καθόταν βαρειά, με το ύψος ενός κολλοσιαίου ειδώλου, αυτό το πλάσμα φαινόταν σαν την προσοποίησι, προσοποίησι σχεδόν μεγαλοπρεπή, μιας δολοφονίας κατηγορίας γυναικών.

Σαφηνισμένη την πλησίασα. Τότε εκείνη, με φωνή βραχνισμένη, πολύ δυνατή, που έδρασε σε όλες τις άλλες συνομιλίες γύρω, μ'ας ζήτησε να την κρατούμε. Ζήτησε τέσσερα ποτηράκια τζινέβρα, τάδεισε σ' ένα μεγάλο ποτήρι, όπου απόμεινε λίγη μπίρα και τ' άδειασε μονορούφι. «Έπειτα άρχισε να τραγουδάει το ρεφραίν κάποιου τραγουδιού τον καφέ-κοναόφ. Μά ή φωνή της έμοιαζε με ρόγχο στριγγό που σερνόταν πνιγμένος στο λα-ούγγι της».

— Φίνα! έλπε τέλος ξεσπώντας σε δυνατά γέλια. Κι' έπειτα άρχισε να μ'ας μιλάει με φιλικό τόνο:

— Αίγοι μπορούν να τα βγάλουν πέρα μαζί μου, στο πιωτό. Μία μποτίλια κονιάκ έπειτα από χαμιά τριανταριά μπίρες, δεν με φοβίζει καθόλου, κι' ούτε μεθάω ποτέ. Ξέρω γυναίκες που τις μαζεύουν κάθε νύχτα μεθυσμένες, από τις γυνίκες των δρόμων. Μά έμένα! το πιωτό με ζωντανεύει... Μά δεν πρέπει να πιστεύετε ότι πίνω για εύχαριστήσι μου... Ναι... ναι... έτσι είνε. Δεν μου άρσσει ούτε ή μπίρα, ούτε το αφέντι, ούτε το κρασί... Υπάρχουν στιγμές που θά έδινα δεν ξέρω κι' εγώ τι για να μπορούσα να πιω ένα ποτήρι καθαρό και δροσερό νερό που θά μου χάιδε το λαρούγγι και θά μου έφερνε δροσιά στο στομάχι. Αν πίνω, το κάνω γιατί απλούστατα το απαιτεί ή δουλειά μου... Ή δουλειά μου θέλει να είμαι κεφάτι, να λέω όλοένα άστεια και να κάνω τους ανθρώπους να γελάνε... Μά δεν είνε μονάχα αυτός ο λόγος που πίνω... Υπάρχει και κάποιος άλλος λόγος, πολύ πιο σπουδαίος...

Μιλούσε πολύ σιγανά τώρα, σαν να τη βασάνιζε μία θλίψη σκέψης. Έπειτα, έσφιξε το κεφάλι της ανάμεσα στα πλατιά και παχιά χείλια της και χωρίς να τη ρωτήσουμε, εξακολουθούσε να μιλάει χωρίς να μ'ας κυτάξει.

— Ναι, υπάρχει κάποιος άλλος λόγος. Αν θέλετε να τον μάθετε, θά σ'ας τον πώ... Πρέπει να σ'ας εξηγήσω ένα πράγμα: Δεν είνε εύχαριστη κάθε μέρα και κάθε νύχτα, ή ζωή που κάνω. Τό να τσαλαβουτάω στις λάσπες από τις έννεα το βράδυ ως τις δυό το πρωί, να μιλώ σ' ανθρώπους που γυρίζουν από τις δουλειές τους στα σπίτια τους, να σπρώχνω και βάνω από τους ανθρώπους που δεν είνε στις καλές τους, να βγάζω τα ρούχα μου σ' ένα επιπλωμένο δωμάτιο ξενοδοχείου που δεν έχει καθόλου φωτιά, να ξανακατεβαίνω τη σκάλα του, ν' αρχίζω πάλι τον περίπατό μου μέσα στη βροχή, όλ' αυτά είνε διασκεδάσεις που θά μπορούσα εύχαριστός να τις στερηθώ. Στην αρχή, προπάντων, το πράγμα ήταν πολε σκληρό... Την ώρα που έπρεπε να βγω έξω, μοιζούσαν να πέσω από το παράθυρο και να τσακιστώ στο δρόμο... Μά τι τα θέλετε; Έπρεπε να φάω,

δεν είν' έτσι;... Και σ'ας ρωτάω αν θά μπορούσα να βρω άλλο από τους δρόμους; Όταν ξεπέφτει κανείς όπως έπεσα εγώ, μπορεί να σηκωθεί πειά... Όλοένα χάνεται και πιο βαθεία μέσα στην λάσπη που τον ρουφάει... Τέλος, σιγά-σιγά, συνήθισα... Όλες ής λειές άλλαστε έχουν και το δυσάρεστο μέρος τους. Τώρα πειά σ'ας σα στη δική μου... Αν μου διναν εισοδήματα, αν μ' έβρασαν σ' ένα σα στο δρόμο, αν δεν ήμουν πειά υποχρεωμένη να κατεβαίνω πλωμένο σπίτι, αν δεν μου σκευόμουν πειά απ' τη βροχή, αν δεν ήμουν πειά να μου λείπει κάτι, αν δεν μου σκευόμουν πειά απ' τη βροχή, αν δεν λερώνόμουν απ' τη λάσπη, αν δεν δερνόμουν απ' τον άνεμο, αν δεν σπρωχνόμουν από τους ανθρώπους...

Με δυό λόγια, σ'ας λέω ότι πηρα πειά την απόφασί μου κι' είνε έτσι, τόσο το χειρότερο για μένα!

— Α! μόνο ένα πράγμα δεν μπορώ να το συνηθίσω... Γιατί προσέξουν οι διαβάτες, πρέπει να τους μιλάω, δεν είν' έτσι; Τον πόν, κάθε φορά που μιλάω σε κάποιον τραβάνε τον απ' το μισό—τα λόγια μου του λέω, τα ξέρετε βέβαια—νοιώθω ένα πρσέξιμο στην καρδιά μου, σαν να πρόκειται να πεθάνω και πάνω τις προσπάθειες του κόσμου για να μη χύσω όλα τα δάχρυα που νει το κορμί μου...

— Αυτό δεν το παθαίνω για τα λόγια που λέω. Ό! όχι... Ούτε για τη ντροπή που νοιώθω γι' αυτό που κάνω—δεν είμαι τόσο άσχημη βέβαια—μá το παθαίνω εξ αιτίας της φωνής μου που την άκουει στιγμή εκείνη...

— Όταν έχω αναπαυθί κοιά, όταν έχω κοιμηθεί όλη τη νύχτα ή φωνή μου τότε δεν είνε βραχνή και στριγγή. Την άκουω (και πολύ γλυκεία, πολύ καθαρή όπως ήταν άλλοτε, τον καιρό που παιδούλα, στο πατρικό μου σπίτι, στην έξοχ). Με σκοτώνει από φωνή... Την άναγνωρίζω... Μου θυμίζει πράγματα που έλεγα όταν θυμάμαι το σπίτι μας, τον πατέρα μου και τη μητέρα μου και τις μικρές αδελφές μου που δεν ήσαν αυτές στο Παρίσι και που τρεύτηκαν στην πατρίδα... Μου θυμίζει ακόμα τα ραντεβού που είχα απ' το φράχτι στο γυιό του σιδηρογυιού, ένα δημοφιλές παιδί που μ' έσφιγγε στα σιδερένια μπράτσα του και με φιλούσε στο στόμα και που μ' άγγιζε όπως τον αγαπούσα κι' εγώ...

Μου έρχεται τρελαθώ, όταν λέω σε κανένα διαβάτη: «Δες, χεσάι μαζί μου, μικρούλη μου, με την ίδια φωνή που έλεγα στο τέρα μου: «Καλημέρα μαμά», με την ίδια φωνή που έλεγα στο πημένο μου ότι θά τον αγαπώ αιώνας και δεν θά τον εγκαταλείψω ποτέ. Προσπαθώ να μιλάω σιγά-σιγά για να μην άκούω τη φωνή μου... Την άναγνωρίζω πάντοτε τη φωνή παρελθόντος και χωρίς κεφάλι μου άναμεσα στα χείλια μου, δεν λέω πειά λέξ, και πειά το φόβο μήπως ή διαβάτης στον οποίο μιλάω με παρακαλώ, πως υποχρεωθώ ν' άπαντήσω στις ερωτήσεις του...

Και βγάζοντας ένα λυγρό, ένα γάλα της μάτια είχαν πλημμυρίσει, ή δυστυχισμένη γυναίκα μου'ας σώπασε.

Ο λόγος μας, δεν πρόσχε ποτέ, αυτή την άπειλίσια. Χωρίς άλλο να νομίζαμε πως ήταν μεθυσμένη.

Κι' εκείνη εξακολούθησε: — Νά γιατί πίνω στο παρτί. Τα κι' ή τζινέβρα βραχνιάζουν τη φωνή μου, ή φωνή μου δεν μοιάζει με τη φωνή που είχα άλλοτε... Δεν νοντας ότι ξεραίνει και καίει τα έλλείψω πώς δεν θ' άκούσω ποτέ μου τα τραβιά του άντρας απ' το στόμα στο δρόμο, τη γλυκεία φωνή, με την οποία φώναζε τη μητέρα μου και με την οποία έλεγα στον πρώτο μου φίλο τον αγαπούσα...

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΕΥΘΥΜΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Η κυρία Κουνουπιά (μικρά της): Άκούστε μικρά μου! Δήστε ήσυχά, θά σ'ας πώ απ' τον καταυλισμό γυμναστή...

ΜΗΔΕΝ ΠΑΡΕΞΗΓΗΣΙΣ

Ο υπηρέτης: Νά με σ'ας χύσιος... αλλά ήρθε να το πω να μου δώση τον μισθό μου. Ο κακοπληρωτής πρσέξος: Σέ συγχωρώ!...

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΕΤΩΝ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΤΟΥ ΘΕΩΝΟΣ

(Συνέχεια εκ της σελίδος 1869)

τραβούν και να όπισθοχωρήσουν χωρίς μάχη, γιατί οι Μανιάτες τώρα είχαν συνενωθεί κι' εκείνοι και παρακολούθουν όσα συνέβαιναν χωρίς να ρίχνουν έναν πυροβολισμό.

Ο Μανιάτης είνε ανδρείος μόνο όταν βρίσκεται ταμπουραμένος πίσω απ' τους βράχους των βουνών, αλλά δεν του άρσει ο πόλεμος στήθος προς στήθος, όπως συμβαίνει με τους στρατιώτες της Στερεάς Ελλάδος. (*)

Μόνον οι Βαυαροί που είχαν άπομείνει στον τελευταίο και πιο άπομερο πύργο συνελήφθησαν από τους Μανιάτες, ήσαν τριανταέξη εν όλω και είχαν επικεφαλής τους τον ύπολοχαγό Μάν. Άπερλοκεπτα όμως φερόμενοι, είχαν καταναλώσει όλα τα πολεμοφόδια τους κι' έτσι δεν τολμούσαν να κάνουν κι' αυτό έξοδο.

Αυτό το κατάλαβαν οι Μανιάτες και ξεθαρεύοντας, πλησίασαν στον πύργο. Μάζεψαν διάφορες ευφλεκτες ύλες μπροστά στην πόρτα του, έβαλαν φωτιά και τους έφώναξαν.

— Παραδοθήτε, γιατί αλλιώς θά καήτε ζωντανοί.

Κα πράγματι, για ν' άποφύγουν τον κίνδυνο που τους απειλούσε, οι πολιορκημένοι άναγκάστηκαν να παραδοθούν.

Στους αιχμαλώτους των αούτος, οι Μανιάτες δεν έκαναν κανένα κακό. Άπεναντίας τους έδωσαν τα φάνα και να πιούν.

Τους πήλιν όμως τα όπλα τους και όλα τα σκεύη τους.

Καθώς τους έψαχναν, βρήκαν στο σακκίδιο του ύπολοχαγού Μάν ένα μικρό φλάουτο.

Και τότε τα πράγματα άλλαξαν με μιάς. Άπειλούντες με θάνατο τον ύπολοχαγό, οι Μανιάτες, τον άνάγκασαν να παίξη διάφορους σκοπούς. Το ίδιο έκαναν και για τους Βαυαρούς στρατιώτες, τους όποιους έξεβίασαν να χορεύουν.

Ο δικό μας άφριζαν βέβαια απ' τη λύσσα τους, βλέποντας τη γελοιοποίησι τους αυτή, μά δεν μπορούσαν να κάνουν και διαφορετικά, γιατί έβλεπαν τα στόμια των όπλων των Μανιατών στρατιωτών έναντιον τους!

Ένταμεταξύ, οι άλλοι Βαυαροί άρχισαν τις διαπραγματεύσεις με τους Μανιάτες για την άπελευθέρωσι των αιχμαλώτων τους.

Οι Μανιάτες ζήτησαν τότε ως λύτρα για κάθε Βαυαρό στρατιώτη ένα ισπανικό τάλληρο και για κάθε άξιωματικό έναν Καποιστριακό Φολνίκα. Ζητούσαν τόσα λίγα για τους τελευταίους, μόνο και μόνο γιατί ήθελαν να τους έξευτελίσουν.

Άλλα προτού συντελεσθή ή παράδοσις των δυστυχισμένων αυτών αιχμαλώτων, οι Μανιάτες τους φέρθηκαν με μεγάλη βάρβαρότητα.

Τους έβγαλαν όλα τα ρούχα και τους άνάγκασαν να περπατούν όλογυμνοί πάνω σε μυτερές πέτρες κάτω απ' το φλογερό ήλιο. Έτσι τα πόδια τους γέμισαν φριχτές πληγές.

Πολλοί απ' αυτούς λιποθυμούσαν απ' τη μεγάλη δίψα γιατί όταν πήγαιναν να πιούν νερό απ' τις πηγές, ή Μανιάτισσες που παραμόνευαν εκεί τους έπαιρναν με τις πέτρες.

Τέλος, άρρωστοι, πληγωμένοι οι φτωχοί αυτοί στρατιώται άπελευθερώθηκαν και εξαγορεύσαν κοντά στους συντρόφους των.

Μά τόσα ήσαν τα βασανιστήρια που είχαν ύποφέρει στο μεταξύ απ' τους Μανιάτες, ώστε δεκατρείς απ' αυτούς πέθαναν κι' οι όποιοι οστάλτησαν σε κακά χάλια στο νοσοκομείο.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Συνέχεια

(*) Στο κεφάλαιο αυτό των «άπομνημονευμάτων» του, ο ύπολοχαγός Νέζερ δείχνεται άδικος και σκληρός προς τους Μανιάτες, για τους όποιους κάνει αυθαιρέτους χαρακτηρισμούς. Αυτό ίσως συμβαίνει λόγω της άντιπαθείας των Μανιατών προς τους Βαυαρούς, άποτέλεσμα της όποιας ήσαν τα άνωτέρω περιγραφόμενα γεγονότα.

Ο ΑΛΗΣ ΠΑΣΣΑΣ Ο ΚΑΓΙΣΑΝΤΩΝΗΣ ΚΙ' Ο ΑΔΕΛΦΟΣ ΤΟΥ ΒΕΛΗ ΓΚΕΚΑ

(Η συνέχεια εκ της σελίδος 1871)

Τούτοις σαρφετές χαίρονταν σ' εκείνο το παραξενικό θέαμα, που μπορούσε να ραγίσαι και πέτρες, και τα υπερηρωικά άδέφια, τα ήνη-λάτρεα φιάμπουρα της Κλεφτουριάς της Ρούμελης, περιφρονώντας τον θάνατο με το μαρτύριό του, τραγουδούσαν το επικήδειο και κύκνιό του, τραγουδία, που έπλεκε μοιρολόγώντας εκείνες τις άγριες στιγμές ή Ελληνική Μούσα:

— Άντώνη μου, τι θλίβεσαι κι' είσαι συλλογισμένος, — Άπό'ν είδα στον ύπνο μου, στον ύπνο που κοιμώμουν. Τρία ποτάμια πέρανα, το τρία στην άράδα... Τόνα ποτάμια ήταν θολά και τ' άλλο αιματομένο. Τό τριτό ήταν κατάμαυρο κι' έπεσε το σταθί μου. Ήγά το, Γιώργο μου, ήγά το, σαν τι να θέλη τάχα. Τον λόγο δεν άπόδωσε, τον λόγο δεν άπόδειξε. Κι' ο Μουχουρντάρης το σκίλι, το τρισμαγαρισμένο. Με προσοδιά τους έπαινε...

Και με το τελευταίο ήμιστιχο φτερούγισαν προς τα ουράνια ζευγαρωμένες οι ψυχές τους!

Η Μνήμη τους θά μείνη άγύραστη όσο θά μείνη και της Έλ-Χ. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ

Η ΠΡΙΓΚΗΠΙΣΣΑ

(Συνέχεια εκ της σελίδος 1867)

— Βάλτε το χέρι σας στην καρδιά μου. Δεν είν' αλήθεια πως χτυπά με τρόπο άσυνήθιστο.

— Ο γιατρός, άφού την εξέτασε, άποκρίθηκε:

— Χτυπάει αλλόκοτα, κυρία!

Άκούοντας αυτά τα λόγια ο σύζυγός της δεν μπόρσε να συγκρατήσει μία κραυγή, και τα δυνατά χείρια του άρχισαν να τρέμουν.

Πειά ήταν λοιπόν αυτή ή ξαφνική άρρώστεια; Ήταν σοβαρή, θανάσιμη ίσως;

— Ω! γιατρέ! φώναξε. Ότι έχω είνε δικό σας, αν θα ραπεύσετε την πριγκίπισσα.

Μά εκείνη έλεπε τότε χαμεγελώντας.

— Μην άνησυχείτε... Δεν είνε τίποτε, θά δητέ!... Νοιώθω τώρα τον έαυτό πολύ καλύτερα, και φαντάζομαι ότι ο ήσυχος ύπνος μερικόν ώρων, θά με συνεφέρει έντελώς...

Όλοι τότε έφυγαν και την άφησαν να κοιμηθής...

IV — Βλέπετε πως γελίσουν! φώναξε μ' ένα θριαμβευτικό γέλιο ή πριγκίπισσα όταν ξανάμεινε μόνη με τον έραστή της. Μά ο έραστής που είχε βγή απ' την κρύπη του, ανατρίχιαζε ακόμα απ' το φόβο του κάτω από τα σεντόνια, σαν να τον είχαν βάλει γυμνό επάνω σε πάγο και χτυπούσε τα δόντια του.

Η πριγκίπισσα το είδε αυτό και είδε ακόμα πως ήταν κατάχλωμος.

Και τότε, με την καρδιά της γεμάτη περιφρόνησι, έδιωξε απ' το κρεβάτι της κι' απ' το σπίτι της αυτόν τον άνθρωπο που είχε φοβηθεί, ενώ εκεί, η εξέθετε τη ζωή της στον τρομερότερο κίνδυνο, για να το άποδείξει τους παλμούς της καρδιάς της.

CATILLE MENDES

ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ ΜΙΑΣ ΟΛΟΚΛΗΡΗΣ ΖΩΗΣ

(Συνέχεια εκ της σελίδος 1841)

ένα άμαξάκι με κασίκες», στο όποιο δεν ανέβηκα ποτέ. Έγώ μάλιστα είμαι ολιγώτερο άξιοσθήνης απ' όλους, γιατί σε μένα το άμαξάκι με τις κασίκες είν' ένα πραγματικό άμαξάκι με κασίκες... Μου δίνετε ένα μικρό άκόμη...».

Δεν πρέπει κανείς ποτέ ν' άπελπίζεται για την πραγματοποίησι ενός όνειρου. Συνάντησα το περασμένο φθινόπωρο τον Σαντιλέρ σε μια δειροστομία του πάρκου Μονώφ. Είχε πολύ άλλάξει ο ένδοξος ποιητής από την τελευταία φορά που τον είδα. Είχε άσπρίσει, είχε φαλακρήνει, είχε στεγνώσει... Το βλέμμα του ήταν άπλανε και τον έσπρωχναν—γιατί είχε προσβληθή από ήμψηληγία—σ' ένα μηχανικό άμαξάκι, σαν ένα παιδί.

Βλέποντάς με, έκανε με δυσκολία κάποια κίνησι χαράς και έλεπε σιγανά στον ύπηρετή που τον έφερε να σταθί λίγο.

— Ε, λοιπόν, φίλε μου, μου έλεπε χαμεγελώντας πικρά σαν μάστιγ, δεν έχω πειά να ζήσω τίποτε από τη ζωή. Μου τα έδωσε όλα, καθώς βλέπετε... Νά κατό άμαξάκι μου με τις κασίκες...

ΟΙ ΕΡΩΤΕΣ ΤΩΝ ΑΕΡΟΠΟΡΩΝ

(Η συνέχεια εκ της σελίδος 1852)

λεπτο άκόμη κι' ή ρόδα θ' άκουμπούσαν στο έδαφος. Μά εκείνη τη στιγμή συνέβη κάτι το τρομερό. Το άεροπλάνο κλυδωνίστηκε άποτομα, άναποδογύρισε και καρφώθηκε στη γή, ενώ συγχρόνως έπαιονε φωτιά ή μηχανή του. Το θέαμα ήταν άνατριχιαστικό. Ή δυό γυναίκες τρελάθηκαν από τον φόβο τους. Όσο για τον άπυχο Γουάκερ, αυτός είχε γίνει πειά ένα κομμάτι κάρβουνο!...

Καθώς βλέπατε, λοιπόν, έχουμε δίκιο να μη λογαριάζουμε τη ζωή μας. Ξερούμε ότι εκεί που τρέχουμε προς την εύτυχία, ή μοίρα μας μπορεί να μ'ας χάριση το θάνατο. Γι' αυτό σε κάθε σκάλα έχουμε και μία τρυφερή φίλη για να μ'ας παρηγορή. Και ίσως βεβαίω ότι μ'ας αγαπάει τόσο πολύ, ώστε μπορεί να πεθάνη αν την έγκαταλείψουμε ή γίνουμε χίλια κομμάτια!

Και πράγματι, καθώς έσεκορπούσα, οι άεροποροί είναι οι πιο τυχεροί έρωτευμένοι. Μόνο που ή εύτυχία τους δεν διαρκεί κανένα φορά, παρά όσα ένα πέταγμα του άεροπλάνου...

PENE MARZO

NANI... NANI...

(Συνέχεια εκ της σελίδος 1863)

του έλεπε τέλος με γλυκιά πρηνή. Άρκετά έκάνανε νάνι-νάνι σαν μωρό... Μισό ώρα τώρα με στηθόκοιτάς... Μάσκε!... Βλέπω πως έχετε και διαλέγητε καλά τα μαξιλάρια σας!...

Ταγαμένος ο γιατρός πετάχτηκε έπάνω και ζήτησε λίγες συγγνώμες.

— Έννοια σας! Έννοια σας! του έλεπε ή άκόμησιν. Μάθετε και πως περάσατε τη νύχτα σας... Μ'ας το έλεπε όλο ο ύπνετης σας... Και για να σ'ας εύχαριστήσω, που παρ' όλη σας την κόρησι, ήσαστε να με δήτε, θά σ'ας στείλω κι' εγώ είκοσι γιλάδες φράγκα για τη φτώχη μητέρα που ξεγεννήσατε και τα πέντε παιδιά της...

ALBERT LEROU

ΔΙΑΦΗΜ. ΜΗΝΥΤΟΡ

ΜΕ ΕΞΑΦΑΝΙΘΕΙΣΑ ΡΥΤΙΔΑ
ΦΑΙΝΕΤΑΙ ΕΩΣ 30 ΕΤΩΝ

δας και τινώνει το δέρμα και το καθιστά βελούδινο. Οι χαλαροί μύες του προσώπου συσφίγγονται και οι πτυχές κάτω από τα μάτια χάνονται. Το πρώτο κρέμα χρίσιν της Κρέμας Τοκαλόν λευκού χρώματος (δχι λιπαρόν) πρώτου ποιότητας. Αυτή λευκαίνει, τινώνει και στυφνί, αφαιρεί τούς εσταλμένους πόρους και τα μαύρα στίγματα. Εγγυώμεθα ότι η διπλή αυτή θεραπεία (πρώτο κρέμα βράδυ) προσδίδει εις την δυνί σας φρεσκάδα και νεανική χάριν, έν άν έχι χρησίματά σας επιστρέφονται. Προηθευόμεναι από σήμερον Κρέμαν Τοκαλόν, δύνασθε να εξακριβώσητε άμέσως τ' αποτέλεσμα. Γεν' Άν. Α. Π. Ρεμπουτζάκος, Πράξι τέλους 42. Άθήναι.

ΑΔΕΛ. ΚΟΝΤΟΥΖΟΓΛΟΥ

ΠΑΡΟΔΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ

A full-length fashion illustration of a woman in a dark, fur-trimmed coat and a matching hat. She is holding a long, thin object, possibly a cane or sword, which extends horizontally to the left. The illustration is rendered in a classic, somewhat muted style, typical of early 20th-century fashion magazines.

ΚΡΟΚΙ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΟΙΚΩΝ

του είναι έτσι
περιφρονητικό;

Κι' όμως αυτή είναι
ωραία με τόση
Μήπως, διότι, παρά τα
χαρακτηριστικά, γυαλι-
μιά της; Ήσυχα, πο-
τε και αν είναι
οις της επιδερμής

ή πούδρα καλλονης της 'Αρωματοποιίας L. T. PIVER θα σας φέρει
μάτ και βελούδινη επιδερμίδα, πού τόσοι θαυμάζουν οι άνδρες.
'Η MATITE είναι ή ιδεώδης μάτ πούδρα, γιατί είναι κατασκευασμένη
τάλκ και όλα της τα συστατικά είναι μάτ.

Ποιον προτιμάτε;
● Και οι δύο καταναλίσκουν το ίδιο

●Καὶ οἱ δύο καταναλίσκουν τὸ ἴδιο
ρεῦμα ● Ἀλλὰ τί διαφορά στοῦ φῶς!
Ἀγοράζετε λοιπὸν λαμπτήρας

ORION D

με νῆμα **Δευτεροπειρωμένον**
καὶ διαβάθμισιν εἰς **ΔΕΚΑΛΟΥΜΕΝ**
Σὰς δίδουν ὅλον τὸ φῶς ποῦ πληρώνετε

καλλίτερος δὲν ὑπάρχει.

Πληροφοριαί ΛΕΩΝΙΔΟΥ 28

Είνε τα καλλοντικά, τα οποία χάρι στην άπο-
ράμιλλη ποιότητά των, χρησιμοποιούνται αποκλει-
στικός από όλες τις κυρίες και δεσποινίδες που
ένδιαφέρονται πραγματικά για την όμορφια των.
Πωλούνται σε όλα τα καλά μυροπωλεία, φαρ-
μακεία και στα μεγαλύτερα έμπορικά καταστήματα.

Laro
ΠΟΝΤΡΑ
ΩΜΟΡΘΙΑΣ
ΥΓΕΙΑΣ

[illegible]

ΠΟΤΕ ΒΑΣΤΟΥΝ Η ΚΑΛΤΣΕΣ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ

Μόνον μιά εξαιρετικά καλή κάλτσα είναι και στερεά και βαστά, κατά φυσική συνέπειαν, πολύ περισσότερο από μιά εύθνητοτερη και κατώτερη, και τότε την χαίρεσθε πραγματικά και πιο πολύ. Τέτοιες κάλτσες θα βρήτε μόνον του εργοστασίου

ELBEO

Πωλούνται εις τα καλύτερα καταστήματα
Αί γνήσιαι ELBEO έχουν επάνω την ΜΑΡΚΑ κεντητήν.

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ - ΑΠΟΘΗΚΗ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 46 ΤΗΛ. 21.318

ΓΙΑΝΝΟΥΤΣΙΚΟΣ - ΠΕΤΣΙΑΒΑΣ Α. Ε.

Κάλτσες - κυλῶτες - Γάντια - Τσάντες
Κασκορά - Κομβία - Άγκράφ - Άνθη
και ὅλα τὰ ψιλικά σας.

“ΣΤΟ ΡΕΚΟΡ,,

ΔΗΜ. ΚΟΡΑΚΗ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ 161

ΤΗΛ. 21595

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΑΣΑ

ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗ

ΕΡΓΑΣΙΑ

ΕΝΑ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ ΦΟΡΕΜΑ

Τὸ κερδίζετε, ἂν βάψετε μόνη
σας ἓνα περσινὸ σας μὲ τὰς ΓΕΡ-
ΜΑΝΙΚΑΣ ΒΑΦΑΣ ΑΡΤΙ, αἱ ὁ-
ποῖαι κάθε παλὸ φόρεμα τὸ με-
ταβάλλουν σὲ καινούριον. ΔΕΝ ΕΙ-
ΝΕ ΡΕΚΛΑΜΑ· ΕΙΝΕ ΠΡΑΓΜΑ-
ΓΙΚΟΤΗΣ. Δοκιμάσατε γιὰ νὰ πεισθί-
τε. Αἱ Βαφαὶ ΑΡΤΙ πωλοῦν-
ται στὰ Φαρμακεία καὶ Ἐμπορικά.

Βάψατε τὰ περσινὰ σας φορέ-
ματα μὲ τὰς ΓΕΡΜΑΝΙΚΑΣ ΒΑ-
ΦΑΣ ΑΡΤΙ καὶ θὰ γίνουν καινού-
ρια καὶ μοντέρνα. ΔΕΝ ΕΙΝΕ ΡΕ-
ΚΛΑΜΑ· ΕΙΝΕ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ-
ΤΗΣ. Δοκιμάσατε γιὰ νὰ πεισθί-
τε. Πωλοῦνται στὰ Φαρμακεία καὶ
Ἐμπορικά.

Ο ΑΥΓΟΥΛΑΣ

ΧΑΛΚΟΚΟΝΔΥΛΗ 18 ΤΗΛ. 26.38
ΑΘΗΝΑΙ

Εἶνε ὁ μόνος σὲ ὅλην τὴν Ἑλλάδα ποὺ σὰς παρέχει τὴν ἐπι-
ρίαν νὰ ἔχετε πάντοτε ὠραία νύχια μεταχειρίζοντες τὸ
γκοσμίου φήμης

ΒΕΡΝΙΚΙΑ

Ο
Ν
Υ
Χ
Ω
Ν

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ - ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ
ΑΔΕΛΦΟΙ Θ. ΤΖΟΛΛΑ
Οδὸς βασιλέως Κων/τίνου 25 πρὸν Βενιζέλου-ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Ο ΕΙΔΙΚΟΣ ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ
Δρ Ν. Γ. ΖΕΡΒΟΣ
Ἐπιμελητὴς τοῦ Νοσοκομείου
τῶν παιδῶν μετώκησεν Ἡπει-
ρου 38 καὶ δέχεται 4-6 μ. μ.
Τηλέφωνον 24-656

ΜΟΔΑ - ΦΘΗΝΕΙΑ

Φθινόπωρον. Ἐποχὴ τῶν πλε-
κτῶν, θὰ τὰ βρῆτε στοῦ ΚΑΖΕ
σὲ τιμὰς ἀπιστεύτως φθινὰς.
Ταγιερὲς τὰ πλέον μωδέρνα. Μπα-
ρολὲ τὰ διαγνονὰ ἐτοιμα καὶ
καὶ ἐπὶ παραγγελίᾳ καὶ ἅπαντα
τὰ εἶδη πλεκτικῆς. Ἐπίσης ὑ-
φάσματα μὲ τὸν πῆχυν διὰ Ταγιερ
ζέρσεϋ καὶ Μπαρολέ. Πώλησις
χονδρική καὶ λιανική. Ὅλοι στὴν
ΦΘΗΝΕΙΑ

ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 45

ARTI

Βάψτε τὰ φορέματά σας
μόνον μὲ τὰς γνήσιαις
Γερμανικὰς βαφὰς ΑΡΤΙ

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΜΕΝ

Εἰς τὴν ἀξιότιμον πελατὴν
μῆ. Ὅτι τὸ Κῆμα «ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ»
λάβε τὰ μωδέρνα μάλιστα
Παλτῶν καὶ Φορεμάτων καὶ
πλέον Νουβωτὲ καὶ Βελούτων
ἔωτα διὰ Τουαλέτας καὶ κα-
τέρνες.

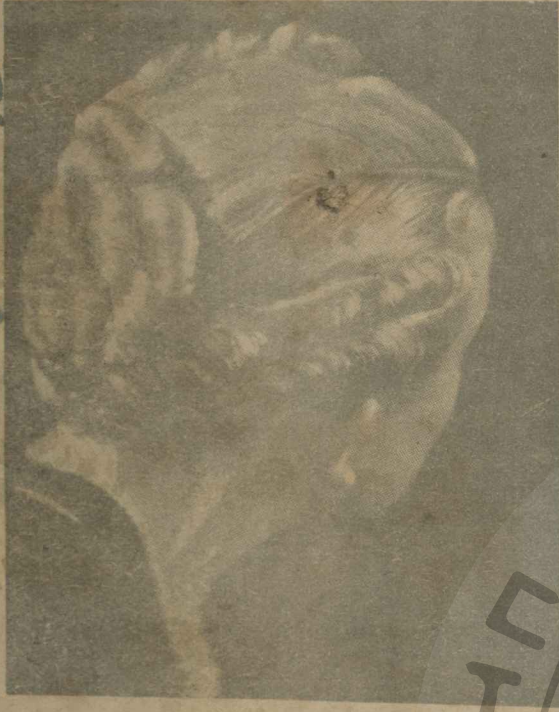
Διὰ τὸ συμφέρον σας, προ-
βῆτε εἰς κάθε ἀγορὰν ἐπὶ
τὴν ἐκθεσίον μας. Προσέ-
κριβὴν Διευθύνσιν μας.

ΚΑΤΑΜΑ "ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ"
ΕΡΜΟΥ 18

ΘΑΥΜΑΣΙΑΙ ΚΩΜΜΩΣΕΙΣ

ΜΕ ONDULATION PERMANENTE ΑΠΟ ΕΚΕΙΝΑΣ ΠΟΥ ΜΟΝΟΝ Ο ΧΑΜΑΡΑΚΗΣ ΞΕΡΕΙ ΝΑ ΕΚΤΕΛΗ.

*Διευθυντής
Κ. Χαμαράκης
Αθήναι*

ΧΑΜΑΡΑΚΗΣ

ΣΤΑΔΙΟΥ 37 (ΣΤΟΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ)

ΑΘΗΝΑΙ

ΑΡ. ΤΗΛΕΦ. 23-20

